1337a
1496
1342
M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRI Hírlapkönyvtári Ir. növedéknapló 19.31/1491 sz.
M. N. MUZEUM HIRLAP OSZTÁLYA

Ára 24 fillér

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1·20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam | Budapest, 1931 január 5 | 1. szám

Hrotkó Istvánt, Hrotkó Rókus fiát vasárnap a nyugati pályaudvaron lelőtte Gönczy Miklós gépészmérnök, Gönczy táblai tanácselnök fia

Venizelosz a békeszerződések reviziójáról szenzációs kijelentéseket tett vasárnap Bécsben

„Egyetlen nemzet sem türheti, hogy megcsonkitsák! Görögország kis állam ahhoz, hogy a békerevizió kérdésében döntő szerepet játszszék, de biztosithatom, hogy szimpátiája Magyarországé!" — felelte a görög miniszterelnök A Reggel tudósitójának kérdéseire

Bécs, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) *Venizelosz* görög miniszterelnök vasárnap délután a görög követségen fogadta a bécsi és külföldi sajtó képviselőit. A sajtófogadáson *hosszabb nyilatkozatot tett a görög-bolgár és görög-olasz kapcsolatokról, a Balkán-konferencia eredményeiről* és a görögországi kisebbségi kérdésről. A sajtófogadást uzsonna követte, amelynek folyamán feszletlen társalgás folyt *Venizelosz* és a vendégek között.

Venizelosz

— Hogyan itéli meg, kegyelmes uram, Magyarország nemzetközi helyzetét? — kérdezte *A Reggel* tudósitója.

— *Görögország mindig a legnagyobb rokonszenvvel viseltetett Magyarország iránt* — felelte az ősz államférfi —, a két állam között régi történelmi kapcsolat van és ezt a barátságot századok érlelték meg.

— Mi Görögország álláspontja a békerevizió kérdésében?

— Görögország egyszer már kénytelen volt belemenni egy revizióba, amikor a sévresi békeszerződést a lausannei egyezmény váltotta föl. Görögországot csak a neuilly-i béke érdekelheti közvetlenül, *a magyar békerevizió azonban teljes más lapra tartozik. Görögország természetesen nem játszhatik döntő szerepet ebben a kérdésben, ehhez tulságosan kis állam vagyunk.* Ez az, amit minden alkalommal, ha a revizióról van szó, szeretek különös nyomatékkal hangsulyozni. *Görögország nem lehet kezdeményező ebben az ügyben. Egészen más kérdés, hogy szimpátiája hová fordulna.*

Biztosithatom, hogy ez a szimpátia Magyarországé!

— *És ha a revizió esetleg háborus konfliktusra vezetne?*

— *Mindenkinek joga van hozzá, hogy védekezzék, ha megtámadják, akármilyen békeszerető ember is különben.* Ha valaki most elém áll és azt mondja: „Venizelosz, add ide az ingedet, mert különben baj lesz", — jogom, sőt kötelességem szembeszállni vele.

Egyetlen nemzet sem türheti, hogy megcsonkitsák!

— Van valami különös jelentősége annak, hogy kegyelmes uram Ankarában gróf *Bethlennel* találkozott?

— *Tudom, hogy a középeurópai sajtó mindig gyanakszik, valahányszor valakivel találkozom* — felelte nevetve *Venizelosz* — *pláne, ha ez a valaki Bethlen gróf.* De nem kell mindenben mellékgondolatokat keresni. *Nagyon fontos, hogy barátok néha minden különösebb cél nélkül is találkozzanak egymással és kicseréljék gondolataikat...*

„Ha nem sikerül megakadályozni a háborut, egész Európa a polgárháboru martalékává válik!"

A miniszterelnök a *görög-bolgár viszonyról* a következőket mondotta:

— Bulgária és Görögország között már három éve folynak tárgyalások *a fönnálló ellentétek elsimitása érdekében, eddig azonban még nem vezettek eredményre.* A legnagyobb ellentéteket a bolgároknak az a követelése okozza, hogy a szerződésben megállapitott dédeagacsi szabadkikötő helyett

Szalonikiban kapjanak kijáratot a tengerhez.

A bulgár királyság ma az egyetlen szomszédja Görögországnak, akivel még nem kötött barátsági szerződést. Néhány hónappal ezelőtt a *görög-bolgár kereskedelmi szerződést is föl kellett mondani*, mert Bulgária valamennyi Görögországból jövő árucikkre a régieknél jóval magasabb vámot vetett ki.

X.

A Reggel e számmal tizedik évfolyamát kezdi meg. Egy évtized alatt több mint félezer cikket irtunk e hasábokon és több mint félezer lapszámot bocsátottunk szárnyára. Tiz esztendő az emberi életben nagy idő: örömök, szenvedések, sikerek, bukások, remények, csalódások mérföldköve. A rotációs ujságnak, a rohanó idő heroldjának nincs ideje merengeni a multon: az igazi hirlap és az igazi hirlapiró sohasem hátra, mindig előre néz. Minden ujságcikk, minden ujságszám uj élet, uj munka, uj föladat, uj harc. Ez a tizesztendős jubileum éppen ezért nem több számunkra, mint egy mély lélekzés, egy elfutó gondolat. A közkötelesség dobpergése szólit. Nincs megállás, nincs pihenő. Miért is volna? Eszményeink a régiek. Programunknak nem ártott az idő. Urunk az ország érdeke, zászlónk nemzetiszinü, pártunk a tisztesség, hitünk a jövő, parancsolónk az igazság, biránk a lelkiismeretünk, testvérünk minden magyar, határokon innen és határokon tul, büszkeségünk a függetlenség érzete, fölényünk a tisztaság öntudata, hiuságunk a munkánk, szerelmünk a hivatásunk. Verekszünk a magyar fronton, mint az örök haladásnak és az örök magyarságnak, a nemzeti, az emberi és a gazdasági igazságnak rohamosztaga. Évtizedes szakadatlan küzdelmeiben ez az ujság sem személy, sem párt, sem felekezet, sem gazdasági vagy termelési ág lakája, jobbágya nem volt és nem lesz. A magunk erejéből törtünk uj utakat. A magunk emberségéből szereztünk nevet, becsületet, országos népszerüséget annak a néhány árkus ujságpapirosnak, amely tiz év előtt egyetlen hajrával magáénak foglalta le a hét eddig szürke, eseménytelen, közömbös napját, a hétfőt. Uj formákat, uj lehetőségeket, uj tehetségeket, friss hangot, friss szineket, friss vért adtunk a magyar ujságirodalomnak. Emberi hangon szóltunk emberekhez, józanul, elfogulatlanul, őszintén; soha nemtelen gyülölet, mohó becsvágy vagy hiuság, méltatlan bosszuvágy, pártszenvedély alkoholja, szennyes hatásvadászat tollunkat nem vezette; meggyőződésünket, véleményünket, nyilvánosságunk erejét bérbe nem vehették, el nem hallgattathatták, a szót torkunkba nem fojthatták. Kalaplevéve köszöntöttük a tudást, a tehetséget, az önzetlenséget és hüséget, de vesszőt futtattunk kontárokkal, szájhősökkel, közpénzek hütlen sáfárjaival, hivatalok haszonlesőivel, közéletünk kitartottjaival, marodőrök seregével, akik az elesett ország testén élősködnek és tivornyáznak. De nem keressük az érdemünket ezen a magunknak ünnepi évfordulón. Inkább a tökéletlenségünket nyomozzuk, s a hibáinkat kérjük számon. Semmi előnyt a multból nem várunk, semmi jutalmat, támogatást a tegnapért nem kivánunk. Amiért az erős egekhez imádkozunk: ugyanaz az erő, ugyanaz az ifjuság, ugyanaz a rendithetetlen hit, amivel az első tiz esztendőt elkezdtük. *A Reggel* minden jövendő száma csataterünk lesz az igazért, erre a csatatérre a most föleskődt honvéd szent hevületével indulunk, mig a fegyvert a kezünkbe szoríthatjuk. Szemünket a csillagokra függesztjük, sarkunkat keményen megvetjük a százszor szép és édes, drága, egyetlen magyar földön.

Egy bolgár ujságirónőnek arra a kérdésére, mi az álláspontja *a macedóniai probléma* és az önálló macedon állam megteremtése ügyében. *Venizelosz föltünően erélyes hangon válaszolt*, mondván, hogy

macedon nemzet nincsen, a macedon állam tehát abszurdum lenne.

Macedónia csak területi fogalom, macedon nemzet nincs és csak jugoszláv, bolgár és görög macedónok vannak. Aki mégis megkisérelné az önálló macedon állam megteremtését, az csak

ujabb háborut idézne elő.

Marinkovics jugoszláv külügyminiszter legutóbbi athéni látogatásáról Venizelosz azt mondotta, hogy ennek a látogatásnak ugyanaz volt a jelentősége, mint az ő régebbi belgrádi látogatásának. Udvariassági aktus volt, épp ugy, mint gróf *Bethlen István* legutóbbi ankarai utja, amely véletlenül összeesett az ő ankarai utjával és ezért különböző *téves kommentárokra* adott alkalmat. Mindezeken a miniszteri találkozókon csak *folyó ügyekről tárgyaltak* és folyó ügyek késztették őt most is arra, hogy Varsóba és Bécsbe utazzék.

Folyó ügyekről fog majd tárgyalni Mussolinival is, akivel Brindisiben találkozik.

A balkáni államszövetség kérdéséről *Venizelosz* ugy nyilatkozott, hogy valamennyi balkánállamban megvan a hajlandóság a szorosabb együttmüködésre, *a balkánszövetség megvalósitásának utján azonban még igen sulyos akadályok állanak.*

Az európai államszövetség megteremtésére irányuló mozgalmat Görögország szimpátiával kiséri,

de a maga részéről azt hiszi, hogy előbb alakul meg a nehezen összekovácsolható balkánszövetség, mint Páneurópa.

A görög miniszterelnök azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy manapság mindenkinek a nemzetközi béke érdekében kell dolgoznia, mert

ha nem sikerül megakadályozni a háborut, akkor egész Európa a polgárháboru martalékává válik.

Dr. Juhász Andor

Venizelosz abban a pillanatban sikraszáll az általános revizióért, mihelyt ez Európának meghozza az általános békét

Bécs, január 4.

(A „Magyar Távirati Iroda" jelentése.) Venizelosz görög miniszterelnök ma a görög követségen fogadta a bel- és külföldi sajtó képviselőit és a görög külpolitika főproblémáiról beható fölvilágositásokat adott.

A hozzáintézett kérdésekre a görög miniszterelnök az ő temperamentumos és tréfás módján válaszolt.

Nyilatkozatainak veleje annak hangoztatása volt, hogy *Görögország mint kis ország semmi egyebet nem kiván, mint azt, hogy nyugalomban és békében éljen s függetlenségét megőrizze.* Ezért a fantázia birodalmába tartoznak azok a különféle kombinációk, amelyek Görögországgal kapcsolatban fölmerülnek. Mi mindent beszéltek például az *ankarai találkozó* alkalmával, amikor ő a magyar miniszterelnökkel egyidőben járt ott a török külügyminiszter meglátogatására!? Arról akartak tudni, hogy ott

komplott van készülőben.

A békeszerződések revíziójának kérdését is fölvetették, amire

Venizelos kijelentette, hogy ő abban a pillanatban sikra száll az általános revizió érdekében, mihelyt ez Európának meghozza az általános békét.

Ami Görögországot illeti, emlékeztetett a miniszterelnök arra, hogy ő annak idején elfogadta még a lausannei békét is, amely a sèvresi békéhez képest rosszabbodást jelentett, de *határozottan szembehelyezkednék azzal, ha meg akarnák változtatni a neuillyi békét, amely Görögország és Bulgária viszonyát rendezte.*

Egyszerü tábori vaságyán ravatalozták föl Joffre tábornagyot,

aki nem kér a Pantheonból és az Invalidusok Dómjából, hanem az anyaföldben akar pihenni, szemben a fölkelő nappal

A köztársaság elnöke gyalog halad végig Párison a temetési menet élén

Páris, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Vasárnap a korareggeli óráktól késő estig sürü tömeg hullámzott a párisi Szent János-rendi szerzetesek hatalmas kórháza előtt, amelynek egyik földszinti szobájában pihen a halott *Joffre* marsall.

Mélyebb és őszintébb, a nagy tömegek szivét erősebben átható és éppen ezért megejtőbb gyászt aligha érzett valaha Páris és népe, mint ezuttal!

A marsallnak egy hétig tartó konok és rendkivüli haláltusája — ha lehetséges — még növelte itt az öreg katona nimbuszát. *Sem a Foch, sem a Clémenceau halála miatt érzett gyász nem hasonlitható össze a tömegek érzésében azzal, amit Joffre elhunytán érez Franciaország.* Joffre egy volt a tömeggel, hus az ő husából, vér az ő véréből és az utca, a város, az ország nem is emlegeti más néven, csak igy: „le père".

A halottas szoba melletti nagyobb termet két nap óta szalónnak rendezték be. Itt fogadja a kondoleálókat a marsall özvegye és családja. Ez a szoba kora délelőtt óta *tele van látogatókkal.* A parlament, a szenátus, a kormány tagjai, Páris város képviselői, idegen diplomaták érkeznek szinte szünet nélkül. Egyes igen ritka látogatókat bebocsátanak a halottas szobába, ahol

nemzeti szinü lepel alatt fekszik a halott marsall.

Egyenruhában van, a mellén mindössze két kitüntetés: a katonai vitézségi bronzérem és a becsületrend grand-officier-i plakettje. *Az özvegy nem engedte, hogy halotti maszkot készitsenek.* A halottaságy mellett állandó diszőrség: egy tábornok, egy ezredes és egy kapitány. Akik bent jártak a halottas szobában, azt mondják, hogy *Joffre arca az utóbbi napok szenvedései alatt teljesen megváltozott.* A kövér, joviális öreg ur sovány, elgyötört arccal fekszik, a szenvedésektől elaszottan alussza örök álmát.

A francia kormány kétszer is tanácskozott vasárnap a temetés egyes részletei körül fölmerült nehézségek eloszlatásáról.

Joffre megtiltotta, hogy akár a Pantheonba, akár az Invalidusok Dómjába temessék el.

Mindenben a legnagyobb egyszerüséget kérte. Igy többek között azt is, hogy diszes katafalk helyett *tábori vaságyán ravatalozzák föl.* Ragaszkodott hozzá, hogy louveciennesi kis birtokán temessék el, szemközt a fölkelő nappal. A Pantheonból és az Invalidusok Dómjából nem kér, mert *hideg kőnél és pompánál értékesebb volt a szemében, ha az anyaföldből keveredik el és holtában sem lesz örökre elszakitva családjától.* Joffre holttestét hétfőn kora reggel viszik át a katonai iskola kápolnájába, ahol valóban

tábori vaságyán ravatalozzák föl.

Két napig marad ott kitéve; ez alatt a közönség elvonulhat előtte. Kedden este 9 órakor teszik koporsóba és a diadaliven és a Champs Elyséen keresztül szállitják a Notre Dameba, ahol szerdán lesz az egyházi beszentelés. A temetési szertartás, a gyászmenet összeállitása, az egész utvonal szigoruan ugyanaz lesz, mint Foch temetése alkalmával. Azzal a különbséggel, hogy

a köztársaság elnöke gyalog halad majd a menet élén a Notre Dametól egészen az Invalidusok Esplanadejáig,

ahol a volt frontharcosok és Páris végső búcsuja közben megy végbe a végtisztesség. A marsall koporsóját azután éjjel szállitják Louveciennesbe, ahol csütörtökön lesz a temetés. Szerdán és csütörtökön éjjel

Francjaország minden szinházában, mozijában és varietéjében fölolvassák a szinpadról Joffre napiparancsát, amelyet a marnei csata első napján intézett katonáihoz.

A párizsi *Le Journal* vasárnapi számában érdekes interjut közöl *Kluck* tábornokkal, a marnei csatában a német csapatok fővezérével. *Kluck igen nagy elismeréssel nyilatkozik francia legyőzőjéről*, akinek érdemét, nagyságát és katonai értékét majd csak az elfogulatlan történetirás tudja megállapitani, amikor eloszlott már azoknak megvesztegető befolyása, akik *a marsall rovására és az ő szerénységével visszaélve*, maguknak kaparintottak meg sokat abból az érdemből és fényből, amely valójában Joffret illeti meg.

A sajtó megállapitja, hogy a német ujságok nagyon nobilis módon irnak arról az emberről, akinek — szerintük — Németország a világháboru elvesztését köszönhetí. A szélsőnacionalista „Intransigeant" egész vasárnapi vezércikkét a német ujságok Joffre-bucsuztatóinak szenteli és azt irja, hogy *a németek nagyon megtiszteltek magukat előkelő viselkedésükkel.*

Adorján Andor

Kudarccal végződött az első óceánrepülés az ujévben

Newyork, január 4.

(A Reggel tudósitójának távirata.) Az ujév első óceánrepülési kisérlete *balul ütött ki. Berye Hart* pilótakisasszony és *MacLaren* pilótakapitány a sarki köd miatt

féluton föladták az Óceán átrepülésének tervét

A párisi közönség megtapsolja Mussolinit a mozikban

Páris, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A párisi mozielőadások müsorán most különös és kétségtelenül följegyzést érdemlő programpont szerepel: *Mussolini ujévi üzenete.* Nem lehet célzatosság nélkül való, hogy Mussolini annyi moziban estéről estére kiáltja bele Páris és a franciák fülébe, hogy *Olaszország nem akar háborut, Olaszország a békét kivánja és csak ha torkon ragadva kényszeritik a védekezésre, akkor hajlandó kardot rántani. A párisi közönség estéről estére megtapsolja Mussolinit.*

Vasárnap heves földrengés volt Korinthusban

Athén, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap Korinthusban heves földrengést éreztek. A lökések *hét percig tartottak.* Az óvárosban

több ház összeomlott.

Farsangra

csak **Gál**

frakkinget

vegyen, mert szabása a legkiválóbb, minősége a legjobb, ára pedig a legolcsóbb

Károly-körut 3

Saját érdeke a hárombetüs névre ügyelni, mert csak ez garantálja a minőséget

Nem saroküzlet

Mindenkit érdekel!

Férfi talpalás ..... P **3.40**
Női talpalás ..... P **2.40**
Cipőfestés minden szinben P **1.—**

Minden talpat „Axa" szérummal vizhatlanná impregnálunk.

„TOMMY" cipőüzem. VI, Szondy-u. 18

Gönczy Miklós gépészmérnök vasárnap délután a Nyugati pályaudvaron egy vasuti incidensből kifolyólag lelőtte Hrotkó Istvánt, Hrotkó Rókus fiát

Hrotkó, akinek fogsora fölfogta a lövést, amely az orvosok szerint föltétlenül halálos lett volna, előzetesen inzultálta a gépészmérnököt

Gönczyt kihallgatása után elbocsátották a rendőrségről, Hrotkó István, akit az esti órákban a Verebély-klinikán megoperáltak, a műtét után elmondotta a Reggel munkatársának az affér történetét

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délután ½3 órakor *a Nyugati pályaudvaron a váci személyvonat megérkezése után*, miközben a zsufolt vonat utasai a kijárat felé tolongtak, *a tömegben hirtelen revolverlövés dördült el és egy fiatal ember vérző arccal esett össze.* Tumultus támadt, rendőrök futottak elő, hamarosan megérkeztek a mentők is, hogy a sebesültet elszállitsák. Csakhamar kiderült, hogy

a véres revolveres incidens szereplői ismert fővárosi emberek: Gönczy Gyula táblai tanácselnök fia, Gönczy Miklós gépészmérnök, az Állami Gépgyár mérnöke lőtt rá Hrotkó Istvánra, az ismert budapesti hentesmester, Hrotkó Rókus fiára.

Az izgalmas revolveres afférről *A Reggel* tudósitója a következőket jelenti: A vasárnap délutáni váci személyvonat egyik másodosztályu fülkéjébe *Vácott egy háromtagu társaság szállt be: dr. Hajagos László* váci tiszti főorvos,

Keresztes Lajos, az olympiai birkózó világbajnok,

aki az OTI tisztviselője, továbbá *Keresztes sógora, a fiatal Hrotkó István, Hrotkó Rókus fia.* A fülkében csak ők hárman ültek. *Alsógödön nagyobb uri társaság szállt be ebbe a szakaszba*, éspedig egy idősebb urihölgy, *dr. Gönczy Gyula budapesti itélőtáblai tanácselnök neje*, a tanácselnök fia, *Gönczy Miklós gépészmérnök*, továbbá *Meszlény Tibor dr.* zeneiskolai tanár és

huga, Meszlény Ilona, aki a fiatal Gönczy Miklós menyasszonya.

Meszlény dr. és huga látogatóban voltak Alsógödön Gönczyéknél, akiknek ott villájuk és kis birtokuk van. Az ujabb társaság helyetfoglalt a fülkében és halkan társalgott. Rövid idő mulva *Hajagos dr.*

a fülke egyik ablakát kinyitotta.

A fiatal Gönczy, aki magas, elegáns, angolbajuszos szikár fiatalember, *udvariasan odaszólt Hajagos dr.-nak, hogy fáj a torka, nem utazhat nyitott ablaknál*, ezért kéri, hogy csukja be az ablakot. Miután Hajagos dr. a kérésnek nem tett eleget, *Gönczy fölállt s az ablakot becsukta.* A másik társaság tagjai erre *egymásközt megjegyzéseket tettek Gönczyékre*, akik azonban nem reagáltak. Igy érkeztek meg a fülke utasai a Nyugati pályaudvarra. *Először Gönczyék szálltak ki.* Gönczyné Meszlény Tiborral előre ment, *Gönczy mögöttük haladt a menyasszonyával.* A társaság már kijutott a pályaudvar előcsarnokából, amikor a nyitott folyosónál *nyomukba értek utitársaik. Hajagos dr.*, amint később a rendőrség megállapitotta,

a fiatal gépészmérnök vállára tette a kezét és rászólt: „Nem elmenni!"

Gönczy hirtelen visszafordult és *szembetalálta magát volt utitársaival, akik mind a hárman erőteljes sportférfiak.* Ebben az izgalmas pillanatban *Gönczy menyasszonya előreszaladt* és sebtiben figyelmeztette fivérét a váratlan eseményre. Meszlény is visszafordult s ekkor már *Hajagos és Gönczy között éleshangu párbeszéd zajlott le:*

Hajagos: Ön megsértett engem, adja ide a névjegyét!

Gönczy: Ha sértve érzi magát, nyujtsa át ön a névjegyét!

Hajagos dr. erre kivette tárcájából névjegyét és átnyujtotta Gönczynek. A fiatal gépészmérnök *futólag rápillantott a névjegyre, zsebretette és tovább akart menni.* Hajagos erre rászólt:

— *Kérem a névjegyét!*

Gönczy visszafordult, elővette névjegyét és — ugy látszott —

a névjegyet Hajagos dr. lába elé dobta.

Ebben a pillanatban *a fiatal Hrotkó, akit nyilván a sértő gesztus izgatott föl, hirtelen odaugrott a nála magasabb gépészmérnök elé* és

öklével az arcába csapott.

Gönczy, akinek arcát nyomban elöntötte a vér,

kabátja zsebéből kiráncotta forgópisztolyát és támadójára szegezte.

Hrotkó hirtelen lehajolt, hogy a lövést kikerülje, *Gönczy gyors kézmozdulattal követte lehajtlását* és

elsütötte a revolvert. Hrotkó megsebesült,

vérző arccal bukott a földre. A lövés a zsufolt tömegben *hirtelen pánikot idézett elő, sokan sikoltva menekültek*, mások a sebesült segitségére siettek. Rögtön odaérkeztek a rendőrök is, akik azonnal körülvették az ügy szereplőit. Megérkeztek a mentők. Megállapitották, hogy

a golyó Hrotkó alsó ajkán furódott be, öt fogát kiütötte és az állkapocsban akadt meg.

Az első segélynyujtás után *Hrotkót a mentők a Verebély-klinikára szállitották.* Az affér többi szereplőit a rendőrök *azonnal előállitották a főkapitányságra.* Először is *Gönczy Miklóst hallgatták ki.* A fiatal gépészmérnök elmondotta, hogy a fülke ablakát Hajagos dr. engedély nélkül nyitotta ki, *ezért támadt az affér.* Egyebekben ugyanugy adta elő az affér lefolyását, amint már elmondottuk. Ugyanigy vallott a társaság többi tagja is. A rendőrség, amely közben értesült, hogy

Hrotkó állapota nem életveszélyes,

a vallomásokból pedig megállapitotta, hogy a *revolver használata Hrotkó inzultusának hatása alatt történt*, errevaló tekintettel

Gönczy Miklóst kihallgatása után este 7 órakor a főkapitányságról elbocsátotta.

Az eljárás természetesen *tovább folyik ellene.* A fiatal *Gönczy*, akit édesanyja, menyasszonya és hozzátartozói aggodalommal vártak a rendőrség épületében, mielőtt eltávozott, *a következőket mondotta A Reggel tudósitójának:*

— Kérem, én *nem akartam lelőni azt a fiatal embert, aki engem inzultált.* Az inzultus hatása alatt, *erős fölindulásomban vettem elő a revolveremet és nagyon sajnálom, hogy támadómat megsebesitettem.* Ezért,

bár ő inzultált engem először, a rendőrségen is bejelentettem, hogy nem kivánok ellene semmiféle eljárást.

A sajnálatos eset *közvetlen oka, azt hiszem, félreértés volt.* Amikor ugyanis át akartam adni névjegyemet, *az illető ur nem nyujtotta rögtön a kezét, ezért esett névjegyem a lábai elé.* Igy robbant ki aztán az affér, mivel *Hrotkó ur azt hihette, hogy a névjegyet ledobtam.*

Gönczy Miklós és édesanyja, miután a rendőrségről eltávoztak, *visszautaztak Alsógödre*, ahol a család állandóan lakik s ahonnan naponként vonattal járnak be a fővárosba.

Dr. Hajagos László váci tiszti főorvos a következőképen mondja el az affér lefolyását:

— Hrotkó és Keresztesék *vendégeim voltak Vácon* és együtt jöttünk be Budapestre. Amikor vonatunk Dunakeszi-műhelytelephez ért, *kinyitottam egy kissé az ablakot, hogy szellőztessek a túlmeleg és cigarettafüsttel teli kocsiban.* Megjegyzem, hogy

állt a vonat és talán tiz centiméterre nyitottam ki az ablakot.

A társaságunkból senki sem hallott megjegyzést, *senki nem hallotta, hogy valaki ez ellen kifogást emelt volna*, amikor egyszerre *valaki előugrott, mindannyiunkat félrelökve az ablakhoz lépett és föltépte azt.* Visszatértében az illető még *ránkkiáltott: „Ne nyitogassák itt az ablakot, mert torokgyulladásos beteget szállitok."*

Keresztes Lajos, aki mellettem ült, csak ezt a megjegyzést füzte a fiatal ember cselekedetéhez: „Na, ez szépen elintézett bennünket."

Ekkor az illető ur, nyilván, hogy föllépése imponálóbb legyen, *monoklit csipett a szemébe* és még egy megjegyzést küldött felénk: *„Ne járjon a szájuk, csönd legyen!"* Fölbőszitett ez a hang és *most már én vontam felelősségre a fiatal embert, hogy ki az torokgyulladásos beteg, akit a vonaton szállit, mert mint tisztiorvos tiltakozom az ellen, hogy a vasuton fertőző beteget szállitsanak.* Nemsokára bejött a kalauz is a kocsiba és *fölszólitottam, hogy amennyiben fertőző beteget szállitanak, ugy azt azonnal távolitsák el a vonatról.* A monoklis fiatal ember *kézlegyintéssel intett a kalauznak: „Nem fontos, amit az ur mond."* Most már megkérdeztem a nevét s amikor *nem akarta megmondani*, kikértem magamnak, hogy engem leckéztessen. A vonatbeli purparlénknak az vetett véget, hogy most már

a monoklis ur társaságában levő hölgyek is beleszóltak a következő megjegyzéssel: „Szép kis tisztiorvos, aki télen nyitogatja a vonatban az ablakot."

Erre már nem szólhattunk semmit, megvártuk, amig a vonat Pestre érkezik, mert elhatároztam, hogy *a fiatal embertől eljárásáért lovagias elégtételt veszek.* A pályaudvaron *láttam, hogy el akar illanni előlem*, ezért utána siettem, megállitottam, azonban hirtelen *sarkonfordult és sietett a hölgy után, aki a kijárat felé tartott.* Most már pillanatok alatt lejátszódott a tragikus esemény. Elkértem a névjegyét, amit ő

először nem akart ideadni, csak később nyult a zsebébe és a lábam elé dobta névjegyét.

Hrotkó István erre nekiugrott, megütötte és mindjárt védekezően hátraugrott, mert a monoklis ur kezében *megcsillant a revolver.* Egy pillanattal később *eldördült a fegyver s Hrotkó Istvánt véres fejjel támogattuk be a fölügyeleti szobába.*

A Reggel tudósitója vasárnap a késő esti órákban látogatást tett

a Verebély-klinikán,

ahol *az I. emelet 5. számu közös kórterem* egy erkélyre kiugró külön részén fekszik kórházi ágyán *Hrotkó István.* A kórházi szobában szanaszéjjel hevernek az utibőröndök, az ágy körül orvosok és hozzátartozók szoronganak. *Hrotkó István fiatal felesége az ágy szélén ül, simogatja férje kezét, akit nemrégen hoztak le a műtőből. Bevarrták a nyelvét, amelyet a behatoló golyó fölhasitott és kioperálták szájából a szétroncsolt fogak szilánkjait.*

a golyót azonban ezzel az első műtéttel még nem sikerült eltávolitani.

Az operáció után *Hrotkó láza 39 fokra szökött föl*, nehezen beszél, de az injekciók hatása alatt nem érez fájdalmat. Zsebkendőt tart a szája elé, s a kendő minduntalan átvérzik.

— Már a vonatban — mondja Hrotkó — rendkivül fölizgatott a fiatalember viselkedése. Kihivó volt a magatartása és *az a mód, ahogy a névjegyet végül kivette s a földre dobta,*

annyira fölbőszitett, hogy többé nem tudtam uralkodni magamon,

eléugrottam és megütöttem. Mindenre el vol-

Jegy nélkül
nézhet
mozielőadást
ha
Pathé Baby
vetitőgépet vásárol.
Könnyü kezelés, éghetetlen filmek. Kapható minden fényképészeti szaküzletben. Kérjen árlapot és müsorjegyzéket:
Pathé Baby vezérképviselet, Budapest VII, Akácfa-utca 6
Telefon: József 431—95 szám

Első Magyar Részvény-Serfőzöde
PARACELSUS SÖR
csapolása megkezdődött!
A nagy tápértékü barna idénysör — amig a készlet tart — palackokba lefejtve is kapható: kávéházakban, vendéglőkben, füszer- és csemegeüzletekben. Vidéken: **összes raktárosainknál**, minden jobb **étteremben, kávéházban és csemegeüzletben**

tam készülve, csak arra nem, hogy az ülésnek ilyen következményei legyenek. Az ütés után hátraugrottam, mintegy védekezésül, ha ellentámadás érne. Ehelyett külső kabátja zsebéből előrántott valamit, ami *nem is ugy nézett ki, mintha revolver volna. Azt hittem, hogy boxer vagy ólmosbot* és azt fogja felém dobni, ezért önkéntelenül is lehajoltam. *Ekkor láttam* készülve, csak arra nem, hogy az ütésnek *rám célzott* és ekkor már el is dördült a fegyvere. A számba hatalmas ütést éreztem. Mintha egy vasruddal döftek volna a fogaim közé. Véres lett a kezem, amikor a szám elé tartottam és *csak arra emlékszem, hogy elkiáltottam magamat: „Fogjátok meg, belémlőttek!"*

Mindezeket lassan, szaggatottan mondja el Hrotkó István. Egyes szavak kimondásával hiába is erőlködik, mert *az alsó állkapcsa, amelyet sulyosan megsebesitett a behatoló golyó nem reagál.* Hrotkó István mellett állandóan *az inspekciós orvos* tartózkodik, aki a beteg állapotáról a következő fölvilágositást adja:

— *Az életveszélyen tul van a beteg, gyógyulási ideje azonban teljesen bizonytalan.* A mai operáció csak arra szoritkozott, hogy bevarrtuk a nyelvét és a szájaszélét, amelyet fölhasitott a golyó,

csak a holnapi alapos vizsgálat fogja megállapithatni, hogy nincs-e a felső állkapocsban a golyó,

miután az alsó állkapocsban nem találtuk meg. *Az alsó állkapocsban három, a felsőben négy fogát szüzött szét a lövedék.* Maga

a sebesülés szerencsés kimenetele szinte páratlan a maga nemében.

Hihetetlen ugyanis, hogy *közvetlen közelről valakinek a szájába lőttek* és hogy a golyó nem tudta tovább folytatni az utját, csak az állkapocsig, mert *az alsó fogsoron valósággal „gellert" kapott* és igy elveszitette átütő erejét;

minden más esetben az ilyen lövés biztos halállal jár.

A kórházi szobában tartózkodott még *Keresztes Lajos*, aki az esetről a következőket mondotta:

— *Nem tudtam megakadályozni azt a szerencsétlen revolverlövést, mert épp abban a pillanatban történt, amikor a névjegyért lehajoltam.* Az az érzésem, hogy a fiatalember *már előre készülhetett arra, hogy revolvert használjon, mert külső kabátzsebekben nem nagyon szoktak revolvert viselni. Ő pedig onnan rántotta elő.* Mint sportember, hozzá vagyok szokva, hogy higgadtan mérlegeljem a pillanatnyilag adott helyzeteket és igazán

csak önuralmamnak volt köszönhető, hogy már korábban én magam nem avatkoztam be, amikor egyik csipős megjegyzést a másik után kaptuk.

De talán jobb is lett volna. Egész biztos, hogy akkor nem dördült volna el az a fegyver... Igaz, hogy a sógorom volt az első, aki ütött, de *ez már olyan előzetes jelenetek után történt, amely még a legbékésebb embert is kihozhatta a sodrából.*

Palugyai Viktor,

az ismert szücsáruház volt tulajdonosa,

megmérgezte magát a svábhegyi szállodában

(A Reggel tudósitójától.) A svábhegyi nagyszálló egyik szobájában *öngyilkosságot követett el Palugyai Viktor ismert budapesti szücsmester,* akinek a Nagymező-utcában áruháza van.

Palugyai Viktor öngyilkossága teljesen érthetetlen,

mert rendezett anyagi viszonyok között élt és hozzátartozói semmi olyan külső körülményről nem tudnak, ami csak valamiképen is indokolná a 60 éves szücsmester öngyilkossági szándékát. Mint szolid és szakképzett kereskedő, oly szerencsésen vezette üzletét, hogy a nehéz gazdasági viszonyok ellenére *nemrégiben tekintélyes áruházzá növelhette* az egykori Nagymező-utcai kis szücsüzletét. Nemrégiben *jólmenő üzletét átadta fiainak*, kilépett a cégből és ettől kezdve csak nagyritkán látogatta meg a neve alatt szereplő szücsáruházat. Az öreg ur néhány nappal ezelőtt *különös körülmények között jelent meg a svábhegyi nagyszállóban*, ahol mint vendéget jól ismerték. Többször előfordult ugyanis, hogy néhány napot a szállodában töltött üdülés és pihenés céljából. Ilyenkor mindig a legszerényebb szobát vette ki, most azonban *föltünő jókedvvel* arra kérte a portást, hogy *a legszebb szobát adja neki, mert szép szobában akar aludni.* A portásnak föltünt, hogy a szerényigényü Palugyai

most a legdrágább szobát választotta és egészen szokatlan időben, éjjel 11 órakor jelent meg a szállóban.

A régi vendég e szokatlan viselkedését a portás gyanusnak találta és állandóan figyelte Palugyai szobáját, hogy nem történik-e valami rendkivüli dolog. *Reggel 9 órakor a fia telefonon kereste Palugyait*, s a portás, aki már addig is nyugtalan volt, fölment az emeletre, hogy az öreg urat a telefonhoz hivja. Palugyai *a portás utján azt üzente a fiának, hogy még nagyon álmos, majd később hivja föl és magára zárta a szoba ajtaját.* A telefonüzenet után Palugyai fia nemsokára megjelent a szállodában, ahol most már *percekig eredménytelenül kopogtattak az ajtón.* Végül is fölnyitották a szoba ajtaját és *Palugyai Viktort eszméletlenül találták ágyában.* A közeli szanatóriumból azonnal áthivták *dr. Török Pál* orvost, aki megállapitotta, hogy

Palugyai nagymennyiségü mérget vett be.

Azonnal gyomormosást alkalmaztak és a sulyos állapotban levő szücsmestert a mentők a Rókus-kórházba szállitották. Ezután átkutatták a száliodai szobát, abban a reményben, hogy *Palugyai talán bucsulevelet irt* s ebben magyarázatát adja annak, hogy tettét miért követte el. A szobában azonban *bucsulevelet nem találtak* és bár azóta Palugyai többször visszanyerte eszméletét, hiába próbálták megtudni tőle, hogy miért követett el öngyilkosságot?

Krishnamurti vasárnap meggyógyult

és csütörtökön kilép eddigi elzárkózottságából: fogadja a sajtó képviselőit

(A Reggel tudósitójától.) Tiz napja fekszik *Krishnamurti*, a teozófusok vezére a svábhegyi szanatóriumban és elzárkózik a nyilvánossággal való minden érintkezés elől. Egyes verziók szerint betegsége, amely miatt Budapestre érkezése után azonnal szanatóriumba vonult, *komoly természetü*, mások azt állitják, hogy a próféta ezzel a titokzatos visszavonultsággal *csak érdekesebbé akarja tenni a maga személyét. A Reggel* munkatársa érdeklődött afelől, mi igaz ezekből a hirekből és a következő fölvilágositásokat kapta:

— *Krishnamurti*, aki Bukarestben tejmérgezést kapott, valóban nagybetegen érkezett Budapestre. *Betegsége miatt nem fogadhatta el Mária román anyakirálynő meghivását, aki fölajánlotta neki egyik kastélyát* és nem vehette továbbra igénybe a romániai teozófusok vendégszeretetét sem. *Budapesten inkognitóban akart maradni fölgyógyulásáig és csak betegsége miatt zárkózott el a nyilvánosság elől*, amit sokan félre is értettek.

Krishnamurti vasárnap már egészen jól érezte magát

és közölte hiveivel, hogy *csütörtökön délután 5 órakor a Carlton-szállóban fogadja a sajtó képviselőit*, akiknek minden kérdésére választ fog adni.

Krishnamurti környezetében egyébként már nagyban készülődnek a vezér budapesti nyilvános szereplésére. *Vasárnap éjfélkor az orient-expresszel Budapestre érkezett Krishnamurti hindu titkára, dr. Rayagopalcsarija*, akit rövidebben csak *Rayagopalnak*, a magyar teozófusok pedig még egyszerübben,

Ragyogó Pálnak

neveznek. Rayagopalt a magyar teozófusok nevében az elnöknő, *Ráthonyi Ákosné* távollétében helyettese, *galántai Hild Károlyné* fogadta.

Krishnamurti gazdagságáról, kicsapongó életéről, fantasztikus hirek terjedtek el Pesten. Voltak, akik azt állitották, hogy *a teozófia csak üzlet és Krishnamurti ebből az üzletből főuri módon él.* Erre vonatkozólag is informálódott *A Reggel* munkatársa és a következőket tudta meg:

— *Krishnamurti valóban szegény.* Nem hozott Pestre pénzt és nem fog pénzt Budapestről elvinni. Sokat emlegetett hollandiai otthonában, *van Eerde* holland báró birtokán *nem lakik a neki fölajánlott kastélyban, hanem a kastéllyal szomszédos, igen egyszerü gazdasági épületben*, ahol a Krishnamurti látogatására Hollandiába érkező teozófusok is megszállhatnak s a közös konyháról származó puritán élelmezéssel szemben, magyar érték szerint, *napi 3 pengőt fizetnek a penzióért.* Ebből

a hárompengős napi eliátásból él otthon évszámra Krishnamurti.

Erre a hárompengős életstandardjára *abból a jövedelemből telik, amely világszerte elterjedt könyvei után befolyik...* Ezzel szemben bármelyik országba ellátogat, mindenütt az odavaló teozófiai társulat vendége. Igy van ez Magyarországon is, ahol hivei sietve összeadták azt az összeget, amellyel vendégszeretetet biztosithatnak számára fölgyógyulása napjáig. A legtöbb magyar teozófus megjárta már a hollandiai utat, résztvett a közös táborozás életében s a legjobb emlékeket hozta a hollandiai vendégszeretetről. Krishnamurti január 11-i előadása *éppen csak azért nem ingyenes, hogy a koncertvállalkozó kész költségei megtérüljenek.* Ellenben

Krishnamurti és hozzátartozói a bevételből egy fillért nem igényelnek.

Mit szól Krishnamurti a támadásokhoz, amelyek Budapesten érik? *Mosolyogva mutatja föl George Lansbury volt angol munkaügyi miniszter cikkét*, amelyet a vele való találkozásról irt. „Nagy öröm — irja *Lansbury* —, hogy az ember Krishnamurti meghallgatása után azzal az elhatározással megy haza, hogy *átviszi a gyakorlatba ragyogó eszményét*, amely az én korombeli ember számára *az egyetlen szükséges dolog ahhoz, hogy a demokráciát élő valósággá tegye.*"

Vasárnapra virradó éjszaka bombamerényletet követtek el a párisi „Ambassadeur" éttermében és a zágráb—belgrádi gyorsvonaton

Páris, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A vasárnapra virradó éjszaka bomba robbant föl az „Ambassadeur"-palota luxuséttermében, az Avenue de Champs Elyséen. Az épületben levő szinház *zsufolva volt nézőkkel*, de az étteremben senki sem tartózkodott, mert az télen zárva van. A bombaszilánkok jelentékeny kárt okoztak, de *emberélet nem esett áldozatul a merényletnek.* A szinház közönsége csak tompa zajt hallott, de az épület homlokzata erősen megrongálódott és *néhány szilánk az utcára esett.* Különös szerencse, hogy

az utcán senki sem sebesült meg, holott igen nagy volt a forgalom

és néhány szilánkot *az épülettől husz méternyire* találtak meg.

Zágráb, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Vasárnap hajnalban *ujabb bomba robbant Zágrábban, folytatásaképen a báni palotában történt szombati bombamerényletnek.* Mikor a zágráb—belgrádi gyorsvonat elhagyta a pályaudvart, a milano—belgrádi kocsiban robbant föl a pokolgép, egy elsőosztályu félfülkében. A félfülke egyetlen utasa,

Rimaj zágrábi gyárigazgató sulyosan megsebesült a balcombján.

A kocsi is megrongálódott. A sérült kocsi lecsatolása után félórás késéssel folytatta utját a gyorsvonat. A rendőrfőnökség véleménye szerint a vasuti merényletet éppen ugy *kommunisták követték el, mint a báni palota ellen történt szombati merényletet.*

Szanatóriumi ellátás ingyen!

Betegség, műtét, baleset és szülés esetére megalakult a **SZANATÓRIUMI ELLÁTÁST NYUJTÓ EGYESÜLET** Budapest VI. Andrássy-ut 8. Telefon: 202—94, 213—46.

Magyar Élet- és Járadék-Biztositó Intézet égisze alatt

a „Balizfalvy-, Grünwald-, János-, Liget-, Pajor- és Park-szanatórium, mint Magángyógyintézetek Szövetsége tagjainak alapitása", csekély havi tagsági dijak ellenében tagjainak és azok igényjogosult hozzátartozóinak fenti esetekből kifolyólag a leggondosabb szanatóriumi kezelést és ápolást biztositja. — Az egyesület a Magy. kir. belügyminisztérium 114.306/1930. sz. alatt jóváhagyatott. — Az egyesület készséggel áll felvilágositás céljából bárkinek rendelkezésére.

Szanatóriumi Ellátást Nyujtó Egyesület igazgatósága:

Gróf Széchenyi Viktor, Fejér megye és Székesfehérvár főispánja, elnök; **Iovag Sternád István**, m. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgató, h. elnök; **Bittner János**, felsőházi tag, m. kir. kormányfőtanácsos, nagyiparos, alelnök; **Boschán Miksa**, a János-szanatórium igazgatója; **Dr. Grünwald Béla**, a Grünwald-szanatórium igazgató-főorvosa; **Dr. Jakab László**, a Park- és Liget-szanatórium igazgató-főorvosa; **Dr. Kelemen Jenő**, a Pajor-szanatórium főorvosa és h. igazgatója; **Dr. Körmöczi Zoltán**, a Vöröskereszt Egylet főorvosa, fogorvos; **Dr. Pajor Sándor**, m. kir. egészségügyi főtanácsos, a Pajor-szanatórium igazgató-főorvosa, alelnök; **Dr. Szamek Emil**, a Balizfalvy-szanatórium igazgatója.

Fiuk és lányok

Tisztázatlan, korai kis tragédiák estek mostanában a társadalomban. Az egyetlen december hónapban öt felsőosztályos diák követett el öngyilkosságot. Ugyanez alatt az idő alatt két felsőbb leányiskolás növendék, uri családok gyermekei megmérgezték magukat. Ezeken kivül az utóbbi hat hónapban több serdülő fiu- és leányöngyilkost szállitottak a pesti szanatóriumokba, akiket szerencsére sikerült az életnek visszaadni. Az okok, amelyek a megdöbbentő ifjusági öngyilkosságokat és öngyilkoskisérleteket előidézték, a legtöbb esetben tisztázatlanok. Egy-két esetben amerikai párbajt gyanitanak a hozzátartozók, s boldogtalan szerelmet a tragikus leányéletekben. Egynéhány más esetben az iskolai s a hatósági vizsgálat odáig tudott tapogatózni, hogy a gyereköngyilkosokat a szülők anyagi helyzetének leromlása késztette a végzetes lépésre.

Köd takarja, kinos, nehéz köd a megdöbbentő tavaszi tragédiákat; köd terjeng, nyomasztó, rémséges köd, az ezer rejtőző titokkal titkos életben. Suttogunk, egyre több suttogni valónk van ezekben a pszichikailag is olyan mélységesen válságos esztendőkben. Megdöbbenünk és elborzadunk. És zavartan, készületlenül és tehetetlenül, legalább is tétlenül nézzük egy társadalom egészségének, lelkének a harapózó romlását...

A háboru, a forradalmak idegeket rendítő éveiben, az infláció erkölcspusztitó korában tenyészett ki európaszerte az a lelket-testet megejtő beteg divat, amellyel békében inkább csak pszichiaterek és a törvény férfiai foglalkoztak, amelynek jó társaságban a neve is tilos volt, amely az egészséges, biztonságos társadalmakban csak szórványos aberráció gyanánt szerepelt. Abban az egészséges és kényes erkölcsü korszakban irtózattal emlegettek bizonyos berlini, párisi, londoni utcákat, helyiségeket, amelyek elől az ismeretlen távolon át meghátrált a képzelet s a puszta hirüktől öklendezett az ép, egészséges polgári izlés. A mi békeidőnk angol és német botránypörei némi világosságot vetettek a nagyvárosok érzéki dzsungeljébe; pathologikus kivételek voltak a pörök szomoru hősei, elenyésző törtszám volt a lakosságban azoknak a száma, akik a betegségbe beletévelyedtek. Bujkáltak, nem látszottak, nem számitottak. A társadalmakat nem fenyegette veszedelem.

Ma nem szégyelli már ugy magát a beteg kivétel. Indiszkrét. Követeli a jogait. A nyilvánossággal kacérkodik.

A bal évek testet-lelket ölő megpróbáltatásai, sorsok, idegek romlása, eszmék, célok, illuziók bukása, irányok, fogalmak, egész világállapot zürzavara, leégett földi remény és elolvadt égi hit, lelki felelőtlenség, vallással, erkölccsel, közvéleménnyel, szülővel szemben, minden, minden csak elősegiti a szerencsétlen, boldogtalan Rossznak a terjedését.

Németország talán nem félti magát, Anglia sem. Ők erősek, nagyok, nem pusztulhatnak belé a modern nyavalyába. Az ő Berlinjeik, Londonjaik oly óriásiak, oly zajosak, oly fényesek, sürüek, hogy nem üt ki az életük arculatán a métely ijesztő foltja. Mi kis nemzet és kis főváros vagyunk. Mi szegények vagyunk, gyöngülők, ezerszer fenyegetettebbek. Mi jobban féltjük ezt az árva kis Magyarországot, mint az egész nagy világot.

Privátim suttogjunk, tépelődjünk, iszonyodjunk és gyámoltalanul reszkessünk jelenért és jövendőért?

Nem! Fájó, szivszorongató ködkürt sikoltson a ködben. Segitséget, mentést, ellenállást, megelőzést!

Bátor szülő, bátor tanitó, pap, tudós, iró, mindenki, aki hivatott és akinek tiszte a nemzet életére való vigyázat, mindenki sietve siessen megtenni a magáét. Tanultan, okosan, tapintattal, emberséggel, de elhatározottan, egymást vezetve és segitve, fogjanak hozzá a boldogság, az egészség megmentéséhez, az élet áldott tiszta napfényébe való vezetéshez a mának ijedelmes nehéz ködéből.

Hegyi Györgyné meghasonlott családjával,

csalódott szerelmeiben és nem birta tovább a megalázó anyagi gondokat: ezért lett öngyilkos

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délben a Rókus-kórházi „öngyilkosok termé"-ből az egyik szanatóriumba szállitották *Hegyi Györgynét, Sváb Gyula* volt helyettes államtitkár és müegyetemi tanár leányát, aki két nappal ezelőtt Kékgolyó-utcai lakásán megmérgezte magát. A szerencsétlen uriasszony két napig eszméletlenül feküdt kórházi ágyán és csak vasárnap reggel nyerte vissza eszméletét. Az öntudatra ébredés percében *megrettenve nézett végig az öngyilkosok kórtermén és amikor édesapja meglátogatta, idegrohamot kapott.* Erre előbb a Herczog-klinikára, majd innen egy ismert szanatóriumba szállitották. Vasárnap délelőtt rendőri bizottság jelent meg a kórházban, hogy kihallgassa Hegyi Györgynét az öngyilkosság okairól,

Hegyiné azonban minden fölvilágositást megtagadott és még azt sem volt hajlandó elárulni, hogy milyen mérget vett be.

Olyan társadalmi körökben, ahol a föltünően szép 22 éves uriasszony az utóbbi években megfordult, *már többet tudnak az öngyilkosság okairól.* Amikor Sváb államtitkár hiresszép legidősebb leánya, Bözsi kikerült a budai apáca-nevelőintézetből, ahol középiskolai tanulmányait, mint bentlakó végezte, *szülei kivánságára csakhamar férjhez ment anyjának egyik fivéréhez, akivel közel két évig élt együtt.*

A házasság nem volt harmonikus,

erről azonban ismerőseik és barátaik nem sokat sejtettek. Hegyiné mindenütt megfordult, ahol Pest legelőkelőbb társasága szórakozott; alig volt olyan sport, amelyben részt ne vett volna. *Nagyon szeretett lovagolni* és a társaságban ugy tudták, hogy *kitünő urvezető*, aki *Szénássy Alán, Wolfner András* és más ismertnevü urvezetők társaságában nem egyszer *hosszu és nehéz autóturákra vállalkozott. Kacagókedvü, örökké vidám fiatal asszony volt Hegyiné és jókedve akkor sem hagyta cserben, amikor*

két évvel házasságkötése után elhatározta, hogy szakit férjével.

Hegyiné ekkor elköltözött Városmajor-utcai lakásukról és egy uri családnál albérleti szobát vett magának a Kékgolyó-utcában. Közben sokat beszéltek arról, hogy *a házaspár válása egy miniszteri titkárral áll összeköttetésben, akinek már párbaja is volt Hegyi Györggyel.* A hiresztelések szerint a titkár megkérte Hegyiné kezét és a válást csak azért nem siettették, mert *a vőlegény sulyos beteg volt: hónapokon át kezelték az István-kórházban*, ahonnan nemrégen került ki. Közben, mintegy két hónappal ezelőtt Hegyiné az urlovasok klubjában *megismerkedett egy épitészmérnökkel*, akinek vidéken volt cementvállalata. Hegyiné az épitésszel gyakran találkozott és szó volt arról, hogy majd a törvényszék a január 10-iki tárgyaláson kimondja a válást,

az épitész feleségül fogja venni a fiatalasszonyt.

Hegyiné ekkor már csak ujabb házasságában láthatta a gyötrő anyagi gondjaitól való szabadulás reményét. Férjétől semmiféle támogatást sem kapott, apjával már hónapok óta nem volt jó viszonyban, csak édesanyja tudta titokban havi ötven pengővel segélyezni. Ez az

ötven pengő volt a gazdag családban nevelkedett, elkényeztetett asszony minden jövedelme.

Hegyiné azonban titkolta a nyomort, amely napról-napra sulyosabban nehezedett rá és csak egy-két bizalmas barátja tudta, hogy esténként, amikor hazatér a társaságból, a másnapnak milyen emésztő gondjai őrlik. *Még albérleti szobáját sem tudta hónapok óta fizetni és ebédje nem egyszer egy csésze üres tea volt.* Sokan ajánlották föl támogatásukat, de

Hegyiné senkitől sem fogadott el egy fillért sem. Azt mondta: nyugodt otthont szeretne és gyermekeket, akik közt boldognak érezné magát.

Tiz nap óta azonban már nem tudott szabadulni gondjaitól és megkérte szállásadónőjét, hogy keresse föl özvegy *Balog Ignácnét* és *kérjen tőle kölcsön 50 pengőt január elsejéig*, amikor az összeget az édesanyjától kapott ugyancsak 50 pengős „apanázs"-ából fogja kifizetni. A szállásadónő azzal jött vissza, hogy Balogné megtagadta a kölcsönt. Hegyiné néhány nap előtt egy ismerősétől

revolvert kért kölcsön,

mert, amint mondotta, meg akar ijeszteni vele valakit. Kapott is egy fegyvert, de *a revolver tulajdonosa az összes golyókat kiszedte belőle...* Kedden este volt együtt Hegyiné utoljára az ismerős épitésszel egy Rákóczi-uti kávéházban. Ekkor megbeszélték, hogy az épitész igyekszik értékesiteni ingatlanörökségét és Hegyiné válásának kimondása után nyomban megkötik a házasságot.

Az épitész el is utazott ujévre a családjához és amikor pénteken hazaérkezett, levelet irt Hegyinének. Egyelőre nincs rá remény, hogy örökségemet pénzzé tegyem — irta —, szegényen pedig nem nősülhetek! Arra kérte Hegyinét, hogy

ne számitson tovább a házasságra,

fiatal és szép, akkor mehet férjhez, amikor akar, nem kell tehát tragikusan fölfognia a dolgok ilyen fordulatát. Hegyiné pénteken délután fölkereste Balognét és amikor hazaért, otthon találta az épitész levelét. Ezután történt az öngyilkosság. Hegyi Györgyné állapota vasárnap este még annyira sulyos volt, hogy orvosai senkit se engedtek betegágyához...

Sok halottja van a ruhrvidéki bányásztrájknak

Dortmund, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) A ruhrvidéki bányászsztrájk a vasárnapra virradó éjszaka véres kommunista terrorcselekményre vezetett. A dortmundkörnyéki bányákban dolgozó bányászok egyik csoportja hazatérőben volt Mengedébe, a dortmundi bányavárosba, amikor útközben *több kommunista lesből lövöldözni kezdett rájuk. A kommunisták golyói három munkást megöltek, hármat pedig sulyosan megsebesitettek.* Lintfortban többszáz kommunista ki akart szabadítani a rendőrök kezei közül két letartóztatott kommunista vezért és megrohanta az őrjáratot. Ez az incidens is emberhalállal végződött. *Egy kommunista meghalt, többen sulyosan megsebesültek.*

Angliába utazásom előtt

az összes raktáromon levő, közismerten legjobb minőségü **divat-, kék-, fekete frakk-, szmoking-, kabát-** és **sport-**

angol és skót szöveteimet hallatlan olcsó egységárban

méterenként 1 angol font = 28 pengőért készpénzért eladom

Minőségben és árban versenyen kivül állok!

SPIEGEL ÁRMIN

IV. Türr István-utca 9. szám, I. emelet

Ha ön nem fél az igazságtól,

akkor jósoltasson velem!

A történelem legrégibb tudománya a csillagászat, amelynek segitségével az ön életéből, multjából, jövőjéből sok tény állapitható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárhatók föl a csillagászat nagy tudománya által. Megállapithatók az ön kilátásai a házasságban, megállapithatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei, örökségek és sok más fontos kérdés oldható meg.

Jósoltasson velem föltünést keltő tényeket, amelyek tudatában az ön egész életfolyása megváltozik és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosit kétségbeesés és szerencsétlenség helyett, amelyek most ön elé tornyosulnak. Az ön csillagászati értelmezését részletesen és egyszerü nyelven, értelmes formában kapja meg két teljes oldalon. Adja meg föltétlenül születési időpontját névvel és cimmel, értelmes és sajátkezü irással. Ha akarja, ugy mellékelhet 50 fillért bélyegben (nem vertpénzben), a porto- és irásköltségek fedezésére. Cimezze levelét a következőképpen: Professor Roxroy, Dept. 4085, Emmastraat 42. Den Haag. (Holland.) Professor Roxroy nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára csak német, francia vagy angolnyelvü válaszokat küldhet. Levelére 40 fillér bélyeg ragasztandó.

Vasárnap délelőtt a városházán Liber tanácsnok és Ferenczy Károly aláírták a Városi Szinház szerződését

A szinház 17-én nyit Lábass Jucival a „Cigányszerelem"-ben

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délelőtt 11 órakor *Liber Endre* tanácsnok irodájában megjelent a városházán Ferenczy Károly, a Városi Szinház uj bérlőigazgatója dr. *Dietz István* ügyvéd és *Szedő Imre* kiséretében és aláirta azt a nyomtatott szerződési példányt, amelynek értelmében

a főváros 1937 január 1-ig Ferenczy Károlynak adja bérbe a Városi Szinházat.

A szerződést, amelynek perfektuálását tudvalevően eddig *az a körülmény késleltette, hogy Ferenczy Károly ujabb és ujabb haladékot kért annak a 100.000 pengős garanciának a fölmutatására, amelytől a főváros a bérleti szerződés megkötését függővé tette,* tulajdonképen *már szombaton parafálták a szerződés kefelevonatain,* de csak vasárnap délelőtt irhatták alá, mert a nyomtatott szerződéspéldányok csak akkorra készültek el. A szerződés értelmében *Ferenczy Károly a fővárostól nem kap fix szubvenciót, amennyiben azonban operaelőadásokat tart,* azokat a főváros

előadásonként 2500 pengővel szubvencionálja.

Sipőcz polgármester ma délelőtt irja alá a szerződést, amely a törvényhatósági tanács megválasztása után emelkedik jogerőre, de amely jogerőre való emelkedéstől függetlenül *Ferenczy Károly már január 17-én megnyitja a szinházat a „Cigányszerelem"-mel, Lábass Jucival a primadonna szerepében.* Beszélünk vasárnap délelőtt Ferenczy Károllyal és megkérdeztük tőle, hogy *milyen természetü garanciát nyujtott a városnak,*

milyen garanciákat tud nyujtani továbbá társulatának,

végül, hogy *mi a programja a csonka szezonra?* Ferenczy a következőket felelte:

— *Százezerpengős takarékkönyvet nyujtottam át a Városházán.* Ez az a garancia, amelyet a fővárosnak adtam. *Minthogy 2000 pengős rezsivel kalkulálok és havi öt operaelőadást számitva, a fővárostól 12.500 pengő havi támogatásra számithatok, nincsenek különösebb aggályaim atekintetben, hogy az üzem valamilyen fönnakadást fog szenvedni,* s igy nem is érzem szükségét annak, hogy a társulattal szemben valamilyen különösebb garanciát produkáljak.

— Mi van a zenekarral?

— Ma ujból fölszólitom őket, hogy jöjjenek tárgyalni. *Ugyanazt a gázsit adom nekik, mint amit Sebestyén Géza idején kaptak.* Ha jönnek, jó, ha nem jönnek, *kénytelen vagyok uj zenekart szervezni.*

— *És mi van azokkal az összegekkel, amelyekkel Sebestyén tartozik?*

— Annakidején rögtöni á contóként igértem nekik 5000 pengőt, ezenkivül összesen még 20.000 pengőt. Ezt az ajánlatomat akkor nem fogadták el. *Most már, minthogy fölhatalmazásom van arra, hogy kényszerítő esetben uj zenekart szervezzek,*

ezt az ajánlatomat természetesen nem állhatom tovább.

— *Program?*

— A „Cigányszerelem" után bemutatom *Kiszely* és *Halász Gyula „Fehér orchideák"* cimü darabját, utána a *„Cinka Panná"-t, a jövő héten pedig fölruccanok Bécsbe, onnét hozok majd valami darabot.* Szeretném, persze, a régi klasszikus operettek egyik-másikát fölujitani, igy a *„Koldusdiák"*-ot, a *„Gasparone"*-t, a *„Gerolsteini nagyhercegnő"*-t, természetesen valamennyit friss átdolgozásban. Ennyi az, amennyit e pillanatban mondhatok.

Bethlen, Ernszt, Zichy és Czettler e héten tisztázzák a kereszténypártnak és a kormánynak egymáshoz való viszonyát

(A Reggel tudósitójától.) A kereszténypártban elhangzott ujévi üdvözlések óta mindkét kormánytámogató párt szükségesnek tartja, hogy

ujonnan szabályozzák a kereszténypártnak a kormányhoz és a kormánypárthoz való viszonyát.

A Reggel megbizható értesülése szerint *ez még e héten megtörténik:*

Gróf Zichy János, Ernszt népjóléti miniszter és Czettler Jenő fölkeresik Bethlen miniszterelnököt, akitől garanciát kérnek a Keresztény Gazdasági Párt programjának fokozatos megvalósitására.

A kereszténypárt vezető tagjai *Bethlen és Ernszt legutóbbi tanácskozása alapján bizonyosra veszik, hogy a miniszterelnök válasza kielégitő lesz és igy semmiesetre sem fog sor kerülni a kormányt támogató pártok koalíciójának fölbomlására.* A helyzet tisztázását minden körülmények között szükségesnek tartja az egységes párt is, amelyben gróf *Zichy* ujévi beszéde élénk föltünést keltett

Örffy Imre

errevonatkozóan a következőket mondta *A Reggel*-nek:

— Gróf *Zichy* ujévi kijelentéseit csak föltételeseknek látom, *de mivel ez a beszéd az eddigieknél keményebb hangu volt, fölvetendőnek tartom a kérdést, vajjon a multban követett kormányzati politikáért és a mai helyzetért nem éppen olyan felelős-e a Keresztény Gazdasági Párt, mint az egységes párt,*

vajjon nem épp azok a szociális megterhelések eredményezték-e az államháztartás fokozottabb igénybevételét, amelyeket a Keresztény Gazdasági Párt minisztere, Vass József hozott annak idején a törvényhozás elé.

Nem tudom megérteni, hogy egy párt *részt vegyen a kormányzás hatalmas előnyeiben, de ugyanezért a kormányzásért ne vállalja a felelősséget.* Ezt a kérdést most már magam is sürgősen tisztázandónak találom, amire jó alkalom lesz gróf *Zichy* ujévi beszéde.

Scitovszky belügyminiszter hozzájárul ahhoz, hogy a főváros alpolgármestereinek számát kettőről háromra emeljék föl

(A Reggel tudósitójától.) Ripka Ferenc főpolgármester e héten fölkeresi *Scitovszky* belügyminisztert, aki részletesen megbeszéli vele *a fővárosi törvényhatósági bizottság megalakulásának és a városházi főtisztviselők megválasztásának előkészületeit,* a többi között természetesen

a legtöbb nehézséget okozó személyi kérdéseket is.

Scitovszky belügyminiszter *A Reggel* értesülése szerint *nem zárkózik el az elől, hogy az alpolgármesterek számát kettőről háromra emeljék föl,* a tanácsnokok számának tizenkettőről tizenötre való emelése ügyében azonban végleges döntés még nem történt. A belügyminiszter a városházi ügyek irányitásával párhuzamosan foglalkozik a községi háztartások rendezéséről szóló törvényjavaslattal is. A javaslatra vonatkozó egész anyagot *most már a legrövidebb időn belül kinyomatják,*

a javaslattervezet azután nagyszabásu anket elé kerül

és ennek állásfoglalása alapján fognak hozzá a végleges szöveg kidolgozásához.

Gaal Gaszton független kisgazdapártja jövő vasárnap Nyiregyházán tartja meg első országos nagygyülését

(A Reggel tudósitójától.) Gaal Gaszton független kisgazdapártja a Szijj Bálintékkal történt fuzió után

első országos nagygyülését január 18-án tartja meg Nyiregyházán.

A nagygyülés előkészületei már megindultak és minden jel arra mutat, hogy *a nyiregyházi gazdagyülés, amelyen Gaal Gaszton nagy beszédet mond, a politikai életnek kiemelkedő eseménye lesz.* Itt emlitjük meg, hogy a *Zsilinszky Endre*-féle nemzeti radikális párt vasárnap Tarpán akart népgyülést tartani, ezt azonban *Kozma György* főszolgabiró nem engedélyezte, azzal az indokolással, hogy *„Zsilinszky tuléles kritikája fölizgatná a népet".*

Zsilinszky erre levelet irt Bethlen miniszterelnöknek,

érintkezésbe lépett *Sztranyavszky* államtitkárral és végül *elvben engedélyt kapott arra, hogy a tarpai népgyülést jövő vasárnap megrendezhessék.* A tarpai népgyülésen megjelennek és fölszólalnak *Szakács Andor* és *Czeglédi Endre* is, akik ugyan nem tagjai a nemzeti radikális pártnak, de az agrárdemokráciát illetően Zsilinszkyvel egyetértenek.

Kis pesti notesz

1.

A *Képzőmüvészeti Társulat* és a *szinyeisták* között kitört harc engedett a hevességéből. *Ugron Gábor* vette kezébe a békefárgyalások fonalát és a notesz értesülései szerint *komoly reményei vannak arra, hogy sikerül a két müvésztársaság között békét teremtenie...*

2.

Scitovszky belügyminiszter leánya, Marietta, e héten tartja esküvőjét *Lőhne Andrással.* A polgári esküvőt két nap mulva követi az egyházi szertartás. A belügyminiszter leányának esküvőjét *a legszükebb családi körben tartják meg.*

3.

Frigyes főherceg, aki egyike Magyarország legnagyobb birtokosainak, *ujabb birtokvétellel szándékszik szaporitani a hajdani monarchia méretei szerint is legendás kiterjedésü uradalmait.* A *Wenckheim* grófi családnak egy *mosonmegyei 12.000 holdas birtokát szándékozik megvenni* és a tárgyalások máris annyira előrehaladtak, hogy *a főherceg Wenckheiméktől opciót kapott a birtok megvételére.*

4.

A Petőfi-Társaság legközelebbi ülésén három uj irót választ tagjai sorába: *Harsányi Zsoltot, Milotay Istvánt* és *Móra Ferencet.* A jelölés már *egyhangulag megtörtént.*

5.

Báró Forster Pál volt külügyminiszteri osztályfőnök, aki mint rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter nemrég került szolgálatonkivüli állományba, elhatározta, hogy *végleg elköltözik Magyarországból: minden ügyét likvidálja és feleségével együtt Angliában telepszik meg.*

6.

A magyar irók és müvészek között mozgalom indult meg, hogy *a háboruban elesett iróknak és müvészeknek külön háborus emlékmüvet állitsanak.* Az emlékmüvet a Szépmüvészeti Muzeum előtt akarják fölállitani s a szándék az, hogy egy *Gyóni-verset vésscnek reá...*

7.

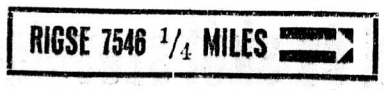
A *Nemzeti Kaszinó* legutóbbi választmányi ülésén a kaszinó rendes tagjává választották a fiatal *Esterházy Tamás* grófot, az Esterházy-hitbizomány jelenlegi fejét.

8.

Két kis párisi notesz: *Szemző Gyula,* akinek berlini *„Ungarland"* cimü magyar vendéglőjéről épp egy multheti notesz tett emlitést, müködésének székhelyét *áttette Párisba, ahol a Montmartreon nyit — ugyancsak magyar vendéglőt.* Az egyik dunaparti étterem szakácsa a napokban utazott el Párisba Szemzőhöz.

9.

Egy fénykép érkezett Hollywoodból Budapestre. A fénykép a Paramount hollywoodi studiójának bejáratát ábrázolja, előtte a tipikus amerikai távolságjelző táblával, az irányjelző nyillal és rajta a következő szöveggel:

Lucze Sándor lepte meg vele *Zukor Adolfot.* Csak a nyilat nem értem egészen...

10.

Végül egy cáfolat: Gróf *Zichy Tivadar A Reggel* egy multheti cikkére reflektálva, annak megállapitását kéri, hogy *ő nem fog a Moulin Rougeban szerepelni...*

(e. z.)

Hütőtakarók ... 24 P-től
Benzinkályhák 35 P-től
Fagyálló folyadékok, hóláncok nagy választékban
NAGY JÓZSEF autószaküzlet
Andrássy-ut 34. Telefon: Aut. 221-97, 285-63

Előkészületek a nagytakaritáshoz

A Reggel számára rajzolta Gáspár Antal

— No, cigányok, itt vannak az uj seprük. Ki akar sőpörni?
Wolff, Csilléry, Sipőcz: Én, én, én!
— És ki legyen kisőpőrve?
Wolff, Csilléry, Sipőcz (a másik csoport felé): No béséljetek má ti is bibások...

„Magyarországon csak hazárd módon lehet jótékonysági és szociális munkát végezni!“

— felelte Albrecht királyi herceg azoknak, akik a Gyermekvédő Ligát föl akarják oszlatni

Wekerle pénzügyminiszter 500.000 pengő hitelt ad a Ligának, de ellenőrizni fogja, hogy a pénz megtérüljön

(*A Reggel tudósitójától.*) Vasárnap ujra elterjedt az a hir, hogy *az Országos Gyermekvédő Ligát, amely sulyos anyagi válsággal küzd, a kormány föloszlatja.* A ligának körülbelül 1,400.000 pengő adóssága van és ebből az összegből 500.000 pengő a *szorongató* adósság. Ezzel szemben *az aktivák sokkal nagyobb összeget tesznek ki,* mert a liga Trefort-utcai székháza, hatalmas kertjével, berendezésével együtt körülbelül *egymilliót* ér meg. *A Reggel* tudósitójának alkalma volt hiteles információkat szerezni a liga föloszlatása körül folyó küzdelemről és ezekután megállapithatjuk, hogy

a liga föloszlatásáról egyelőre aligha lesz szó.

Magában a népjóléti miniszteriumban, ahová a liga ügyei tartoznak, két álláspont küzd egymással: *Pettkó-Szandtner Aladár dr. államtitkár, aki hosszabb idő óta sokallja a Gyermekvédő Liga hatáskörét és — függetlenségét, azonnali likvidálást sürget, mig Ernszt miniszter abban a meggyőződésben van, hogy a ligát szanálni kell.* A liga vezetősége december 7-én

memorandumot intézett Horthy Miklós kormányzóhoz és a kormányzó nejéhez.

Ebben a memorandumban elmondták, hogy a ligának a maga emberségéből *1,500.000 aranykorona vagyona volt a háboru kitörésekor és ezt a hatalmas összeget a belügyminiszter utasitására hadikölcsönkötvényekbe fektették.* A liga alapitotta az első hadiárvaházat s egész sorát a gyermekjóléti intézményeknek. A gyermekeknek tejjel való ellátását, a szegény gyermekek ingyenes orvosi kezelését, a gyermeknyaraltatást, a hollandiai és belgiumi gyermeküdültetést a liga szervezte meg. *A kormányzó és neje jóindulattal fogadták a memorandumot és biztatóan nyilatkoztak.* A sürgős adósságok azonban olyan nyomasztó helyzetet teremtettek,

a kisebb hitelezők tömege olyan türelmetlenül lépett föl, hogy a liga vezetőségében is megerősödött az a gondolat, hogy a nagymultu intézményt likvidálják.

Egy nappal karácsony előtt, december 23-ára *sürgős igazgatósági ülést hivtak össze,* amelyen több igen éleshangu fölszólalás hangzott el. Az elnöklő

Albrecht királyi herceget az ülés alatt sürgősen gróf Bethlen István miniszterelnökhöz kérették

és távollétében báró Radvánszky Albert vezette tovább az eléggé mozgalmas ülést. A királyi herceg *abban a percben érkezett vissza és vette át ismét az elnöklést, amikor a hangulat már-már olyan volt, hogy az igazgatóság kimondja a Gyermekvédő Liga fölszámolását.* A miniszterelnöktől visszatérő *Albrecht királyi herceg* higgadt beszédben összegezte az elhangzott kritikákat és vázolta a helyzetet. Mivel egy fölszólaló „hazárd gazdálkodással“ vádolta a vezetőséget,

a királyi herceg igy szólt: „Vállalom a hazardéria vádját! A trianoni Magyarországon nem lehet másképp szociálpolitikát csinálni, mint hazárd módon.

Ha egy jótékony intézmény, amely hézagpótló és vitális érdekü küldetést teljesit, minden cselekedetében bevárja, amig az anyagi födözet összegyülik, *akkor Magyarországon vége a szociális munkának.* Azt leshetjük, uraim, hogy ezeket az óriási összegeket *a kényszerüség terorja nélkül* összeszedjük! Igenis, belementünk kiadásokba, amelyekre nem volt födözet. Azért, mert bele *kellett* mennünk! És azzal, hogy a födözetet majd utólag megszerezzük, ha a fejünk fölött lesz a Damokleskardja.“ Albrecht szavai mély hatást tettek a jelenlévőkre. A beszédnek még különös helyzeti energiát adott az is, hogy *a királyi herceg akkor mondta el, amikor néhány perccel előbb a miniszterelnökkel tárgyalt a bajba jutott liga ügyeiről...* Az igazgatóság ezek után *nem mondta ki a likvidálást.*

Albrecht királyi herceg ujév napján fölkereste Wekerle Sándor pénzügyminisztert,

akinél a legmesszebbmenő jóindulatot tapasztalta a liga iránt.

A miniszter kijelentette, hogy a tulterhelt állam ugyan nagyon nehezen tud segitséget adni, de ő tudatában van annak, hogy a liga nemzetmentő szociális munkáján kivül mekkora szolgálatot tett az országnak más területen is. A liga évtizedes hollandiai, belgiumi, franciaországi és angliai gyermeküdülési akciója *az angol, francia, hollandi és belga családok ezreit nyerte meg szegény kis magyar gyermekek által a magyarság számára.* A miniszter azzal a gondolattal foglalkozik — ahogyan a királyi hercegnek mondta —, hogy

a Pénzintézeti Központ utján 500.000 pengő hitelt bocsát a liga rendelkezésére, mert erre ingatlanfödözet van.

A hitel miként való fölhasználását és azt, hogy *az állami pénz az utolsó fillérig megtérüljön,* a pénzügyminisztérium egyik államtitkára fogja ellenőrizni. *A Gyermekvédő Liga válsága egyébként sulyos beteggé tette Neugebauer László királyi tanácsost, a liga igazgatóját, aki napok óta a Liget-szanatóriumban fekszik.*

Szilveszteri emlék

Szilveszter napján, december 31-én délután öt órakor villamoson átmentem a Margithidon.

A perronon álltam, néztem a téldélutáni Dunát, libabőrösen vacogott a decemberi szélben.

Fáztunk a perronon s nyugodtan bemehettünk volna a meleg kocsiba, hely is volt bent elég.

De az ember néha nyakasan kitart ostoba és oknélküli dolgok mellett. Kint álltunk dideregve, összeszoritott fogakkal türtük a havas szelet. Én például gyávaságnak tartottam volna bemenni a meleg kocsiba. Azt képzelte az idő, hogy a Kárpátokban vagyunk, a vihar vadul fujt, mintha paprikát szórt volna a szemembe.

Mellettem vékony emberke állt, beteges arca volt, a bajusza is kopott és hitvány volt, mint a használhatatlan fü, amelyik rossz földben termett.

— Uram — mondta —, hol kell átszállnom Ujpestre?

— Két megállóval arrébb — feleltem —, ott kaphat ujpesti kocsit a Váci-utnál.

— Én oly boldog vagyok — folytatta a kis vékony emberke mellettem a perronon.. — Mit szól hozzá?... Élek, uram. Élek!...

Mindjárt láttam, hogy ez a lelkes barátom már délután kezdte ünnepelni a Szilvesztert. Ragyogott a szeme s a vékony arca rózsaszinü volt a belső melegtől, valami jóindulatu borocska festhette ezt az előnyös szint a képére.

— Élek, uram, élek s ön is él, uram. Élünk... Tetszik tudni, milyen nagy dolog ez!

Kitárta a két karját boldogan a kis rongyos emberke. A rossz foga, szeme, a csunya kis szája ragyogott a nevető örömtől, ahogy szavalta:

— Élünk, uram!... Élünk. Életben maradtunk.

S elkezdte mesélni, hogy háboru volt, forradalmak voltak, spanyoljárvány volt, kommunisták gyilkoltak s mi mégis élünk, életben maradtunk.

Megfogta a kezemet s ugy rázta a kabátomat:

— Uram, örüljön ön is, legyen boldog, uram. Hiszen él!... Életben maradt.

Régen elhagytuk a Váci-utat, a kedves részegnek eszébe se jutott leszállni s most már az egész perronhoz beszélt:

— Uraim, ragyogjanak a boldogságtól. Szerencsés emberek vagyunk. Élünk! Élünk!...

Egy kis cseléd szállt föl komolyan és szigoruan, azzal a bizonyos rendreutasitó tekintettel, amilyennel csak a tiszta kis cselédlányok tudnak nézni, szigoruan, mérgesen védve magukat mindig s mindenkitől.

— Átszállót kérek — szólt a kis tiszta cseléd a kalauzhoz —, a Király-utcánál kell átszállnom.

A részeg, aki már mindenkivel megbeszélte a dolgokat, most a cselédhez fordult:

— Minek átszállni, kisasszony! Nem kell átszállni! Jöjjön velünk, megyünk mind. Boldogok vagyunk, élünk!

A kis cseléd halálosan sértve nézett a rongyos kis emberre, aki már Szilveszter délután berugott, félve elhuzódott tőle, valami ideges iszonyattal.

— Ne féljen tőlem, kisasszony! — folytatta a részeg. — Nem akarok rosszat. Csak azt akarom mondani, hogy legyen boldog. Él. Élünk. Életben maradtunk... Minek átszállni? Minek? És egyáltalán van itt egyéb fontos, mint az, hogy életben maradtunk?!

Alig tudtam otthagyni ezt a kedves, boldog embert. Négy-öt megállóval mentem tovább, mint ahogy eredetileg le akartam szállni. Ragadt magával, ahogy szavalta:

— Uraim, ne szálljunk át, maradjunk együtt, örüljünk. Legyünk boldogok. Élünk. Életben maradtunk.

Olyan volt, mint egy bölcs, vagy mint egy próféta, ahogy kitárta a hangját s elragadó erővel, szinte megrázóan dörögte, életben maradtunk, élünk.

Nádas Sándor

Duplafedelü régi aranyóra,

családi emlék, fekete szövetláncon, kivül R. I. monogrammal, belül 1890-es évszámmal, tegnap sielés közben, valószinüleg az egyetemi lejtőkön

elveszett.

Becsületes megtaláló magas jutalom ellenében adja át V, Lipót-körut 13, II. emelet 1, dr. Kalocsaynál

Látogatás a szabadlábrahelyezett Zavaros Aladárnál,

akit az bánt legjobban, hogy családja a belvárosi uri negyedből fogsága alatt kiköltözött a szegénysorra

Székesfehérvár, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Ismeretes, hogy *Zavaros Aladár* székesfehérvári polgármestert *öt és fél hónapi vizsgálat után pénteken szabadlábra helyezték.* Székesfehérvár közönségét Zavaros szabadlábrahelyezése főleg az ünnepek alatt foglalkoztatta, a beteg ember iránt ugyanis *bizonyos részvét nyilatkozott meg a városban*, hogy nem tölthetti családi körben az ünnepeket. A hétfői nap folyamán egyébként *gróf Széchenyi Viktor* főispán és *dr. Kaltenecker Viktor* felsőházi tag fölutaznak Budapestre *Scitovszky* belügyminiszterhez és arra fogják kérni, hasson oda, *hogy a polgármester elleni fegyelmi vizsgálatot a lehető legsürgősebben lefolytassák.*

A Reggel székesfehérvári munkatársa ellátogatott dr. Zavaros Aladár polgármester lakására. *A polgármestert főleg az bántotta, hogy családja a régi belvárosi uri negyedből,*

ahol mintegy husz esztendeig lakott az ötszobás lakásban, időközben kihurcolkodott és kint, a vasuti utvonalon, a szegény néposztály között, lakik, a Deák Ferenc-utca 1/b alatti földszintes házban.

Az ideérkező ujságirókat a polgármester felesége azzal fogadja, hogy *a polgármester teljesen ki van merülve és nem igen tud még beszélni. A Reggel* munkatársának azonban módjában volt bemenni a polgármester szobájába, *aki ágyban fekszik, az éjjeli szekrényen feketekávé, cigaretta és egy dobozban porok hevernek.* A polgármester nincs rossz szinben, *természetesen az állandó fogházi levegő meglátszik rajta, de az utóbbi időben a fogházban is olyan jól érezte magát, hogy különböző iratokat maga szerkesztett és adott be a vizsgálóbiróhoz.* Munkatársunk kérdésére csak ennyit mondott:

— A fogházban az utóbbi napokban

állandóan imádkoztam, hogy mielőbb viszontláthassam családomat.

Ugylátszik, a Jóisten meghallgatta kérésemet.

Elmondta még, hogy számára milyen kinos vot a fogházban való tartózkodás, ahol ő, a legerősebb dohányosok egyike, nyolcnaponként kapott csak *orvosi bizonyitvány alapján négy darab cigarettát...* Általában az volt a benyomásunk a beszélgetés után, hogy valószinüleg a védők tiltották meg a polgármesternek az ügyéről való nyilatkozattételt, attól félve, hogy a polgármester, *aki a multban nagy hive volt a teátrális nyilatkozatoknak, olyan nyilatkozatot találna adni, amely ügyére ártalmas lehetne...*

Csőd előtt áll Keleteurópa parasztsága!

Varsó, január 1.

(A Reggel tudósitójától.) Nemcsak a magyar parasztságnak volt szomoru karácsonya ezen a télen. Végig azon a széles földsávon, amely a Balti tengertől a Fekete tengerig huzódik, Bulgáriában, Jugoszláviában, Romániában, Magyarországon, Lengyelországban és a Balti köztársaságokban *mindenütt busan és reménytelenül telepedtek a gazdák a karácsonyi asztal mellé. Körülbelül 75 millió ember lakik ezekben az államokban és e nagy embertömegnek kétharmad része gazda, paraszt, aki nemzedékek óta jól-rosszul, de megélt földje termékeiből.* A háboru után nemcsak jól, de kitünően élt, pénzt szerzett, berendezkedett, szükségletei megnőttek, amikor három évvel ezelőtt hirtelen lefelé fordult a gazdasági fejlődés vonala. Az idén azonban egészen földre sujtotta a keleteurópai parasztot a mezőgazdasági termékek katasztrofális áresése és elkövetkezett az az idő, amikor

a gazda hiába termelt, földje gyümöléséből nem tud megélni.

Nem tud megélni pedig azért, mert akármit termel is, legyen az buza, zab, árpa, kukorica, len, kender, vagy komló, a termelés költsége mindig és mindenütt magasabb, mint az ár, amit termékeiért kap és *matematikai pontossággal meg lehet jósolni Keleteurópa paraszt tömegeinek vagyoni csődjét.* Mi ennek az oka? Elsősorban az, hogy

a földmivelés technikai és kémiai forradalma nyomtalanul haladt el a keleteurópai parasztság fölött.

Modern mezőgazdasági gépet nem használ, mert a birtokai törpére aprózottak, a modern földjavitó szereket nem tudja megfizetni, uj termelési ágakhoz nem tud fogni, szövetkezetekbe nem tud tömörülni és igy tétlenül kénytelen bevárni, amig a nemezis eléri. Hiába igyekeznek a kormányok egyik igy, a másik amugy, a parasztság helyzetén segiteni. Minden kisérlet eddig csődöt mondott, bár minden irányban megpróbálkoztak. Ma az a helyzet, hogy *Keleteurópa minden agrárállama a külföldtől várja a segitséget, a külföldi piacoktól, anélkül azonban, hogy ez a remény alapos lenne.* A világválság kétségtelenül rendkivül sulyosan nehezedik Európa ipari államaira. De mi ez ahhoz a gondhoz képest, amellyel Keleteurópa néz a jövő elébe. *Tizenegymillió munkanélküli ipari munkás elhelyezése és eltartása nem olyan nehéz föladat, mint 60—70 millió mezőgazdasági lakosság megélhetéséről gondoskodni.* Zsákutcába jutott-e vajjon az európai termelés, teljes fölbomlás lesz-e vége ennek a reménytelen helyzetnek, nem tudjuk. De kétségtelen az, hogy

gyors segitség nélkül igen veszedelmes bomlási folyamat indulhat meg Európa keletén.

Ennek a bomlási folyamatnak az első jele az, hogy *a falusi gazdák egyetlen keleteurópai államban sem tudják megfizetni adóikat és mindenütt ezrekre megy a száma azoknak a falusi gazdáknak, akiknek birtokára, haszonállataira árverés van kitüzve.* Még a legjobban fundált porosz kisgazdák vagyoni helyzete is megingott és ott is tömegesen indul meg a kényszeregyezségi eljárás a bajbajutott gazdák ellen. *A másik rendkivül veszedelmes jel a falusi lakosság fogyasztásának erős lecsökkenése.* Az alacsony terményárak mellett még szükebbre kénytelen a falusi gazda fogni a bevásárlásait, nemcsak nálunk, hanem Németországtól keletre egészen az Uralig. A fogyasztás e csökkenését kettős sullyal érzi az ipar, amely szintén kénytelen a produkcióját korlátozni. Ebben a circulus vitiozusban forog az európai termelés és amig

az ipar tartalékaival képes meguszni a nehéz időket, de a mezőgazdasági termelés sokkal gyorsabban elérkezik a végzetes csődhöz.

Ki tud ezen segiteni? *Egyetlen ember sem egymagában, csak Európa minden állama együtt*, de ez az Európa a háboruban, ugy látszik, teljesen elvesztette a szolidaritás érzését és a nyugat nagy világvárosaiban *ma még senki sem sejti talán azt a veszedelmet, amely kelet felől az európai emberiség kulturáját fenyegeti.*

A népjóléti minisztérium számszéki vizsgálatának anyaga e héten a pénzügyminisztérium fegyelmi bizottsága elé kerül

(A Reggel tudósitójától.) Ernszt népjóléti miniszter ma reggel ujból átveszi hivatalát, de a kereszténypárt tagjainak tudomása szerint *csak azért, hogy a népjóléti miniszterium ügyeiben elrendelt vizsgálat befejezését megsürgesse, majd a vizsgálat eredményéről a jövő héten a képviselőházban is beszámoljon.*

Mihelyt ez megtörténik, eredeti tervéhez képest elutazik Olaszországba

és tárcájának további megtartását attól teszi függővé, hogy két-három heti üdülés alatt kellőképen összeszedi-e magát. *Ha nem, akkor tárcáját átadja Czettler Jenőnek, vagy esetleg Turi Bélának*, aki már elhagyta a margitszigeti szanatóriumot és vasárnap reggel Esztergomba utazott. *Ernszt* miniszternek egyébként ma délelőtt első dolga lesz, hogy a népjóléti miniszterimban elrendelt vizsgálat eddigi eredményéről tájékozódjék. A legfelsőbb állami számvevőszék vizsgálata

e hét végére befejeződik és az egész anyag a miniszterelnökségre, onnan pedig a pénzügyminiszterium fegyelmi bizottsága elé kerül.

amely *Vargha Imre* államtitkár vezetésével állapitja meg, vajjon a számszéki vizsgálat adatai alapján van-e szükség fegyelmi eljárásra.

Vasárnap hajnalig tüntettek a Remarque-film ellen a bécsi nemzeti szocialisták,

akik arra akarják kényszeriteni a rendőrséget, hogy tiltsa be a film szerdai előadását

Bécs, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A *Remarque*-film bemutató előadása után az Apollo-mozi környéke még vasárnap hajnalban is visszhangzott a nemzeti szocialisták tüntetéseitől. *Zajosan abcugolták a Remarque-filmet és viharosan éljenezték Németországot és Hitler Adolfot.*

A kivezényelt ezerfőnyi rendőrcsapatot csak hajnali félháromkor vonták vissza,

de még a reggeli órákban is megerősitett rendőrőrjáratok cirkáltak az Apollo-mozi környékén, hogy figyeljék a szétszórt tüntetők elvonulását. A rendőrök eleinte csak gumibotokkal próbálták föltartóztatni a tüntetők előnyomulását, később azonban már kardjukhoz nyultak és igy történt azután, hogy *a zavargásoknak igen sok sebesültje is volt. A rendőrség összesen 30 tüntetőt állitott elő*, akik közül 25-öt személyazonosságuk megállapitása után szabadon engedtek.

Öt tüntetőt az ügyészség fogházába vittek.

Valamennyi előállitott ellen közbotrányokozás miatt indul eljárás. A nemzeti szocialisták továbbra is el vannak szánva, hogy *minden körülmények között lehetetlenné teszik a Remarque-film előadását.* A filmet a vasárnapra virradó éjszaka csak meghivott közönségnek mutatták be az Apollo-moziban és a nyilvános előadások szerdán délután kezdődnek a *Schweden-moziban.* A nemzeti szocialisták már most bejelentették, hogy *a Schweden-moziban is tüntetni fognak* s szombat éjszakai szereplésük csak izelitője volt annak, ami majd a nyilvános előadások alatt lesz. Ezzel a magatartásukkal

arra akarják kényszeriteni a rendőrséget, hogy rendelje el a Remarque-film betiltását a közrend érdekében,

miután a szocialista bécsi tartományi kormány semmi körülmények között nem hajlandó a film betiltására. A bécsi tartomány kivételével tudvalevően valamennyi többi tartományi kormány betiltotta a „Nyugaton a helyzet változatlan"-t.

A rendőrség sajtóirodája közli, hogy tegnap a Remarque-film elleni tüntetések alkalmával

öt rendőrt könnyen megsebesitettek.

A sebesültek között van a mariahilfi kerület rendőrségének vezetője, akinek kerületében az Apollo-mozi van.

Külföldi nevelőintézetek:

KÖLN Lortzingstrasse 10, **TÖRÖK** Emita **iskolája a tánc és gimnasztika hivatásra való kiképzésére.** Államilag elismert és képesitett művésziskola, mely oklevél kiszolgálatására jogosult. — Prospektus.

Bonn am Rhein Schaumburg-Lippestrasse
Haus Daheim Leánypenzionátus
Gyönyörü villafekvéssel a Rajna partján. — Előkelő. — Nyelvek. — Zene. — Irodalom. — Háztartás. — Sport. — Prospektus.

Bad Sachsa (Süd Harz)
Leányotthon Frau Hauptm. Müller v. d. Lehr.
Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartástan. Sport. Családias. Egészséges, gyönyörü fekvés. Prospektus

HALLE A.D.S.
MÜHLWEG 29
Államilag képesitett intézet. Orvostechnikai asszisztensnők részére. Prospektus

Kiesewetter Fremdenheim
Jena, Gartenstrasse 1
Kitünő otthon tanuló leányoknak és fiuknak. Jó berendezés. Elismerten jó ellátás

Michaelis-Penzionátus Hildesheim
Langerhagen No 39. — Kitünő leányotthon. — Egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Iskolai oktatás. A városban különböző iskolák. — Prospektus

Lampe Leánynevelő-Intézet Goslar am Harz
Bismarckstrasse 6. Kitünő intézet. Nyelvek. Zene. Háztartástan. Sport. Szép és egészséges fekvés

„Mindössze 47 olyan képviselő van, akik nincsenek valamely banknál, részvénytársaságnál vagy üzemnél érdekelve“,

— mondja Csik József pap-képviselő, aki a Vörös Kereszt-kórház betegszobájában készül jövő szerdai interpellációjára, az összeférhetetlenségi törvény reviziójának erélyes megsürgetésére

(A Reggel tudósitójától.) A képviselőház jövő szerdán fejezi be karácsonyi vakációját. Mindjárt az első ülés

interpellációs nap lesz, amelynek eseményéül Bethlen miinszterelnök fölszólalása igérkezik az összeférhetetlenségi törvény régóta sürgetett szigoritása ügyében.

Az erről szóló interpellációt *Csik József* pap-képviselő jegyezte be, de közben kérdésessé vált, hogy a mindenfelől érdeklődéssel várt interpellációját a jövő szerdán elmondhatja-e. *Csik* uj esztendeje ugyanis ugy kezdődött, hogy *január elsején cukorbetegség tüneteivel a Vörös Kereszt-kórház szanatóriumába kellett vonulnia. Kerekes* professzor vizsgálta meg és kiderült, hogy *csak táplálkozási megbetegedés következtében mutatkozott nála cukor, amely a diéta következtében vasárnapra teljesen elmult.*

Csik József

Mindezt már jókedvüen mondja el, amikor vasárnap délben meglátogatjuk a szanatórium első emeletének 16. számu betegszobájában.

— Karácsony előtt — magyarázza *Csik József* — tizenhat községben mondottam beszámolóbeszédet. A rossz autóut Győr és Sopron között alaposan megviselt, azután jöttek a karácsonyi ünnepnapok, amelyek papra nézve szintén megterhelést jelentenek. *Kerekes professzor megállapitotta, hogy táplálkozási megbetegedésem az óriási strapa következménye, de ma már teljesen rendben vagyok, ugy, hogy*

a hét végén elhagyom a kórházat.

Jövő szerdán *minden bizonnyal elmondom interpellációmat*, amely szorosan belekapcsolódik két megelőző parlamenti fölszólalásom anyagába. Először arra a kérdésre igyekeztem megfelelni, hogy mi okozza a drágaságot. Kifejtettem, hogy a drágaság oka *az iparcikkek árának indokolatlan magassága, amelyet második parlamenti beszédem adatai szerint a kartellek és nagyvállalatok, az ezeknél folyósitott mammutfizetések okoznak.* Most azután, jövő szerdai interpellációmban bebizonyitom, hogy

a mammutfizetések egyelőre azért nem csökkenthetők, mert a törvényhozás tagjainak legnagyobb része sok tekintetben érdekelve van a mammutfizetéseket folyósító kartelleknél és magánvállalatoknál.

Meg fogom tehát sürgetni az összeférhetetlenségi törvény revizióját. A törvény elavult, egyáltalán nem alkalmazkodik a mai sulyos és visszás gazdasági viszonyokhoz. Különösen két ponton szorul revizióra. Először *a közhivatalnoki összeférhetetlenséget* kell szabályozni, ami alatt azt értem, hogy

képviselők ne foglalhassanak helyet bankok, részvénytársaságok és egyéb üzemek igazgatóságaiban.

A rendelkezésemre álló adatok szerint, amelyeket interpellációmban ismertetni fogok,

a képviselőháznak mindössze 47 olyan tagja van, akik nincsenek valamely banknál, részvénytársaságnál vagy üzemnél érdekelve.

Az összeférhetetlenségi törvényt tehát *ugy kell módositani, hogy a képviselők függetlensége biztositva legyen, mert csak független törvényhozással lehet olyan erkölcsi és gazdasági helyzetet teremteni, amely a nép alsóbb rétegeiben is megnyugvást hoz létre* s az ország egészséges továbbfejlődését lehetővé teszi. A közhivatalnoki összeférhetetlenség szabályozására már csak azért is szükség van, mivel *választásonként egyre több és több közhivatalnok kerül be a parlamentbe*, akik, bár aktiv tisztviselői működést képviselőségük alatt nem fejtenek ki, kétségtelen, hogy

függő viszonyban vannak a kormánnyal szemben és igy törvényhozói működésükben bizonyos szempontok szerint kell igazodniok.

Mindezekre való tekintettel *nem hiszem, hogy a kormány továbbra is kitérhessen az összeférhetetlenségi törvény reviziója elől*, érdeklődéssel várom tehát a miniszterelnök urnak interpellációmra adandó válaszát.

Végül megkérdeztük, *helyesli-e a kereszténypárti képviselők egy részének azt a mozgalmát, hogy a párt mondja föl a kormánynak a koalíciót. Csik József* igy válaszolt:

— Amennyiben a kormány nem hajtja végre azokat a gazdasági reformokat, amelyektől a gazdasági krizis enyhülését lehetne várni, *a kormány további támogatását céltalannak tartom...*

Drágább az van, de jobb nem lehet a
HÁEN
angol erős
TEAKEVERÉKNÉL
Tessék kipróbálni és meggyőződni, hogy ez tényleg a legjobb és egyuttal a legolcsóbb tea
Ingyen kóstoló
reggel 9-től este 8-ig
Horváth Nándor
m. kir. udvari szállító
IV, Türr István-utca 7. Telefon: 879—80

„Számos hive reméli, hogy hamarosan Pesten üdvözölheti Felségedet!“ — „Én is remélem!“

— válaszolta Ottó a „Liberty“ nagy newyorki revü munkatársának, akivel ugy beszélgetett, „mint vidám fiu és nem mint komoly trónkövetelő“

Newyork, december 27.

(A Reggel tudósitójától.) A *„Liberty“* cimü nagyon elterjedt képes revü mai száma hosszu cikket közöl Ottó királyfiról ezen a cimen: *„Ottó, A Hope and a Menace“.*

Ottó: — a remény és a fenyegetés.

A cikket a Habsburg-ház volt császárainak fényképsorozata illusztrálja I. Rudolftól, a szerencsétlen Károly királyig és ott van a cikkben az egész királyi család legujabb fényképe is.

„Magas és sötéthaju, mint az édesanyja, de apja szabályos vonásait viseli. Kissé elhizottnak látszik. Börét a nap aranybarnára sütötte. Hosszu szempillái mögött bársonyos puhaságu, kifejező sötét szemek csillognak. A szemöldöke klasszikus vonalban ivel. Rövid nadrág volt rajta, szvetter és baszk sapka.“

Ottó

Igy rajzolja *Mrs. Maureen Rue*, a *„Newyork Times“* közismert bécsi levelezője, Larry Ruenek a felesége a *„Liberty“*-ben Ottó királyfit, akinek a biskájai öböl partján a herceg nevelője mutatta be.

Vidám fiu volt beszélgetés közben, nem komoly trónkövetelő,

kit elsősorban az érdekelt, vajjon milyen kocsiban utazott végig Mrs. Rue Bécstől Lequeitioig egész Európán, vajjon nem szédült-e a kanyargós hegyi uton, amely San Sebastianból átvezet, mert *ő sohasem szédül.* Büszkén mesélte a királyfi, hogy *ő uszik leggyorsabban és legkitartóbban valamennyi testvére között.* Megkérdezte az amerikai hölgytől:

— Nem volt Pesten a Szent Imre-ünnepségek alatt? Hallom, hogy nagyon szép volt...

— „Felségednek számos hive küldi általam üdvözletét és azt reméli, hogy hamarosan Pesten üdvözölheti Felségedet!“

E néhány szóra *Ottó hirtelen elkomolyodott, mély pir öntötte el az arcát.*

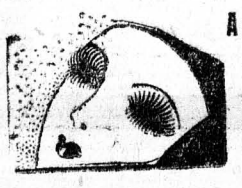
— Én is remélem!

— csak ennyit felelt, azután felpattant a biciklijére és elszáguldott.

Vasárnap virradóra a román kormány föloszlatta a szélsőséges szervezeteket

Bukarest, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnapra virradó éjszaka házkutatást tartottak a „Vasgárda“ nevü antiszemita szervezet helyiségeiben és bezárták azt. *A szervezet több tagját letartóztatták.* A kormány hasonló intézkedéseket tett *minden szélsőséges szervezet ellen, Bukarestben és a vidéken is.*

A szempillákat kétszer oly hosszunak tünteti és selymes fényesnek mutatja, mélytüzü szemeket varázsol a
YESSO-HENNA
Abszolut ártalmatlan. Eső, könny nem viszi le. Mindenütt kapható

Sok pénzt megtakarit,
ha megvárja divatházunkban január 7-én, szerdán kezdődő
10 Kolzer-napot
Jelszavunk: Hihetetlenül olcsón garantált jó minőséget!

HIREK

Falun lakom

Falun lakom barna feleségemmel.
Van egy mosolygó barackvirágom. Gazdálkodom.
Métereket vágatok az erdőn és lehordatom.
Tehénszekeret veszek s avval járok Désre.

Mint virágvasárnapi menet.
Ugy megyünk mi ketten: én és feleségem.
Kezemben az ostorral csattogtatok: Hé!
A szekér döcög.
Az emberek rámmosolyognak: Ni, a költő!

Telve vagyunk szebbnél-szebb egészséges tervekkel.
Forgatjuk elménkben, hogy kibővitjük a tyukászatot.
Pulykákat és párákat veszünk.
Bolgármódra kertészkedünk.
Rózsafákat nevelünk.
Istállót épitünk és teheneket tartunk: tejgazdaságot nyitunk.
Takarmányunk van. Csak még egy jó cselédről kell gondoskodnunk, aki hüséges és ellátja az állatokat.

Igy élünk majd 4—5 évig, mig felnő a Csöppség.
Ekkor a városba költözködünk: Budapestre.
Ott iskoláztatni fogjuk kis Bogárkánkat.
Én tanári állást vállalok, vagy esetleg valamely lapnak szerkesztője leszek.
Tolsztojt fogom olvasni és az embereknek a boldogságról fogok prédikálni.

Közben majd megjelentetem összes verseim.
Hires ember leszek.
Nagyon fognak ismerni és szeretni.
Egyszerre kalapot emel előttem a vén Duna.

Bartalis János *(Erdély, Alsókosály)*

Hock, a bujdosó

A lexikon szerint sem sokkal fiatalabb hetven esztendősnél, a képzelem szerint, amely az időt méri: legalább is századévesnek kell lenni, mint egy már bemohosodott, elfelejtett pusztai tölgyfának, amely egymagában maradt meg a tájon, ahol hajdan erdő, liget, bozót és cserjés, berek és füzfa várta a vén tölgy jeladását.

Egykor, a százesztendősnél is messzibb látszó távlatban, a délceg józsefvárosi plébános kerek fejét nézte Magyarország, mintha csodát várt volna a jeles hitszónoktól és még jelesebb imakönyvszerkesztőtől. És napjainkban szinte csodálkozva nézünk össze, hogy a vén fa még áll a délibábok helyén, a messziségben, bár az illuziók és álmok, égi felhők és földi tünemények elmultak.

A vén fa a csodával határos jeladást ád magáról, igaz, hogy kidőlt, korhadó, lombjavesztett állapotában. Hock, a Nemzeti Tanács egykori elnöke hazakivánkozik Magyarországra, hogy egy honi kolostorban töltse még hátralevő éveit.

*

Mindig regénybe való figura volt. Talán ő volt az a közöttünk járó, látható regényhős, akinek lépteit a végzet irányitotta, mert ő maga lehetőleg csak rontott a kedvező helyzeteken.

Hitszónok volt és megbocsátásról, szabadelvüségről beszélt, amikor a Ferenciek templomában előkelő közönség gyülekezett össze nagyböjti prédikációit hallgatni. Függetlenségi követ volt az országgyülésben és abban a korszakban, amikor Ferenc Józsefnek is beleszólása volt, hogy mily püspökökre bizza szó távlatban, a délceg józsefvárosi plébános magyarországi katolikusait; semmiesetre se egy negyvennyolcas képviselőre. Józsefvárosi plébános lett, ahol a parókián megbölcsülni, megállapodni szokták a papi-pályák, de az ideális egyházi állomásából is elment a bizonytalan Nemzeti Tanácsba müködni, holott okos ember létére nagyon jól láthatta, hogy ezért az ügybuzgalmáért nem kap püspöki kalapot, hanem a legkeservesebb bujdosást, ami egy megállapodott életkoru, nyugodalmas parókiáju plébánusnak mégis csak nagyobb föladat, mint egy huszesztendős, rugalmas kivonulónak. Bibliamagyarázó volt, aki Dániel próféta jövendöléséből sokszor kiokumlálta a világháborut és sorsunkat, amit igazolhatnak azok a kevesek, akik a próféták könyveit ismerik, mint Hock János ismeri. Józsefvárosi plébániáján megjövendölte a dolgok szerencsétlen fordulását. A képviselőház mostani elnöki termében csak a kézmosásra való mosdóhelységet szerelte föl, annyira nem bizott nemzetitanácsi vezérsége állandóságában. Nyitott szemmel látta a végzetet zuhogni Magyarország fölött, mint egy lelkes gép végezte

Párizsból küldött rajz, a nagy betegsége után lábadozó Hock Jánosról.

teendőit, amelyeket a sorstól elvégezni való célzatból kapott, nem nyult pénzhez és földi értékhez, mindig csak a bibliához, bármily csodálatos helyzetekbe keveredett akaratán kivül.

A végzet embere volt Hock János Magyarország történetében. És a kopott reverendáján kivül nem vitt magával semmit, amikor itthagyta a Józsefvárost, az elnökséget, az akkori Magyarország legtöbb bizalmát igénylő elnökségét, a legnagyobb megbecsülést, amely magyar embert övezhetett abban a korszakban. Egy káplános kis böröndde vágott neki a bujdosásnak, holott nem gondolta, hogy Magyarországon kivül valahol is megtelepedhetne.

A régi görög sorstragédiák emelvényéről való alakja, midőn megidéztük képzeletünkben. A sors dobta őt abba a franciaországi ispotályba is, ahonnan most hosszu idő mulva életjelt ád magáról, mert hátralevő éveit fogyatkozni látja.

A bujdosó honvágya látogatott el a kórházba az öreg paphoz, holott tán már későn jönnek a vágyak.

Csak a bucsuzkodás valóság már, amint egyik álmatlan éjszakán, nem ugy, mint a másikon: végigbolyong élete emlékein, mint a halnivágyó nagybetegek szokták.

*

Félő, hogy Hock Jánost nem igen láthatjuk már testi alakjában olyanformán, mint a mult időkből ráemlékezünk. Még ha visszatérne is a szétfoszlott délibáb jelentőségtelen ábrándképe az öreg Hock Jánossal, vajjon milyen sors várna itt reá, ahol már csak hagyományokban él emléke.

Krúdy Gyula

Kölcsön ad bundát, belépőt estélyre, bálra, esküvőre
Palugyai szücs Nagymező-u. 20 (Andrássy-ut sarkán)

— **Egy-két nap mulva hösüllyedés...** A budapesti meteorológiai intézet *vasárnap délben* kiadott jelentésében *az időprognózis* a következő: *enyhe, jobbára borult, csapadékra hajló idő, egy-két nap mulva hösüllyedés valószinü.*

— **Holnap temetik Basch Imre főorvost.** *Basch Imre* főorvost, a *Szent István-kórház volt igazgatóját kedden délután 3 órakor* helyezik örök nyugalomra a Kerepesiuti temető halottasházából a székesfőváros által adományozott diszsirhelyen. Basch főorvos a régi orvosgeneráció köztünk maradt tagja volt, aki még *Schwimmer Ernő*, az egykor világhirü magyar bőrgyógyász védőszárnyai alatt fejlődött a venereás betegségek elleni küzdelemnek egyik legképzettebb harcosává. *Lelkes kórházadminisztrátor* volt, korán reggel, mindenkit megelőzve, benn volt irodájában és volt ugy, hogy még az este is ott találta. *Mindenki szerette és mindenki félt tőle.* Májusban nyugdijba vonult, de a nyugalmat nem birta sokáig. Az orvos, aki elszakadt a kórháztól, *elment a betegei után.*

Dr. Basch Imre

— **Vasárnap meghalt az angol király legidősebb nővére.** Londonból jelentik: *Viktória Lujza Alexandra Dagmar* királyi hercegnő vasárnap délután 2 óra 30 perckor Londonban elhunyt. Viktória Lujza hercegnő *V. György király legidősebb nővére*, 1867 november 20-án született. 1889-ben nőül vette *Duff Sándor*, Zife hercege. 1912-ben jutott özvegységre.

— **A kartelljavaslat előadója: Csák Károly.** *Almásy* házelnök e héten keresi föl *Bethlen* miniszterelnököt, hogy megbeszélje vele a jövő szerdán összeülő képviselőház munkarendjét. A Ház napirendjére kerülő *első fontosabb törvényjavaslat a kartelljavaslat lesz, amelynek előadói tisztségét Zsitvay igazságügyminiszter már föl is ajánlotta Csák Károlynak.*

— **Kinsky Katalin grófnő egy taxiban felejtette ötvenezer pengő értékü ékszerét —, de visszakapta.** *Kinsky Katalin* grófnő, aki szombaton érkezett Budapestre, aznap este a Carlton-szálló előtt beült egy kis szürke taxiba és amikor kiszállt, *a kocsiban felejtette a csomagját.* A grófnő még szombaton éjszaka bejelentette az esetet a főkapitányságon azzal, hogy *a taxiban felejtett csomagban 50.000 pengő értékü ékszer volt.* A rendőrség azonnal kutatni kezdett a taxi után és sikerült is megállapitani, hogy melyik volt a kérdéses taxi és ki volt annak a soffőrje. *Vasárnap reggel 4 órakor*, amikor a szolgálatból lelépő soffőrök jelentkeznek a garázsban, *a soffőr csaknem ugyanabban a percben jelentkezett egy kis csomaggal, amikor a detektivek odaérkeztek és érdeklődtek felőle.* A soffőr elmondotta, hogy miután egy hölgyet szállitott autóján, *Pintér Arnold dr. rendőrkapitány ült be a taxiba, aki a kocsiban egy kis csomagot talált*, amelyet nyilván a hölgy hagyhatott ott. A rendőrkapitány a csomagot nála hagyta, hogy reggel jelentkezzék vele a rendőrségen. A csomag, amint megállapitották, *tényleg a grófnőé volt, benne az ékszerekkel.* Kinsky grófnő igy *vasárnap reggel már meg is kapta elveszett értékes csomagját.*

— **„Pálffy József gróf és unokafivére, Szunyogh Egon Pál, pozsonymegyei nagybirtokosok kölcsönösen följelentették egymást"** cimü cikkünkre vonatkozólag a következő levelet kaptuk: „Igen tisztelt szerkesztőség! Megfelel ugyan a valóságnak, hogy engem *Szunyogh Egon Pál* háromszázezer cseh-korona sikkasztása miatt följelentett, kijelentem azonban, hogy *a vád minden alapot nélkülöz, teljesen légből kapott* és megtörténtek a szükséges lépések, hogy a rágalmazó megfelelően megbüntettessék. Gondoskodni fogok arról, hogy annak idején az illetékes biróság itélete *A Reggel* hasábjain nyilvánosságra kerüljön. Levelem szives közlését megköszönve, kiváló tisztelettel: *Gróf Pálffy József.*"

— **A Dolgozó Asszonyok Lapjának** e havi számát *Lénárt Edith, Walterné, Regőczy Ilona, Hövig Andorné, Kende Lajosné* és *Vásárhelyi Julia* cikkei teszik változatossá.

— **YESSO-HENNA hosszu, csillogó szempillákat, mélytüzü szemeket ad.**

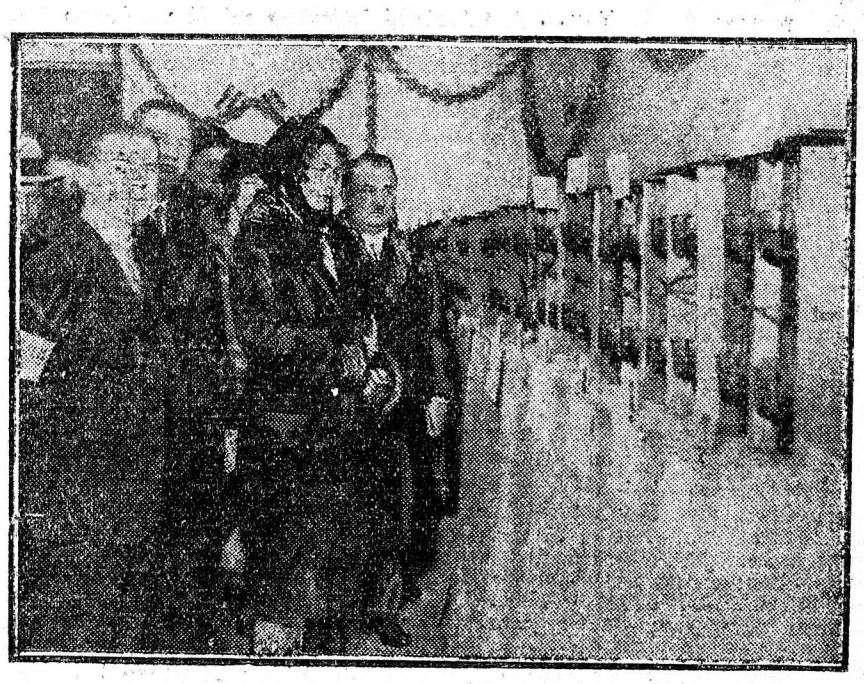
Özv. Szabó Ferencné Varsa Olga ugy a maga, mint az elhunyt testvérei, sógorai és sógornői nevében fájdalmas szivvel jelenti, hogy szeretett férje

Szabó Ferenc

a Phylaxia Szérumtermelő Rt, ny. h. igazgatója

január 3-án délután, hosszu, kinos szenvedés után elhunyt

Az unitárius egyház szertartása szerinti bucsuztató január 5-én délután 3 órakor lesz a Kerepesi-uti temető halottasházában, ahonnan a megboldogult hült tetemei elhamvasztás céljából Wienbe fognak szállittatni.

Magdolna főhercegnő vasárnap megnyitotta az Országos Kanári-Kiállitást

— **Vasárnap megválasztották az Ügyvédjelöltek Szövetségének budapesti osztályában az uj tisztikart.** Vasárnap délelőtt megismételték az Ügyvédjelöltek Szövetsége budapesti osztályának tisztujitó közgyülését, amelyet mult vasárnap zajos jelenetek közben halasztottak el. Egész délelőtt folyt az agitáció az Ügyvédi Kamara folyosóin. Különösen *a liberális párt osztogatott szorgalmasan röpcédulákat*, ilyen szöveggel: „Mellettünk szavazzatok, akik a magyar ügyvédi kar legszebb tradicióját: a haladásért küzdünk." A szavazás eredményét délután 4 órakor hirdették ki. A liberális párt, amelynek elnökjelöltje *Beer János* volt, 93 szavazatot kapott az ugynevezett „koalíciós" lista 111 szavazatával szemben. Az Ügyvédjelöltek Szövetségének elnöke dr. *Neugröschel Endre*, társelnökei dr. *Boinitzer Pál* és dr. *Zaitz Jenő*, főtitkára dr. *Pályi Károly*, főpénztárosa dr. *Kellermann Pál*, titkárai dr. *Baróti György* dr. *Korbuly Kornél* és dr. *Sebestyén Andor*, főjegyzője dr. *Rákos István* és ügyésze dr. *Feleky Tibor* lett. Az uj tisztikar és választmány nevében dr. *Neugröschel Endre* elnök mondott köszönetet a megnyilvánult bizalomért. A közgyülés ezután *tiszteletbeli taggá* választotta dr. *Hirschberger Ottót* többéves buzgó tevékenységének elismeréséül.

— **Házasság.** *Götzl Lipót*, a Sidol vegyitermékek gyár rt. vezérigazgatója és neje, szül. *Amster Gizella* leányát, *Tinikét* eljegyezte *Lukáts Jenő*, dr. *Lukáts József*, rákospalotai állatorvos és neje, szül. *Varsányi Jolán* fia. (Minden külön értesités helyett.) — *Alberti Paulát*, néhai *Alberti Ernő* kir. táblabiró leányát holnap este 6 órakor vezeti oltárhoz vitéz *Acsél László* fővárosi tanár a Bécsi kapu-téri evangélikus templomban. — Dr. *Buck Endre* és *Weinberger Irénke* házasságot kötöttek. — Özv. *Reischl Ferencné*, szül. *Báthory Jolán* és *Tárczy Jenő* e hó 3-án házasságot kötöttek.

— **Három nagybank bukott meg vasárnap Amerikában.** Newyorkból jelenti *A Reggel* tudósitója: Az amerikai bankbukások hosszu sorozata egyre folytatódik. A vasárnap folyamán *három nagy vidéki bank zárta be pénztárait.* A Newyork államban fekvő Camden város legnagyobb bankja nyitotta meg a sort. Ennek a banknak *másfélmillió dollár betétállománya volt, amely teljesen elveszett.* A városnak majdnem valamennyi lakosa kisebb-nagyobb összegeket veszitett a bankbukással. A másik két bankösszeomlás az Arkansas államban fekvő Washington és a Virginiában fekvő Richmond városában történt.

— **Bethlen most már csak január legvégén utazik Bécsbe.** *Bethlen* miniszterelnök elhatározta, hogy *Schober* budapesti látogatását már csak a Népszövetség genfi tanácskozásainak befejezése után, vagyis *január utolsó napjaiban adja vissza.* Beavatott helyen hangsulyozzák, hogy Bethlen bécsi utja *nemcsak udvariassági látogatás lesz*, mert hiszen aláirják most a barátsági, békéltető- és döntőbirósági osztrák-magyar szerződést, de ezen tulmenően *Bethlen gróf folytatja azokat a gazdasági megbeszéléseket is, amelyeket Schoberrel még juliusban kezdett meg.*

— **Két sebesültje van a hajnali szerenádnak.** Vasárnap hajnalban a Bulyovszky-utca 35. sz. házban *Szüts Gyula*, 26 éves kifutó szerenádot akart adni a feleségének. Amikor a zenészek játszani kezdtek, *Farkas Béla* házfölügyelő rájuk szólt és megtiltotta, hogy zenéljenek. *Szóváltás, majd verekedés támadt* s verekedés közben *Márton Mihályt*, aki a házmester segitségére sietett, *jobb alsó karján megszurták.* Megsebesült *Halász Antal* zenész is. Márton Mihályt a mentők a Rókus-kórházba vitték, a zenészt pedig első segitségben részesitették.

— **A Fenyves Áruház** 280 tagból álló személyzete megfeszitett munkával dolgozik, hogy az összes cikkek árait a leszállitott árakra leirja, a munka azért oly sietős, mert a Fenyves-vásár már január 7-én reggel megkezdődik eddig még nem hallott olcsó árakon. A 14 napos Fenyves-vásár mélyen leszállitott árait a legközelebbi számunkban közzé tesszük.

— **Gróf Apponyi Albert** ujévi nyilatkozatába, melyet „*A Reggel*" multheti száma közölt, értelemzavaró technikai hiba csuszott. A cikk helyes cime a következő: „*A demokrácia fejlődését megállitani vagy megmásitani embernek hatalmában nem áll és minden korlátlan hatalom óriási veszély, a népakaraté nem kevésbé, mint az egyeseké.*"

— **Tizenkétoldalas vádiratot adott ki a székesfehérvári ügyészség Péchy Erzsi ellen autókarambolja miatt.** *Székesfehérvárról* jelenti *A Reggel* tudósitója: A székesfehérvári királyi ügyészség *12 oldal terjedelmü vádiratot készitett Péchy Erzsi budapesti szinésznő és soffőrje ellen*, akik, mint köztudomásu, a mult év augusztusában Székesfehérvár közelében *autókarambolt idéztek elő*, amely alkalommal *több sulyos sebesülés történt.* Az iratok szombaton kerültek dr. *Kövess Emil* vádtanácsi elnökhöz. A vasárnapi nap folyamán az ügyészségtől a vádtanács elnökéhez váratlanul átirat érkezett, amelyben az ügyészség *sürgősen visszakéri az iratokat.* Ennek az az oka, hogy *Péchy Erzsi nővére a vizsgálat folyamán följelentést tett az összeütközés folyamán megsérült másik autó tulajdonosa ellen*, az ügyészség ebben az ügyben megszüntette az eljárást, *azonban Péchy Margit föllolyamodta a megszüntető végzést.*

— **A liftaknába zuhant egy takaritónő.** Vasárnap a korareggeli órákban a Próféta-utca 9. számu házban a második emeleten a liftaknába lépett s a mélységbe zuhant *Szilágyi Györgyné*, 35 éves takaritónő. A szerencsétlenül járt asszonyt a mentők hátgerinctöréssel a Rókus-kórházba vitték.

— **Közlekedési balesetek.** Vasárnap a Gellértszálló előtt a 19. jelzésü villamos elütötte *Miskei Ferenc* 63 éves napszámost, aki Albertfalván lakik. A szerencsétlenül járt öreg embert a mentők *sulyos zuzódásokkal* a Rókus-kórházba szállitották. — A Kossuth Lajos-utca és Magyar-utca sarkán haladt kerékpáron *Szigethi András* 23 éves postás. Nem vette észre, hogy a Kossuth Lajos-utcában villamos közeledik; a kocsi a postást elütötte. A mentők sulyos sérüléssel a Rókus-kórházba vitték. — A Váci-ut 21. számu ház előtt a 11-es jelzésü villamoskocsi elütötte *Székelyhidi Béláné* 71 éves napszámosnőt, aki agyrázkódást szenvedett. Az öregasszonyt a mentők a Rókus-kórházba szállitották.

— **Nőegyleti bál.** Nagy az érdeklődés a Pesti Izr. Nőegylet e hó 10-iki házibálja iránt, amelyet leányárvaháza javára a Hungária termeiben tartanak meg. A bál éjféljén szépségversenyt rendeznek. Meghivók, jegyek (VII, Kertész-utca 36) kaphatók.

Ingyen lesz résztulajdonosa osztálysorsjegysorozatnak, számjegyzéket huzás előtt kézhez kapja, maga ellenőrizheti nyert összegeit, készpénzben kifizetjük, ha bármit is

akció-blokk

ellenében vesz. Tájékoztatót minden **Akció-Blokk Társasághoz** csatlakozott üzletben vagy az **Akció-Blokk** központi irodájától (V, Zrinyi-utca 1) kaphat

— **A „destruktiv"-nak nevezett konzervativ főur.** *Széchenyi György gróf* kálózi nagybirtokosról mindenki tudja, hogy *a magyar magnásvilág egyik legkonzervativabb tagja.* A grófot most *fölforgatónak nevezték Fehérmegye kisgyülésén*, mert a gazdasági cselédek érdekében és a fenyegető falusi elégedetlenség levezetésére bizonyos javaslatokat tett. A javaslatokat egy szótöbbséggel elvetették. Ezek után bizonyosan érdekelni fogja *A Reggel* olvasóit: mi az, amiért fölforgatónak bélyegezték az ókonzervativ főurat? *Széchenyi István gróf vére* azt akarta, hogy a gazdasági cselédnek *legyen tulajdonjoga, mert ha nincsen, nem fogja megbecsülni a gazdája tulajdonát sem.' Azt mondta: forradalmasitják az embert, ha megvonják tőle a magántulajdont és megbolygatják a termelés alapjait, ha nincstelenségbe süllyesztik a cselédet.* Javasolta a „szabad szombat-délután" intézményét, az aratás és hordás idejét kivéve. Azért követelt szabad szombat-délutánt a gazdasági cselédnek, mert ugy tapasztalta, hogy ezek az emberek a vasárnapi pihenőnapot, a lelki épülés, a vallásos gyakorlat és a családi élet napját használják a maguk kis házimunkájára. *Aggkori ellátást is kivánt* Széchenyi gróf, amit nem a központból dirigálnak. Őszintén kimondta, hogy *a falun az elproletárosodással állunk szemben* és a birtokosságnak kell utjába állani ennek a veszedelemnek, amely *országos nagy katasztrófává nőhet*, éppen a birtokkal, a birtokososztállyal, a magántulajdonnal szemben! „A történelem tanusága szerint — mondotta a ‚fölforgató' gróf — *a fölgyülemlő jogos elégedetlenség, ha körültekintéssel, igazságérzettel idejében le nem vezetik, elkerülhetetlen és mindig eljut a maga ultima ratiójához.*" A gróf inditványában és beszédében — amint látjuk — semmi egyebet nem tett, mint *hü maradt a maga konzervativ világnézetéhez.* Amit inditványozott és amit mondott: *ebből a konzervativ világnézetből következik.* Mert semmi egyéb nem sugallja, mint *a konzervativ világrend sorsán való jogos aggodalom.* A grófot elérte sorsa, mint mindazokat, akik olyasmit is meglátnak, amit mások nem tudnak, vagy nem akarnak meglátni. Ahogyan ő maga mondta a kisgyülés után: „Fölforgatónak neveztek. *Az evolúciót és a revolúciót nem tudták megkülönböztetni!*"

— **Egy munkahelyre majdnem harminc munkakereső jut a hivatalos kimutatás szerint.** Az Állami Munkaközvetitő Hivatal december 31-én a budapesti és hét vidéki hatósági munkaközvetitőben férfi- és nőmunkások részére 137, tanoncok részére 216, összesen tehát *353 munkahelyet,* továbbá 10.532 munkakereső férfit és nőt és 39 tanoncot, vagyis *10.571 munkakeresőt* tartott nyilván. E szerint *100 munkahelyre 2992 munkakereső jutott.* A munkapiac tehát *változatlanul nagyon kedvezőtlen.*

— **Urak!** Nem törik meg, ha leül, a „Fix"-szabásu *frakk-ing.* Kizárólag Kozma Lajos kalap- és uridivat, Károly-körut 3, a régen ismert saroküzlet.

Nagyon fontos!

Háziasszonynak
Orvosoknak
Intézeti konyhák vezetőinek
Háztartási iskoláknak
Leánytovábbképző iskoláknak
Betegeknek stb.

Törv. védve

Hogyan főzhetek egészségesen, takarékosan és kényelmesen?

A már 70 év óta sok százezerszer kipróbált és a legujabbkori kisérletek által megjavitott

„FRANK UMBACH"-féle gőzfőzőedényben

Nyitott edényben való főzéssel szemben félannyi főzési idő mellett félannyi fütőanyaggal háromféle ételt készithetünk el egyszerre. — Nyilvános főzési bemutató minden szerdán és szombaton délután 4 órakor a bemutatótermekben:

SOMLÓ IZSÓ cégnél. Budapest VIII. József-körut 43
Telefon: József 314—88. Érdeklődőket szivesen látunk!

Kóstoló! — Ismertetőt kivánságra bérmentve küldünk!

Beszélgetés Hatvany Lilivel,

aki — senkivel sem beszél, mert uj darabot ir, Amerikába készül s elárulja a mühelytitkait

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délután arra a hirre, hogy *uj darabot ir*, meglátogattuk Verbőczy-utcai otthonában *Hatvany Lilyt*. A bárónő, amint ez alábbi nyilatkozatából kitünik, de a „Variety" tanusága szerint is, *„Ma este, vagy soha"* cimü darabjával, *harmadik helyen áll a sikerlistán a Broadwayn és éppen ezért egyáltalán nem lehet érdektelen, hogy mi az, amin czidőszerint dolgozik.* Bármilyen sablonnak hangzik is, Hatvany Lilyt valóban a leglázasabb munkában találtuk. Komoly férfiróasztala előtt ülve, nyitott irógépnél, jegyzetek és kéziratpapirok halmazában szinte elmerülve, fejcsóválva egyezik bele a megváltozhatatlanba, hogy uj darabjáról nyilatkozzia — *kell!*

— Mindenekelőtt arról beszéljen valamit: hogy dolgozik?

— A munkaszisztémám olyan, hogy csak akkor ülök le az iróasztalhoz, amikor a fejemben már *az utolsó szögig kidolgoztam* — ha szabad igy kifejeznem magam — *az egész épületet.* Ilyenkor már abban a bizonyos transzban élek, hogy reggeltől addig a pillanatig, amig behunyom a szememet, *csak a darabon jár az eszem.* Formálom, gyurom: taxiban, otthon, ebédnél, sőt még ujságolvasás közben is. Tudom ugyan, hogy a darabjaim nem tulságosan fontosak ahhoz, hogy a nagy iró mühelyéből áruljak el intimitásokat, de hát aki igénytelent óhajt irni, annak is megvannak a maga szokásai. Most tehát abban az állapotban élek, amikor *semmi máson nem jár az eszem, csak a darabon* — de az egész még annyira gomolygó és alaktalan, hogy *nemcsak másnak nem tudnám még precizen elmondani, de magamnak sem.* Mihelyt ott tartok, hogy másnak el tudom mondani, már le is ülök és irom is. A darabról magáról annyit talán, hogy *egy nagy szerelem története* s a furcsasága az, hogy *a két főszereplő közül csak az asszony jelenik meg a szinpadon, a férfi, akiről az első jelenettől az utolsóig folyton beszélnek s aki körül az egész nagy regény forog,* —

egy pillanatig sem! A másik szobából hallani a hangját, még az árnyékát is fogják látni, amint elmegy egy ablak alatt, csak éppen hogy a szinre be nem jön.

Ez azért nem jelenti azt, hogy *fontos férfiszereplőnek nem lesz dolga a szinen.* Van egy vetélytársa, *az folyton a szinen lesz.* A vágyam az, hogy a darab ne Budapesten kerüljön először szinre, valamivel precizebben: ez az uj darabom *külföldi szinháznak készül,* — egy kis indiszkrécióval azt is mondhatnám, hogy —

megrendelt darab...

— Ha azt mondtam, hogy *más nem jár az eszemben, mint a darabirás, még sem mondtam teljesen igazat,* mert *egy nagy utazás terve erősen foglalkoztat.* Egy régóta huzódó és folyton ismétlődő meghivásnak akarok eleget tenni, amikor *át szeretnék menni Amerikába.* Még a hetet, sőt a hónapot sem tudom pontosan, de az utazás terve nagyon foglalkoztat és *a dátum főleg attól függ,* hogy a mostani darabom, a *„Ma este, vagy soha"* megtartja-e azt a számomra szinte tündérmeseszerüen valószinütlenül hangzó sikert, amelyet el sem hinnék, ha nem olvasnám a „Variety" legutóbbi számában róla, hogy *Belasco végig akarja játszani vele az egész szezónt* s hogy eddig is az Egyesült Államok idei szinházi szezónjában *a prózai sikerek között a harmadik helyet foglalja el...*

— **A Sósfürdő kölcsöne miatt vasárnap följelentést tettek dr. Leenes holland bankár ellen.** Az Erzsébet Sósfürdő ismeretes kölcsönügye *vasárnap ujból foglalkoztatta a budapesti rendőrséget.* A Sósfürdő kölcsönét ugyanis *Hollandiában jegyezték* s a kölcsönjegyzők, miután pénzük elveszett, már régebben *bünvádi följelentést tettek az ügy szereplői ellen.* A nyomozás akkoriban meg is indult, a bonyodalmas ügyet azonban nem lehetett tisztázni. Ily előzmények után *vasárnap Budapestre érkezett a kölcsönjegyzők hollandiai ügyvédje,* aki a főkapitányságon *bünvádi följelentést tett a Budapesten tartózkodó dr. Leenes Izidor holland bankár ellen.* Tudvalevően Leenes közvetitette a Sósfürdő kölcsönét s a följelentők most arra kérik a rendőrséget, hogy *tisztázza szerepét,* mivel szerintük kétes emberek számára azért szerezte meg a nagy kölcsönt, mert *abnormisan nagy proviziót és jutalmat kapott.* A rendőrség a följelentés alapján megindította a nyomozást.

— **Halálozás.** *Tauffer Vilmos* orvosprofesszor feleségét, született ebesfalvi *Török Annát* ma, hétfőn délután 3 órakor kisérik utolsó utjára a Kerepesi-temető halottasházából.

— **Büzbombákkal zavarták meg a Fridericus Rex-film előadását Majna-Frankfurtban.** *Majna-Frankfurtból* jelenti *A Reggel* tudósitója: A mozivá átalakitott *Volkstheaterben* szombaton éjszaka nagy botrány volt. A hires *Fridericus Rex*-filmet mutatták be: „A sansoucci-i furulyahangverseny"-t. Ismeretlen tettesek előadás közben *büzbombákat dobtak a nézőtérre,* ugy, hogy az egész szinházat elviselhetetlen levegő töltötte be. Félórai szellőztetés után további incidensek nélkül folyt le az előadás. A bemutatott film keretében *Otto Gebühr,* Nagy Frigyes hires megszemélyesitője személyesen is föllépett a szinpadon.

— **Kifosztotta orvosát, aki megmentette az életét.** Békéscsabáról jelenti *A Reggel* tudósitója: A csendőrség elfogott és letartóztatott egy *Galágyik Károly* nevü fiatal szabósegédet. Galágyik az elmult évben nagyon sulyosan megbetegedett és dr. *Berényi Károly* mezőberényi községi orvosnak köszönheti, hogy életben maradt. Galágyik fölgyógyulása után hosszabb ideig nem kapott állást és *az orvos fáradságát azzal hálálta meg, hogy távollétében éjjel behatolt lakására és onnan ékszereket, ruhanemüt és készpénzt lopott el.*

— **Vasárnap óta jegyzőkönyv helyett „tényvázlatot" is vesznek föl a rendőrségen.** A törvénykezés egyszerüsitéséről szóló törvény életbelépésével kapcsolatban *vasárnap megkezdték a budapesti rendőrségen a nyomozó eljárás egyszerüsitését is.* A kiadott rendelkezés szerint ez az egyszerüsités abban áll, hogy *bizonyos ügyekben jegyzőkönyvek helyett csak „tényvázlatot" irnak* és ezt küldik át az ügyészségre. Ilyen elintézés alá fognak kerülni azok az ügyek, *amelyeknél a tényállás nem bonyolult,* igy a kereskedelmi vonatkozásu s a polgári pörök határait érintő vagyoni differenciák, továbbá az egyszerübb büncselekmények. A tényvázlatos ügyek külön intézésével a főkapitányságon *Csákányi László dr.* és *Georgevits Béla dr.* fogalmazókat bizták meg: a hozzájuk kerülő ügyeket *A-jelzéssel fogják* ellátni s ezekben az ügyekben a tényvázlatoknak *48 óra alatt az ügyészségen kell lenniök.* A tényvázlatos eljárás, amelyet eddig a katonaság és a csendőrség alkalmazott, abban különbözik a jegyzőkönyvi eljárástól, hogy *a jegyzőkönyv kihallgatás alapján készül, a tényvázlat pedig anélkül.*

— **Egyévi börtönre ítéltek egy gyermekgyilkos anyát.** Nagykanizsáról jelenti *A Reggel* tudósitója: *Sági Anna* vindornyalaki leány megfojtotta ujszülött gyermekét és a holttestet elrejtette a tyukólban. A kanizsai törvényszék a gyermekgyilkos anyát *egyévi börtönre ítélte.* Amikor az elnök kihirdette az ítéletet, a vádlott azt mondta: „Köszönöm szépen" és megnyugodott az ítéletben.

— **Arról értesülünk,** hogy a legkiválóbb német tudósok és professzorok által kisérletezett gőzfőzőedényt a Franck'sche Eisenwerke A.-G. Niederscheld önitötte gyakorlati formába, sőt „Frank Umbach" gőzfőzőedény névvel már forgalomba is hozta. Értesülésünk szerint már Budapestre is megérkezett az első „Frank Umbach" gőzfőzőedény-szállitmány, amelynek kizárólagos forgalombahozatalával a gyár a Somló Izsó céget bizta meg. A cég a „Frank Umbach" gőzfőzőedényt hetenként kétszer, szerdán és szombaton délután 4 órakor bemutató-termében gyakorlatban mutatja be, arra hivatott hölgyek által, akik díjtalan kóstolóval demonstrálják az ételek kitünő izét. Kimeritő ismertetőkkel a Somló Izsó cég (Budapest, VIII., József-körut 43. Telefon: József 314—88) készséggel bérmentve szolgál. Meghivásra a „Frank Umbach"-féle gőzfőzőedényt mindenkinek a lakásán a Somló Izsó cég megbizottja által vételkényszer nélkül bemutattatja.

Franco spanyol pilótaőrnagyot politikai menekültnek tekintik Párisban,

de megfogadtatták vele, hogy nem politizálhat

Páris, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Antverpenből jövet, szombaton későn este Párisba érkezett a spanyol forradalmi mozgalom sokat emlegetett és legutóbb a börtönből megszökött hőse, *Franco* őrnagy. *Rala* nevü mechanikusa társaságában. A francia konzuláris hatóságok rendes vizumával jött ide. *Mint politikai menekülttől nem tagadták meg a bevándorlási engedélyt.* A spanyol forradalmár tiszt mintegy 38 éves vállas, szálas ember, beretvált arccal, amelynek energikus vonásai ellentétben vannak duzzadt és lágy ajkával, pufók kerekdedségével.

Franco igen szerény külvárosi szállóban vett lakást,

ahol vasárnap fogadta *A Reggel* tudósitóját. Szökése körülményeiről nem hajlandó semmit elmondani, csak annyit, hogy a portugál határon már várták barátai s hogy szökése napja hetekkel előre meg volt állapitva. Franco Párosban főleg egyet akar elérni: *segiteni a Portugáliában maradt és ott gondokkal küzdő volt társain,* akik számára itt munkaalkalmat és elhelyezkedést keres. Ha ezt elintézte, *ő maga Délamerikába megy és onnan akarja folytatni tevékenységét.* Francot vasárnap délután *beidézték Chiappe párisi rendőrprefektushoz, akinek igéretet tett, hogy*

Párisban tartózkodni fog minden politikai tevékenységtől.

— **A mulatság hivatlan vendégei egy embert megöltek, egyet pedig életveszélyesen megsebesitettek.** *Szentesről jelentik:* Szombaton este *Fél János* gazdasági munkás házában vendégség volt, mikor tizenegy óra tájban hivatlanul betoppant öt munkáslegény, akik a keritésen másztak be, mert a kapu zárva volt. A többi legény *elakarta távolitani a hivatlan vendégeket, amiből nagy verekedés támadt. Wetzler Gyula,* 23 éves gazdasági cseléd, bicskájával *szivén szurta Susa János, 21 éves bérest,* aki rövid idő mulva *kiszenvedett. Molnár István,* 21 éves bérest *Korcsmáros Béla* oly erővel szurta hátba, hogy *életveszélyes állapotban kellett kórházba szállitani.* A rendőrség a verekedő legényeket elfogta.

— **Négy folyam árad egyszerre Franciaországban.** *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósitója: Franciaország különböző vidékein megint *sulyos árvizveszedelem* fenyeget. A *Garonne, Loire, Saone* és a *Marne* vize aggasztóan emelkedik s az ár *sok helyütt már elöntötte az alacsonyabban fekvő utcasorokat. Clermont sur Loire* állomás közelében, ugyanazon a helyen, ahol néhány héttel ezelőtt *a párisi gyorsvonat a Loire-folyó medrébe zuhant, ujabb földomlás történt,* amely *betemette a pályatestet.* A Párisból jövő gyorsvonatot csak az utolsó pillanatban tudták lefékezni.

— **Mulatozás után kilőtte a barátja szemét.** Nagykanizsáról jelenti *A Reggel* tudósitója: Sormás községben az elmult este nagy mulatság volt *Peti György* vendéglőjében. *Farkas György* 23 éves kiskanizsai és *Tóth Peti Lajos* sormási legények hajnalban *egy leány miatt összevesztek* és Tóth Peti Lajos *az éjjeli őr szolgálati fegyverét fölkapva, választ Farkas Györgyre, akinek a golyó a szemén halott be és a fejében megakadt.*

— **Ujbor.** *(Acsádi Károly verseí.)* Egy lobogóhaju, égőszemü fiatalember adta ki első verseskötetét ezen a találó cimen. A vékony fehér kis kötet lapjain egy kétségbevonhatatlan költői tehetség forr, erjed és sistereg, a szakit utat magának, mint a hugyborékoló láva. A saját mámorukban botorkáló, tulfütött s némelykor rikoltó utánérzések mellett akadnak szelid harmóniában megnyugvó, forrásvíztiszta sorok is, mint például az *„Estefelé"*, amely a kötetnek talán legszebb verse. Nagyon biztató ez a kis könyv a sok dilettáns kisérletezés között. (e.)

Szakácsnő, vidéki asszony, uriházhoz **ajánlkozik.** Válaszokat „Szakácsnő" jeligére a kiadóba

Az ujév első müsora óriási siker!

KING VIDOR

hatalmas négerfilmje:

»HALLELUJA«

A fekete ember életének rapszódiája

Bemutatta kizárólagos joggal

RADIUS METRO FILMPALOTA

Belvárosi Szinház

Szombaton, január 10-én először

A család esze

Gaál Franciskával

a cimszerepben

A bemutatóig minden este:

Ferike mint vendég

Góthékkal

SZINHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit ir nekünk ma reggel? A Reggel X. évfolyama első számában...

— Hűh, no nézd csak: tényleg... Hogy elröppent az idő... Észre se vettük! Egyébként — nem tudom — most illik valami ünnepélyes dolgot mondani? Valamilyen toastot tartani, vagy ehhez hasonlót? Tisztelt Hölgyeim és Uraim...

— Halt! Ez — nem jól áll magának, kedves — Bendeguz. Maga csak maradjon szépen közvetlen és komisz és vicces és goromba, hiszen czért szerettük meg magát. Uj hangja volt, egy kicsit vad, egy kicsit gonosz, egy kicsit tüzes, jól esett hétről-hétre hallani... Semmi szükség, hogy ezen a hangon változtasson — a következő tiz esztendőben...

— A selyempapirba csomagolt jókivánságot ezennel és hálával nyugtázom és részemről már abba is hagytam az egész jubileumot. Én azt tartom: jaj annak, aki jubilál, mert az már visszafelé néz. Szóval, menjünk előre. Egy pillanatra azonban, csak néhány napra hadd sanditsak egyet visszafelé, nem tovább, mint Szilveszterig. Olvastam itt mindenfélét az idei Szilveszterről, hetet-havat, hogy ilyen remekül, olyan fékevesztetten mulattak az emberek, — éppen csak hogy kevesebbet költöttek, mint tavaly... Hát éppen ez nem igaz; ámbár az emberek ugy nekidurálták magukat a legkeservesebb esztendő utolsó napjának, hogy valóban mindenki azt hihette, hogy hajnalban még a taxikba is pezsgőt fognak önteni benzin helyett... (Az egyik kávéházban történt, hogy az üzletvezető fölhivta estefelé telefonon az egyik pezsgőgyárat és kért — még 200 üveg pezsgőt. „Mit csinál, maga szerencsétlen" — kérdezi a kávés —, „hiszen már kaptunk 250 üveggel!" „Főnök ur — mondja az üzletvezető —, nem lesz elég! Nem lesz elég, főnök ur, mert itt olyan Szilveszter lesz, főnök ur, amilyen még nem volt, most jöttem keresztül a Jókai-utcán, főnök ur és a zálogház előtt sorba állnak az emberek, főnök ur, tessék csak hagyni, hogy megrendeljem még azt a 200 üveg pezsgőt"...

— Römök.

— Ezzel szemben viszont: a legöregebb emberek emlékezete óta még ilyen nyomott, ilyen deprimált Szilveszter nem volt Budapesten, mint az idén! Nem mintha az emberek nem akartak volna mulatni, nem akartak volna vidámak lenni, dehogyis nem! Pezsgőztek, rendeltek, igyekeztek vidámak lenni, — de éppen ez látszott meg rajtuk! Mindenkinek rá volt irva az arcára, hogy én pedig ma este olyan jókedvü leszek, a kutyafáját, de olyan kutyajókedvü, hogy kirugom a ház oldalát. S minthogy mindenki, de mindenki ezt erőszakolta, a végén az egész városban minden étteremben, mulatóhelyen csupa savanyu ember ült, aki titokban ásitott és az órát nézte az asztal alatt. Akarnak bizonyitékot? Egész Pesten nem láttak egész éjszaka egyetlen részeg embert sem, egyenesen kétségbeejtő volt már a nagy józanság, ugy, hogy az egyik lokalitásban például 50 pengőért szerződtettek egy mürészeget, hogy csináljon egy kis hangulatot. Minthogy azonban az illető is tökjózan volt, hát képzelhetik, hogy a műhangulatcsinálás mennyire sikerült neki...

— Óriási! Egyszóval az 1930-as év nem tagadta meg magát, utolsó napja sem volt sokkal különb, mint a többi..

— Nem, hogy a kánya csipte volna meg az utálatos, vén bestiáját...

— No és ezzel szemben, hogy mutatkozott be az uj esztendő?

— Hát — Istenem... Egyelőre nem sokat lehet tudni róla; itt van és — nagyon csöndes. Nem igér sokat, nem beszél sokat, sápadtam néz farkasszemet az emberekkel... Hogy aztán, hogy és mint lesz, — azt „csak a jó Istenke tudja"...

— S a szerpentinmáglyák fölszálló füstjéből milyen következtetéseket vonnak le jövőjükre vonatkozólag szinházaink?

— A szezónt Lengyel Menyhért nyitotta meg az Andrássy-uti Szinházban a másfél órára lerövidített s rendes, normál fölvonásokból képekre átszerelt „Tihamér"-ral. Nagyobb handicappel aligha került az utóbbi időben darab a publikum elé, mint a Berlinben oly kedvezőtlen körülmények között „urauffuhrolt" Tihamér, akiben illusztris irója, a balsors összes csapásai ellenére valamely monomániás hittel bizott s akihez valami egészen fanatikus szerelemmel ragaszkodott. Megvalljuk őszintén, ezek miatt a külső körülmények miatt nem is sok várakozással ültünk le a premier nézőterére: épp ezért tartozunk Lengyel Menyhértnek azzal az elégtétellel, hogy szeretett „Tihamér"-járól ebből a kis arénából is hangos szóval hirdessük: aranyos a darab, szellemes, kedves és vidám s a nemesebb ambicióktól fütött kis szinház keresve sem találhatott volna ujszabásu programja számára megfelelőbb, apartabb, finomabb és mulattatóbb kis slágert, mint amilyennek Lengyel Menyhért — legalább is e másfélórás keretében s e müfajban egyenesen pompás — „Tihamér"-ja bizonyult. Persze... Persze a darab köszönhet egyet s mást annak a boszorkánykisasszony-tekintetü, Circe-hangu, külsőségeivel: egy-egy moccanásával, valamilyen tulvilági kis nyávogásával némelykor igazán teljesen lefegyverző s a nézőt zavarba ejtő színésznőnek, aki a darab női főszerepét játssza s akit ebben a szerepben is ugyanugy Bajor Gizinek hivnak, mint, tekintetik. (Hevesi Sándor azt mondta róla egyébként a premiéren, hogy a legszebben hoz magyar szöveget...)

A KIS FRÖHLICH
A
DUNACORZOBAR-BAN

szem azt, a „Puck"-ban, a „Krétakör"-ben, vagy az „Azrá"-ban, — ami számomra szintén teljesen érthetetlen... Igen nagy bátorsággal s tetőtől talpig jégpáncélba öltözötten a legforróbb passzió lehetne Bajor müvésznő közvetlen közelében, álmélkodó hangocskájának leghalkabb árnyalataiból meghangszerelni azt a felhőkfölötti filharmónikus zenekari hangversenyt, amelynek bódulatában oly hajlamosak vagyunk őt a világ két-három szinésznőtüneményei közé sorolni. Na, essünk vissza a földre, mert egy a földi igazság ebből: az, hogy boldog lehet az a szerző, akinek a darabját Bajor G. játssza. Rádai és Abonyi játszanak két férfiszerepet a „Tihamér"-ban, korrekten, elegánsan, László egy harmadikat — kitünően, mig egy második női szerepben kissé merevnek találtuk ezuttal Gombaszögi Ellát. Még egy megjegyzés, a II. kép tökéletes illuziót nyujtó hálókocsi-diszleténél jobbat e nemben még nem is láttunk. Goschler Ferenc készitette.

— S a kabarérészben?

— Egy pompás kis Békeffy-tréfa, Radó többékevésbé sikerült „bölcs rabbi"-számai s egy gyökeresen elhibázott Török Rezső-darab, a „Magdaléna". Témája kiadós mértékben tapintatlan, kinos feszengést okozóan izetlen és fölöslegesen sértő. Az anyasággal, fülledt hálószoba levegővel, keritésnek beillő házasságközvetitéssel és egyébb pirulásra késztető véres szinpadi mészárszék-rekvizitumokkal oly könynyedén zsonglirozó, iróhoz nem illő és nem méltó sulyos tévedést méltatlankodva utasitjuk el. Molière szerint egyetlen témának nincs létjogosultsága: az unalmas témának. Szerintünk e hibánál sokkal nagyobb bün a téma — tapintatlansága. A színészeknek adózó tapsok nem téveszthetik meg a szinházat, amely nem is tudja, mily veszedelmes optikai csalódásnak esett áldozatul, amikor a tehetséges Töröknek ezt a pacsuliszagu „Magdaléná"-ját méltónak itélte arra, hogy előadja. Ezt, végre még ha egyébként raison lenne is, akkor sem lehetne... A színészek, sajnos, kitünőek: Dajbukát Ilona, müvészetének mélyvaszin érettségében szerencsés passzivitással áll a darab tengelyében, körülötte minden részvétünk a megtámadott huszárőrnagyi uniformis becsületéért vergődve küzdő Páger Antalé, az etoni college-boy-t a pesti „grund" argot-jával játszó s közbe a „Légy jó mindhalálig" Nyilas Misijét ismétlő Vaszary Piroskáé, valamint Bársony Istváné is, akin a monarchia legjobb lovasának huszárőrmesteri egyenruhája ugy áll, mint egy itt megnevezni nem szándékolt hasznos háziállatunkon az a bizonyos villogó fehérnemüdarab, amely állitólag külföldön legnépiesebb ruházkodási rekvizitumunknak tekintetik.

Elképesztően
alacsony árak
a
14 napos téli Corvin-Vásáron
Kezdete:
szombaton, január 10-én

Édes, mint a muskátli egy kis pesztra-szerepben Kéri Panni és Peti ur — borzasztó egy kutyamosó-szerepben. Pesti vigécet játszik, nem — kutyamosót... Békeffy ötletes (furcsa, fanyar) konferanszai egészitik ki a müsor hézagait...

— Köszönjük, mindent tudunk. S az uj év első giardinettója?

— Azonnal kiválasztok egy kis malagaszőlőt belőle. Szilveszter éjszakáján egy férj és feleség ugy oldották meg majdnem abszolválhatatlan meghivásaik tömegét, hogy elhatározták, hogy néhány helyet fölosztanak maguk között: némely meghivásnak a férj tesz eleget, másoknak meg a feleség s végül majd találkoznak együtt valahol. Meg is állapodtak pontosan helyben és időben, hogy hol s mikor találkoznak, hogy végül együtt fejezzék be a szilveszter estét, — de férj és feleség tervez — szilveszter apó végez. Mit csürjem-csavarjam: önagysága egész éjszaka nem találkozott az urával csak ugy reggel ½7 felé az egyik mulatóhely kapujában. A férj akkor indult a társaságával, önagysága akkor érkezett — szintén nagyobb társaságban.

— ? ? ?

— Semmi. Önagysága odaszólt: „Hányra jösz haza?" „És te?" — kérdezte a férj. „Nyolcra okvetlenül", — felelte önagysága. „Jó. Hát akkor otthon találkozunk" — felelte a férj. Ugyes, mi? Modernek vagyunk, azt a teremburáját annak a kecsegtető auspiciumok között induló édes-bus 1931-es uj esztendőnek...

* **Ingyen mozielőadás az Urániában.** Ma, hétfőn, kedden és szerdán 3 órai kezdettel ingyen mutatják be *„Az embervadász"* cimü filmet az Urániában.

Sex Appeal

— A Décsi-mozgó bemutatója —

Az emberek szeretnek nevetni. Annyi szomoruságot, gondot hagy otthon az ember: a szórakozóhelyen jól esik jót mulatni. Ilyen kedves, gondüző, megnevettető két órát hoz a Décsi-mozgó uj müsora. A szellemes rajzos filmek, a Flipek mellett kitünő komikusok játsszák a „Sex Appeal"-t. Itt van Szőke Szakáll énekprofesszor figurája. Ez a jó szinész, aki Berlinben szinte hónapról hónapra többet tud, kissé érzelmesbe árnyalt, kitünő genre-alakitással lep meg ezuttal bennünket. Itt van Ralph Arthur Roberts ujgazdag cipőgyárosa. Ilyen frappáns komikummal csak okos és finom szinész dolgozik. Fókafeje van ennek a Robertsnek. Fóka: dandykarrikaturában. Már a feje és maszkja is „nyert"... A harmadik jó kómikus ebben a berlini zenés vigjátékban Walter Rilla. Nem egészen kómikus, inkább a naturburs és amorozó tréfás keveréke. Sikerült keverék. Egyszerü és rokonszenves. A partnerhölgyek is mind a helyükön vannak. Lucie Englisht szereti a pesti publikum. Nem csekély vonzereje ennek a hangosfilmnek, hogy párbeszédeit hires iró, sőt költő, Walter Hasenclever irta. A puszta név már jótállás, hogy itt valóban értelmes, szellemes és filmszerüen jólhangzó dialógust kapunk. Walter Hasenclever már hosszabb idő óta dolgozik a hangosfilmnek s az iskolázottság meglátszik helyes szükszavuságán. Az egész jókedvü film a legsikerültebb német zenés képek fajtájából való.

Az ujév első nagy szinháziszenzációja az Andrássy-uti Szinház uj müsora Bajor Gizi

fölléptével

Példátlan siker!

Kék, szürke, sárga, zöld és sok rózsaszin lesz a tavaszi divat

Párisi jelentés Yvonne Printemps és Gaby Morlay uj premiertoilettjeiről, amelyek állitólag már a most készülő kollekciókból kerültek ki

(A Reggel tudósitójától.) Ha az ember körülnéz valamelyik fölkapott vacsorahelyen, ahol a legdivatosabb esti ruhák adtak találkát: tiz toilette közül két rózsaszinüt lát (esetleg korallszinüt hermelinnel vagy virággal), két pasztellkéket vagy levendulát, négy feketeszinüt, egy halványzöldet és egy valódi csipkeszinüt sok csipkével.

A csipke divatja most emelkedik.

Nemcsak estére, délutánra is. A nagyon elegáns párisi nő mai ötórai ruhája barna bársonyból készül, többsoros okkerszinü Valenciennе-csipkével az ujjon, a nyakban s a szoknya harangfodrán — belül. A türkizdivat végérvényesen meghalt. Már csak utcai árusok kinálják és vékonypénzü midinettek veszik. *A helyébe induló rubintkő nem érkezett be. Egyelőre leginkább rózsaszinü korallt és szürke gyöngyöt viselnek a jó ruhákhoz. Patou rózsaszin- és világoskék gyöngyöt keverve alkalmaz ékszerutánzatain.* A párisi hölgyek legszenvedélyesebb sportja egyelőre, hogy találgassák:

miféle meglepetéseket fog hozni a január végén beköszöntő uj divat?

Az ember e téren csak találgatásokra támaszkodik, *de megbizható információt nem kaphat a nagy szabócégektől.* Általában *igy tippelik a párisi hölgyek:*

fölfordulás nem lesz,

a mult idény indulásakor megkisérelt divatszeszélyek és tulzások tompitott és szeliditett formában folytatódnak. Például: az összel megkisérelt sonkaujj most megelégszik rövid „puff"-ujjakkal. *Az utcai ruha ismét rövidebb, ellenben a délutáni ruha megint valamivel hosszabb lesz.* A derék megmarad a maga természetes helyén. *A plissé iránt nagy előszeretet mutkozik.* Az ugynevezett *hosszu „casaque"-ok iránt nemkülönben...*

Tipp az uj divat szineire: tengerészkék, szürke, kukoricasárga, chartreuse-zöld és sok-sok rózsaszin.

A két utolsó hét három premiérjére föként azért sietnek el a párisi nők, mert ugy mondják, az eljövendő divatról már pontos képet adnak Yvonne Printemps, Gaby Morlay és Blanche Montel toilettjei. Nos, Gaby Morlay-n két fehér satin estélyi ruhát látunk, teljesen simán, minden ékszer nélkül, igen komplikált szabással, a csipőn szorosan s a földre széles harangbaesőn; egy sötétkék gyapju nappali ruhát *rövid ujjal* és hozzávaló kék kabátot szürke perzsaszőrmével; végül délutáni ruhát halványkék mousselineból, ugyancsak rövid ujjal, a derék elől „raffolt" s az alj igen szövetdus, minden diszités nélkül. *Yvonne Printemps* viszont a *„Jalousie"* cimü darabban sárgás rózsaszinü crépe-satinből varratta délutáni ruháját; az alj erősen harangszabásu, a derék hátban bluzosan buggyos; az öv mellső része fekete bársonyból készült — ehhez *fekete bársony béret-sapkát, két ezüstrókát, fekete svédbőr hosszu kesztyüt és ugyanilyen cipőt visel.* Trotteur-ruhája fekete kelméből viszont egészen egyszerü; piros öv élénkiti és piros duvetine-kabát egésziti ki ezüstróka gallérral. *Lanvintől* származó béretje és nagy „stulpnis" kesztyüi szintén feketék... Itt jegyezzük még, hogy

az éleuk szinü kesztyük szintén elmultak.

Sok fekete kesztyüt hordanak, amelyeknek átlyukgatott (perforált) diszitésük vagy hajtókájuk (stulpnijuk) van. Ezeket a hajtókákat bélelik még esetleg elütő és élénk bőrszinnel.

(d. zs.)

Szórakozási front

1.

Néhány nap óta *uj müvészkávéházzal gyarapodott Budapest. Upor József,* az *Uj Szinház* igazgatója, aki eredetileg is kávés volt — előbb *a hires Upor-kávéház,* majd közvetlenül az Uj Szinház megnyitása előtt *a Simplon-kávéház* direktora volt — *átvette a Teréz-körüti Atlantis-kávéház vezetését,* egészen bizonyos, hogy *valamennyi barátja és őszinte jóakarója helyeslésére.* A szinész, iró és ujságiró ugyanis, akire Upor most szeretne számitani, mint publikum sokkal hübb és sokkal hálásabb, mint az ugynevezett civilpublikum, amelyet mostanság egy szinházba beverbuválni olyan nagyon nehéz. *Egészen bizonyos, hogy Upor föl fogja virágoztatni az Atlantis-kávéházat is, ujból fog egy kis vagyont is gyüjteni, hogy hamar szétossza gázsi alakjában azok között,* akiktől — *feketekávé alakjában apránként összekuporgatta. Igy is rendben lesz...*

2.

A *Carlton-szállóban,* ebben a legfinomabb dunaparti hotelben *bevezették a zenés ötórai teát.* Bizonyos mértékben a legelőkelőbb konzervativizmus rovására történt itt engedmény, mert a Carltonban, a vidéki arisztokraták és külföldi gazdagok e legexluzivebb hoteljében *zenéről eddig szó sem lehetett...* Az ujitást a publikum azonban hálásan fogadta s a Carlton gyönyörü szalónját már az első napokban megtöltötte.

3.

Készül a *Newyork* uj revüje: cime *„Budapest, a mosoly országa"*, szerzője *Kellér Dezső,* a tehetséges, fiatal humorista, főszereplői a régieken kivül a két talentumos, fiatal szubrett: *Kun Magda* és *Gergely Vilma.* Egy hét mulva lesz a bemutatója.

VIGSZINHÁZ

Szombaton, január 10-én először

LIPÓTVÁROS

Szinjáték három fölvonásban
Irta: LAKATOS LÁSZLÓ

Főszereplők:

Fóthy Erzsi, Tőrzs Jenő, Vértess Lajos, Mészáros Géza, Makláry Zoltán, Gárdonyi Lajos, Peti Sándor, Ladomérszky Margit, Somló István, Szegő Endre, Bányay Ferenc

Jegyek egész napon át válthatók

Szenzációs hangos MIKI *nevető-esték* **az Omniában**

Rád bizom a feleségem

Csütörtökön, január 8-án:
25.-ödször

a szezon szenzációja minden este 8 órakor a Magyar Szinházban

A
PESTI FUTÁR
MINDEN SZÁMA
SZENZÁCIÓ!
MEGJELENIK 1-ÉN ÉS 15-ÉN

Nyolc nap mulva megkezdik a régi piarista gimnázium lebontását...

(A Reggel tudósitójától.) Tudvalevő, hogy a százados belvárosi piarista épületnek, ahol másfél évtizedig előbb a közélelmezési, azután a népjóléti miniszterium székelt, *lebontási munkálataira* pályázatot hirdetett a főváros. Az ódon, boltozatos, egészen a Dunáig alápincézett, de már különösen belül roskadozó épület helyére *a főváros nagyobb parkot tervez, amely a Petőfi-térrel összeköttetésben szélesebbé, árnyasabbá teszi majd a Dunapartot.* A bontási pályázat szombaton járt le, már föl is bontották az ajánlatokat és *vasárnapra el is döntötték. A pályázatot elnyerő Temesváry Károly cég nyolc napon belül már hozzá is kezdhet a piarista épület lebontásához.* A Temesváry cég 42.000 pengőt ajánlott a bontási üzletért, továbbá a park részére 5000 köbméter termő földet. A pályázaton a Kovács Artur cég 51.000 pengőt és vitéz Kőmüves Kálmán cég 32.000 pengőt ajánlott. Ennyiért jutnak minden anyaghoz, amely ebből az épületből kikerül. *Néhány nap mulva belevágják a csákányt a régi kövekbe, amelyekhez annyi emlék, annyi fiatal elinduló élet árnyai tapadnak.* A piarista gimnázium Budapest legrégibb középiskolája, amelyet a kegyesrendi atyák alig néhány évtizeddel Budavára bevétele után nyitottak meg. Maga az épület a XVIII. században épült, méteres falai, boltozatos folyosói is tanuskodnak erről, a homlokzat josephinus stilusu és sokkal későbbi. Ebben az épületben járták ki iskolájukat a magyar élet kiváló emberei, itt tanitottak *Czuczor Gergely* korától kezdve a magyar tudomány kitünő mesterei és akármilyen örvendetes, hogy a keskenyre szabott pesti korzó széles sétatérrel bővül ki néhány hónapon belül, mégis melankólikus érzéssel kiséri a régi Pestnek minden igaz barátja ennek az ódon és tisztes palotának eltünését...

Czuczor Gergely egykori iskolája, a régi piarista gimnázium

Richter Géza, a ferenciek temploma hires orgonistájának tragédiája

Két korsó sör, egy pohár pálinka: bajor módra...

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délután barnacsuhás ferences szerzetesek és kisirtszemü asszonyok hosszu sora kisérte utolsó utjára az ujév napján tragikusan elhunyt *Richter Gézát, a ferencick templomának hires orgonistáját.* Richtert a templomi orgonisták *sajátos népszerüsége vette körül:* akármennyi barátja volt az életben, *sokkal nagyobb volt azoknak a száma, kik sohasem látták, csak a hangját ismerték, azt a csodálatosan mélyszinü, zengő basszust,* amely nemcsak a vasárnap déli ugynevezett „szagos misé"-ken, hanem minden nagy, parádés istentiszteleten *hatalmas áradással töltötte be a ferenciek templomának minden zugát.* Mindenki tudott Pesten a ferenciek hires basszusáról... Hajnalról-hajnalra *már félhatkor ott ült Richter Géza, aki sohasem tanult muzsikálni, a templom óriási orgonája előtt és játszott, mig az utolsó misézö pap is eltávozott az oltár elől...*

Richter Géza

Akkor elment a hivatalába, a városházára, ahol nyomdai tiszt volt... De alig ért véget a hivatalos óra, *Richter Géza a homályos délutáni templomban ismét ott ült a kivilágitott orgona előtt és tekintélyes belvárosi polgárokat, orvosokat, mérnököket, kereskedőket, iparosokat tanitott temploni énekre.*

A kórus volt a nőtlen Richter igazi családja,

a kórus több tagja kisérte el a karmestert óra után a két kis belvárosi kocsmába is, ahol törzsasztala volt. Rajongtak érte, de sokszor fejcsóválva figyelmeztették, hogy

ne igyék annyit.

Mert Richter, aki hajnalonként percnyi pontossággal ült az orgona elé, *este tizenkét-tizennégy korsó sört hajtott föl, „bajor módra", egy-egy pohár pálinkával két korsó sört...* Néhány hete *kinzó szemfájás kezdte gyötörni Richtert, de nem törődött vele, nem ment orvoshoz.* Néha egy-egy furesa megjegyzést is tett barátai előtt, akik nem tudták mire vélni ezeket a furcsa hangulatokat. Az orgonától nem szakadt el egy napra sem. Szilveszter délutánján, az évvégi templomi ájtatosságon *szebben énekelt, mint valaha.* Utána bement a rendházba, megbeszélni a páterekkel az ujévi istentisztelet zenei programját.

Egyszerre elkezdett félrebeszélni, rosszul lett,

édesapjának, akit a ferencrendi barátok rögtön előkeritettek. *be kellett szállitania az Uj Szent János-kórház idegosztályára. Nem is tért többé eszméletre, ujév délelőttjén meghalt.*

Vasárnap letartóztattak egy hálókocsikalauzt,

aki konstantinápolyi aranycsempészés meséjével szélhámoskodott

(A Reggel tudósitójától.) Kalandos szélhámost tartóztatott le vasárnap a rendőrség. Az ügy szereplője *Magyar Árpád hálókocsikalauz,* aki nemrégiben hirdetéseket tett közzé, hogy *készpénzzel biztos üzlethez társat keres.* A hirdetésre Magyart fölkereste *Legrand Károly* cukrász, aki nemrég jött haza Amerikából s jelentékeny megtakaritott pénze volt. Magyar elmondotta Legrandnak, hogy ő

mint hálókocsikalauz rendszeresen Konstantinápolyba utazik, ahol egy bizonyos forrásból rendkivül olcsón tud aranyat vásárolni s azt Budapestre tudja csempészni,

— ehhez volna szüksége a pénzes társra. Az üzletet még kecsegtetőbbé tette azzal az ajánlattal, hogy *Legrand is utazzék vele Konstantinápolyba s ott együtt vásárolják meg az aranyat.* Legrand el is utazott Magyarral Konstantinápolyba. Magyar és *kalauztársa, Bach János,* elvitték egy helyre a cukrászt, ahol *a két kalauz titokzatos emberekkel tárgyalt,* majd fölszólitották Legrandot, hogy

fizessen ki 7000 pengőt, mert a vétel megtörtént, az arany a táskájukban vna.

Legrand fizetett, a táskát azonban az aranynyal a kalauzok vették magukhoz, azzal, hogy csak ők tudják Budapestre csempészni. Budapesten Legrand néhány nap mulva *kapott 1400 pengőt,* mint a haszon első részletét. *Több pénzt azonban nem kapott s az aranynak színét se látta.* Végül is följelentést tett a rendőrségen. Magyart azonban a detektivek *nem tudták előkeriteni,* mert, amint kiderült, *ujabb pénzes társakkal ismét utban volt Konstantinápolyba.* Három társával

vasárnap érkezett meg Budapestre a kalandos hálókocsikalauz, akit a pályaudvarról rögtön bevittek a főkapitányságra.

Vele mentek az uj társak is, akik elmondották, hogy *velük ugyan Magyarnak nem sikerült üzletet csinálnia, mert ők látni akarták az aranyat,* amit persze nem mutathatott nekik, — mégis följelentést tesznek ellene, mert a hiábavaló utazással költségbe verte őket. Magyart kihallgatása után

letartóztatták.

A rendőrség keresi Magyar társát, *Bach Jánost is, aki azonban jelenleg uton van.*

14. NAPOS
Fenyves Vásár
MÉLYEN LEIRTUK ÁRAINKAT

285 kék ceruza

a mult héten naponta éjfélig szorgalmasan dolgozott s mélyen leírta amugy is nagyon jutányos árainkat, hogy a szerdán reggel kezdődő

14 napos Fenyves-Vásár

minden eddigi felülmuló meglepetés legyen.

Az eddig leírt árak már holnaptól kezdve érvényesek.

KÖZGAZDASÁG

Tiz év magaslatán...

A Reggel tiz esztendejének magaslatán megállni és visszanézni a megtett utra, fölviditó és elszomoritó. Mögöttünk a mult, tiz esztendő minden munkájával, verejtékével, gyakran hasznos, gyakran, ó, milyen hiábavaló tanácsadásával, ijesztésével, támadásaival, fölhevüléseivel és kétségbeeséseivel, előtte a még nagyobb emelkedő, a göröngyös és töretlen ut, amely kivezet abból az elszomoritó mélységből és gondokkal terhes életből, amelyben hazánk és népünk már-már elsüpped. *Mindez bus és levérő, de annál bátoritóbb, fölviditóbb és fölemelőbb, hogy*

e legnehezebb tiz esztendő alatt kivétel nélkül a helyes nyomon haladtunk,

soha arról a vonalról, amely a szebb és jobb jövő felé mutat, el nem tértünk és *minden szó, amely e hasábokon megjelent, a haladást, az emelkedést és a fejlődést szolgálta.* Nem dicsekvés, nem kérkedés, nem a hiu önelégültség diktálja e sorokat, de a naptól kezdve, amelyen *A Reggel* közgazdasági melléklete először tiz év előtt megjelent, *sohasem a szenzációkat kerestük, nem pikáns lecplezésekkel kivántuk az olvasó pillanatnyi érdeklődését kielégiteni, hanem kezdettől fogva a magyar gazdasági élet döntő problémáit igyekeztünk megvilágitani, a kérdéseket mindenkinek érthető megvilágitásban a magyar olvasó elé állitani. Világosan és egyszerüen, de az organikus összefüggések keretében, minden magánérdektől függetlenül tártuk föl a magyar gazdaság legfőbb kérdéseit,* kemény, de megérdemelt birálattal kisértük az állam, a főváros, a magyar vidék, a nagyipar, a bankok politikáját és ha igyekvésünk nem is aratott mindig sikert, elégtételül szolgál és érdemünknek fogja a jövő betudni, hogy

becsületesen, részrehajlás nélkül szolgáltuk a néma adófizető és névtelen fogyasztó érdekeit.

Éveken keresztül komolyan és élesen *támadtuk a magyar kormány pénzügyi politikáját,* a nagy készletek fölhalmozását, amelyek ugy elolvadtak, mint a hó a napon s keserü elégtétellel kell megállapitanunk, hogy ma, *amikor a sulyos gazdasági válságban égető szükség volna a tartalékokra, azok a hatalmas összegek, amelyeket éveken át a magyar adófizetőből kisajtoltak,* eltüntek, száz meg száz ismeretlen nyiláson át elpárologtak s sulyos áldozatokkal kénytelen a kormány aránylag kis összegü külföldi kölcsönöket megfizetni, amelyeknek sokszorosát fölösleges beruházásokra pocsékolta el.

Éveken át harcoltunk e pénzügyi politika, a magyar adófizető nőttön-növő megterhelése ellen.

Kimutattuk, hogy alig van európai állam, amely adóban, illetékekben, vámokban és fogyasztási adóban a nemzeti jövedelem nagyobb hányadrészét venné igénybe. *Évről-évre lankadatlan erővel fordultunk a közüzemek ellen* s kétes elégtétel, hogy *a magyar belügyi kormány* ma olyan lesujtó kritikával fordul a főváros közüzemei ellen s *fegyvereit gyakran abból a kritikából meriti, amelyet mi gyakoroltunk nemcsak a főváros, hanem a kormány üzemei fölött is.* Hétről-hétre bátran és gyakran olyan merészen, hogy ez már személyes kockázatot jelent, támadtuk a kormány beruházási politikáját, tiltakoztunk az ellen, hogy a szövetkezetek feneketlen trezorjaiba süllyesszék a milliókat, amelyek a polgárság, tehát a szövetkezetek által létalapjában megtámadott kereskedők adóiból gyültek az állam kasszáiba. *Kiméletlenül rámutattunk arra, hogy*

a szövetkezetek hitelpolitikája milyen káros hatásokkal jár

s hogy a magyar szövetkezeti mozgalom legfőbb föladatát, a termelési szövetkezetek kiépitését mennyire elhanyagolja. Az elsők között voltunk, akik hangoztattuk, hogy a nagyipar javára megállapitott tulságos kedvezmények, *a vámvédelem tulságba fokozása nem jelenti a nemzetgazdaság, a nemzetjövedelem fokozását és erősitését, csupán egyes tőkecsoportoknak adott kivételes előnyöket jelent* s hogy a tulságba vitt és ideiglenesnek mondott első vámtarifánk tulnyomó részben megmarad és előbb-utóbb konfliktusba sodor legfőbb vevőinkkel. *A kartellek árpolitikája, amely a legutóbbi hetekben az érdeklődés előterében állott, e hasábokon került talán elsőizben a kritikusi bonckés alá* s mi mutattunk rá az elsők között arra a veszedelemre, amely a *mezőgazdasági termelést a kartellek árpolitikája révén fenyegeti.* Évről-évre, hónapról-hónapra, hétről-hétre, talán *az unalomig ismételgettük a vészkiáltást,* hogy

a magyar mezőgazdaságot halálos veszedelem fenyegeti,

hogy az amerikai és orosz verseny malomkövei között ez a hanyatló magyar magtermelés meg fog őrlődni, talán az elsők voltunk, akik *megjósoltuk, hogy a magyar gazda tanácstalanul és pénztelenül fog állani,* eladhatatlan buzájával a magtárban. Lankadatlanul követeltük a magyar mezőgazdaság szerves átépitését, a fölös magtermelés elejtését, az eladható és könnyen értékesithető áruk termelésének fokozását, évekkel előbb, mintsem a magyar kereskedelemügyi miniszter hosszu nógatásra az első hütőkocsikat megépittette volna, követeltük hatalmas hütőkocsipark épitését, a gyümölcs- és főzelektermelés standardizálását, ami csak évek után indult meg ijesztően lassu ütemben. *Gazdasági gondolkozásunk tengelye az első naptól kezdve a magyar gazdatársadalom termelőképességének, gazdasági kulturájának a fokozása volt, abban a meggyőződésben tettük ezt, hogy*

egész társadalmi fölépitményünk, egész intelligenciánk, egész szellemi kulturánk a parasztságon, a falusi lakosságon nyugszik.

Ha a magyar kisgazda koldus és rongyos, előbb-utóbb elszegényedik a magyar város is, a magyar polgár és végső eredményében a magyar állam is. Ma is rendithetetlenül állunk ezen a platformon. Minden megrendült körülöttünk egész Európában. A világot páratlan gazdasági válság alapjaiban renditi meg. *Csak azokban az országokban enyhült a válság pusztitó ereje, amelyek széles mezőgazdasági rétegekre épitették föl gazdasági életüket.* Franciaországban, Dániában, a skandináv államokban, Finnországban.

Nincs más ut számunkra sem.

A magyar gazdát, a magyar falut kell kiemelnünk abból a lázitó elhagyatottságból, amelyben ma vergődik, megtanitani, fölemelni kulturátlanságából, produkcióját megjavitani, szövetkezetekbe tömöriteni, piacot szerezni termékeinek, okos és müvelt európaivá nevelni. *A másik ut a tizenháromezer árveréshez vezet, még több kisgazdaélet összeomlásához, még nagyobb szegénységhez, még fenyegetőbb elégületlenséghez, még sötétebb kétségbeeséshez.* Azzal le kell számolnunk, hogy a müvelt kisgazda, a jómódu falu egész politikai életünk alapos átalakulását jelenti.

Ki sajnálja ezt a mai rendet?

Lelkiismeretes magyar ember semmiesetre sem!

Mennyi osztalékot fizetnek a bankok és iparvállalatok 1930-ra

(A Reggel tudósitójától.) Más években ilyenkor már nagyjában tisztában voltunk a bankok és iparvállalatok *osztalékának nagyságával,* mig az idén *az összes vállalatok nagy tartózkodást tanusitanak ebben a kérdésben.* Csak egyes egészen elsőrendü társaságok, javarészt olyanok, *amelyek az idén is a tavalyi osztalékot fizetik,* nyilatkoznak osztalékaik felől. Általában — s ez nemcsak hazai vállalatainkra, de *az osztrák és cseh társaságokra is áll,*

majdnem mindenütt osztalék-leszállitással kell számolni.

A *Nemzeti Bank,* amely már hivatalosan is kijelentette osztalékának leszállitását, nem követ presztizs-szempontokat, hanem egyszerüen levonja üzleti eredményeinek tanulságait, amikor a tavalyi 13 aranykoronás osztalékát 12-re szállitja le. A *többi bankok* még mindig *nem tudtak megegyezni* az osztalék kérdésében, de a Nemzeti Bank által követett osztalékpolitikát ugy értelmezik, hogy *fölmenti őket a presztizs-szempontok követésének kényszere alól.* Általában azt hiszik, hogy

a leszállitás átlaga nem fogja meghaladni a 15 százalékot,

mert a bankok a krizis hatásait *csak utolsóknak éreztek meg s az olcsó külföldi pénz folytán elég magas kamatmarzsokkal dolgozhattak.* Az

iparvállalatok

közül, ugylátszik, csak az *Izzó* lesz az, amely *osztalékot emel,* hiszen üzletmenetét a konjunktura alig befolyásolta és azonkivül már évek óta az emelkedő osztalékok politikáját folytatja. *Nem valószinü, hogy az orosz versenyről szóló hiresztelések befolyásolni fogják ezt a politikát. Változatlan* osztalékot várnak a *Fegyver*-től, amelynek üzletmenete kielégitő volt, mig

a széntársulatok mindenütt osztaléklesszállitást akarnak keresztülvinni,

amiben a tőzsde segiti őket s hajlamossá teszi annak az elvnek követésére, hogy *amilyen az árfolyam, olyan a dividenda.* Igaz, hogy az elmult évben a 15%-os fogyasztáscsökkenés szénben és a 20%-os termeléshiány cementben, *némileg igazolni látszik ezt az osztalékpolitikát,* de nagy tartalékaik mellett *a tavalyi osztalék föntartása nem ütköznék nehézségekbe.* A *MÁK* osztalékát 34-ről 35-re becsülik, a *Salgóét* 2.75-ről 3-ra, az *Urikányiét* a tavalyi 10 pengő helyett 8-ra. A *Goldberger,* amelynek forgalma semmivel sem csökkent és amelynek ármérséklését a müselyemcikkek bevezetésére forditott *propaganda-költségek mérséklésével egyenlitették ki,* 5 pengőt fizet. A *Magyar Cukor* 10%-ról 8%-ra mérsékli osztalékát, nem üzletmenetének rosszabbodása, hanem a tőzsdei árfolyamra és az általános gazdasági helyzet által diktált *óvatosságra* való hivatkozással. A *Ganz-Danubius* nem tekint vissza kiváló üzletévre s igy 10 pengőről 8 pengőre száll le osztalékával és szelvényeit a tavalyi 8 pengő helyett 6-tal kinálják a tőzsdén. A nagy favállalatok, az *Ofa* és *Nasici* csak junius végével zárják az üzletévet s igy *ma még nincs meg az áttekintés lehetősége az osztalék dolgában.*

Ausztriában hasonló a helyzet, mint málunk.

A *Nemzeti Bank* tizmillió schillinget kitevő bevételcsökkenés folytán 12%-ról 11½%-ra redukál, ami pedig a bankokat illeti, egyelőre csak annyi biztos, hogy *a Länderbank tartja fönn 6%-os osztalékát.* Az osztrák iparvállalatok közül *osztalékredukcióra* számitanak az *Alpine-Montannál,* a *Brevilliernél* és a *Stájer Magnesitnél,* osztaléknélküliek maradnak az idén is a *Steyer-müvek,* az *osztrák Hofherr,* a *bécsi lokomotivgyár* és a *Leykam.* Az osztalék *ujrafölvételére* számitanak a *Staatsbahn* és a *Déli Vasutnál.* Látnivaló, hogy a rossz konjunkturát a részvénytulajdonosok is meg fogják érezni.

Öthónapos egészséges szép **fiacskámat** megváltozott életviszonyaim miatt **örökbeadnám** jólelkü családnak. Peterdi-utca 23. szám, földszint 6.

Legolcsóbb és praktikus ajándék a Magyar „TERROLIT“ tüzálló edény
Teáskannák 2 pengőtől
Továbbá fazék, lábas, pecsenyéstál, boroskorsó, vajtartó és többféle disztárgyak, garantált minőségben, minden jobb vas- és porcellánüzletben kaphatók
Főlerakat: **SEILLER vasüzlet** Budapest VIII, József-körut 49. Telefon: József 316—13.
Pártolja a hazai ipart!

Ki keressen? Kevesen vagy sokan?

(A Reggel tudósitójától.) Klebelsberg gróf érdekes cikkben, amely minden mondatában a kultuszminiszter ur nagy személyes kulturájának a nyomait viseli, fejtette ki azokat az okokat, amelyek arra késztették, hogy a minisztériumának művészeti referensét más munkakörbe helyezze át. A miniszter ur teljes joggal jelenti ki, hogy *a kultuszminiszterhez egyetlen irány vagy csoport sem állhat közelébb a másiknál*, hogy senki sem teheti a *saját egyéni izlését a hivatalos kulturpolitika irányzatává*, hogy az *állami művelődési politikának pártatlanságát mindenekfölött meg kell őriznie*, s hogy az *állam hatalmi és pénzügyi eszközeit nem szabad az uj korszellem megnyilatkozásaival a művészetben szembeállitani és természetesen teret kell nyitni a fiatal nemzedéknek is.* Minden szóról-szóra igaz, és minden gondolkodó ember Magyarországon, aki e szavakat ne irná alá. A gazdasági életben a művészetpolitikának igen kis sulya van, különösen olyan elszegényedett országban, mint Magyarország, *a képzőművészetek egyetlen ágát kivéve: az épitőművészetet.* Az épitőművészet hatalmas összegeket mozgat meg, nagy kereseti lehetőségeket nyujt, *s ha valahol éppen az épitőművészet terén van mód arra, hogy az állam hatalmi és pénzügyi eszközeivel az egyik művészeti irányt a másik rovására támogassa és a feltörekvő korszellemet elnyomja. Nos, éppen az épitőművészet terén a legutóbbi évek tapasztalatai arra tanitanak*, hogy

az a pártatlanság, amelyet a kultuszminiszter ur követendő alapelvként hangoztat, egyáltalán nem volt meg.

Ha végigtekint az ember azokon az épitőművészeti termékeken, amelyekkel a forradalom óta a magyar kormány az országot, mondjuk, fölékesitette, ugy a föltörekvő korszellemnek a legutóbbi évekig, pontosan addig, amig a miniszter ur kiváló barátja, dr. Becker porosz kultuszminiszter révén izlését nem revideálta, *igen kevés nyomát találjuk. A modern épitőművészet, amely a háboru előtt olyan gyönyörü alkotásokkal gazdagitotta Magyarországot, eleve el volt zárva attól, hogy álmait és terveit kőben és téglában megvalósitva lássa.* Barokk és renaissance volt kötelező minden olyan épitkezésnél, amelynél a kultuszminiszteriumnak szava volt s bátran el lehet mondani, hogy *Jeszenszky tanácsos féléig és értatlan müködelő volt azokhoz az urakhoz képest, akiknek a kultusztárca épitkezéseinél döntő szavuk volt.* De amig a képzőművészet egyéb ágainál a gazdasági érdekek kis összegekre törpülnek, addig a tárca épitkezései, valamint azok az épületek, amelyeket különböző szervezetek a kormány támogatásával emeltek,

milliókra menő összegeket képviselnek.

Igy nem csupán azt döntötte el a miniszter ur vezetése alatt álló legfőbb hatóság, milyen történelmi stilusban épüljenek ezek a horribilis összegü épitkezések, hanem azt is, mely épitészeti irány képviselői tervezzék és épitsék föl azokat s keressék meg a tervezéssel és az épitkezés vezetésével járó hatalmas összegeket. A legutóbbi időkben azok az urak, akik idáig szigoruan történelmi stilusban terveztek, átértek a modern német Sachlichkeits-stilusra, de a miniszteriumnak egyetlen egyszer sem jutott az eszébe, hogy olyan müvészeknek is juttasson megbizásokat, akik évtizedekkel ezelőtt harcoltak a modern épitészeti korszellem diadaláért Magyarországon, vagy pláne a fölnövekvő fiataloknak. Hogy a formának elég tétessék, a legutóbbi időben *zárt pályázatok* révén juttatnak egyik vagy másiknak a saját körükből megbizásokat, de odáig még nem jutottunk, hogy *mindenki számára nyilt pályázatokon döntsenek az állami épitkezések sorsa fölött. Nem elég, ha a pártatlanságot a festészetre és a szobrászatra korlátozzuk.*

Ez a pártatlanság csupán ezreket jelent, pártatlanság az épitőművészetben viszont milliókat.

A kultuszminiszterium pártatlanságát csak egy módon lehet helyreállitani, éspedig ugy, hogy, mint minden nyugati országban, *a nagy épitkezések sorsát független és pártatlan jury döntse el.* Amint az állami épitkezések ellenőrzését technikai szempontból a kereskedelemügyi miniszterium magasépitési osztályára bizták, ugy kellene az állami épitkezések ellenőrzését müvészeti szempontból a kultuszminiszteriumra bizni. De csak ugy, ha a miniszter az épitkezések legfőbb vezetőivel szemben éppen olyan kérlelhetetlenül szigorunak mutatkozik, amint ezt Jeszenszky tanácsossal tette. Azt viszont külön hangsulyozni talán fölösleges is, *hogy elsőrangu nemzetgazdasági érdek a kereseti lehetőségek lehető megosztása egy foglalkozási ág körében.*

Bécs a háboru óta nem volt olyan döntő jelentőségü tárgyalások szinhelye, mint a legközelebbi hetekben lesz. Egyidőben folynak majd a tárgyalások *Ausztria és Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia, Magyarország és Németország és a német birodalom és Románia között.* Az egyidejüség egymagában is jelentőssé teszi a tárgyalásokat, még jelentősebb azonban, hogy *a jugoszláv kormány is delegációval képviseltetni magát*, mert a félhivatalos cikkekből és jelentésekből itélve, *a német birodalmi kormány elhatározta, hogy a dunai agrárállamokkal egyidőben megindítja a tárgyalásokat abban a kérdésben, lehetséges-e és mely határig biztositani a három dunai agrárállamnak, Magyarországnak, Romániának és Jugoszláviának bizonyos kontingenst a német gabonaszükségletből éspedig olyan kedvezményes vámok mellett, amelyek lehetővé teszik, hogy ezek az államok, az amerikai és az orosz verseny ellenére is, termésük egy meghatározott részét a német birodalomban elhelyezhessék.* Ennek a preferenciális megállapodásnak, amennyiben valóban létrejönne, természetesen az volna a föltétele, hogy a három agrárállam viszont a német ipari termékek meghatározott kontingensének a bevitelét tegye lehetővé. *A német gazdasági közvélemény ebben a kérdésben megoszlik. A német agráriusok nem ellenzik* a dunai államok részére megadandó kedvezményes vámokat, mert hiszen Németország minden körülmények között bevitelre szorul s ha keletről jelentős mennyiségü gabonát és egyéb élelmiszert visznek be, ugy lehető lesz, vélik a német agráriusok, hogy viszont az északi és nyugati államokkal szemben magasabb mezőgazdasági vámokat léptessenek életbe. *A német ipar bizonyos kétkedéssel tekint a preferenciális vámok elé, mert attól tart, hogy a dunai államok ipari importja nem elég ahhoz, hogy födözze azt a hiányt, ami az amerikai és nyugateurópai export csökkenése folytán előállhat.* A magyar mezőgazdaságra mindenesetre rendkivül fontosak a most elkövetkező bécsi tárgyalások. Reméljük, hogy sikerül a német vámsorompókat a magyar állat- és husbevitel előtt megnyitni s *a magyar gabonakivitel számára ugyanazokat a tarifális előnyöket biztositani*, amelyeket a hamburgi relációban az amerikai gabona élvez. *Ha nem, ugy gazdasági politikánkat Németországgal szemben alaposan revideálnunk kell!*

Az egyfázisu adórendszer bevezetése ügyében a *Kereskedelmi Kamara* előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternek, amelyben az egyfázisos rendszernek *a vásárok forgalmi adójára* való kiterjesztését kérte.

Végre valami, amit *Bukaresttől* is elfogadhatánk, ha nagyon komolyan végrehajtja a román kormány azt a megoldási módszert, amelyet *az álláshalmozások ellen kitalált.* A román költségvetés tárgyalása során a román miniszterelnök és a gazdasági miniszterek megigérték, hogy *a jövőben csak szakemberek tölthetnek be egyszerre két állást*, de még ilyen esetekben sem lehet a második állást több fizetéssel dijazni, *mint az elsőnek egyötödrészével.*

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

A csődök és kényszeregyezségek még mindig emelkednek Európában, de egyes országokban mintha most már javulna a helyzet. Egy ma megjelent statisztika beszámol arról, hogy *Ausztriában* 1929-ben 1987 kényszeregyezség és 581 csőd volt, a most elmult évben pedig 2695 kényszeregyezség és 694 csőd. Még rosszabb ebből a szempontból *Csehszlovákia* mérlege, mert *ott már októberben elérte a csődök és kényszeregyezségek száma az 1929-i mértéket.* Az év végéig körülbelül *ezerrel volt több kényszeregyezség, mint az előbbi esztendőben*, a csődök száma pedig 72-vel emelkedett. A legnagyobb rekordot *Németország* mutatja, ahol a kényszeregyezségek száma *4783-ról 6371-re*, a csődök száma *9742-ről 10.326-ra* emelkedett. *Angliában* ennél jóval kedvezőbb volt a helyzet. 1929-ben 3132 cég számolt föl, 1930 október végéig pedig 2811. *A csődök száma ugyanebben az időben 4263-ról 3641-re süllyedt. Jugoszlávia* helyzete hasonlóképen *kedvezőbb képet mutat. Itt a csődök száma* lényegesen kisebb, mert 1929-ben 1063 volt és a mult év tizenegy hónapjában 578. A végére ennek a szomoru statisztikának *Magyarországot* hagytuk, ahol 1929-ben 260 egyezséget, 1806 kényszeregyezséget kötöttek és 434 cég került csődbe. Ezzel szemben 1930-ban a kiegyezések száma 253, a kényszeregyezségeké 1932 és a csődöké 440. *Magyarország tehát, ha nem is jó, de nem is a legroszszabb helyen áll a csődök és kényszeregyezségek világstatisztikájában.*

A **MÁK legutóbbi mérlegében** jelezte már, hogy *a szén cseppfolyósitására* kisérleti telepet létesit, ami kevéssel a mérleg közreadása után csakugyan **meg** is történt, sőt *tulhaladta azokat a kereteket*, amelyek közt az ilyen kisérleti telepek mozogni szoktak. Amint *A Reggel* értesül, eddig több, mint *másfélmillió pengőt* fektetett a MÁK e telepének fölszerelésébe s ma már havonként *tizenötezer métermázsa szenet dolgoz föl nehéz és könnyü olajokká*, miközben melléktermék gyanánt *kátrányokat és ugynevezett félkokszot is produkál.* Az ország motorüzemi anyagellátásánál természetesen ezek a mennyiségek nem játszanak nagy szerepet, mért is az a terv, *hogy csakhamar tizszeresére fejlesztik a telepet.* A társaság tőkeereje mellett ezek a beruházások természetesen számba sem jönnek, jóllehet a MÁK az utolsó két évben minden kibocsátás nélkül már 13 milliós beruházást eszközölt, amelyből négy milliót a felsőgallai Bauxitcementgyárba, nyolcat villamosmüvekbe, egymilliót pedig a lébényi bauxit-cementgyárba fektetett be, amely utóbbi vállalatát éppen mostanában helyezte üzembe.

Sylvester napján megkezdődött

a világhirü, minőségben utólérhetetlen

MÜNCHENI

SALVATOR

idénysör-különlegesség

kimérése a következő helyeken, amig a készlet tart:

Szunyog-vendéglő, IX, Bokréta-utca 36
Bagolyvár-étterem, II, Margit-körut 20
Baum János éttermei, VI, Andrássy-ut 51
Erzsébet-pince és étterem, özv. Szabó Imréné Erzsébet királyné szállodájában, IV, Egyetem-utca 5
Keszey Vince éttermei, VII, Rákóczi-ut 44
Metropole szálloda éttermei, VII, Rákóczi-ut 58
Nagy és Eichner házában Nagyvendéglő, VI, Vilmos császár-ut 9
Neiger-étterem, VI, Teréz-körut 4
Pozsgay Endre éttermei, VIII, Práter-utca 26
Putnoki utóda, Román János éttermei, VIII, József-utca 26
Royal Orfeum és müvészszobája, VII, Erzsébet-körut 31—33
Schwetz István sörcsarnoka (Kis Piszkos), IV, Curia-utca 1
Winkler István éttermei, III, Lajos-u. 101

Ujpesten:

Étterem az Ott Ottóhoz, Árpád-ut 81

Kispesten:

Lukács Béla éttermei, Üllői-ut 143

Ügyeljünk a cimekre, mert a valódi, minden versenyt felülmuló Salvatorsör csak a fenti helyeken kerül csapolásra

Palackozva a kávéházakban, a Köztisztviselők összes árudáiban és minden jobb füszer- és csemegeüzletben!

VÉRSZEGÉNYEKNEK ELSŐRENDŰ TÁPSÖR!

Vezérképviselet: **Mezey és Társa** Budapest VII, Egressy-ut 20/c

Telefonrendelések: Zugló 67—71

VASÁRNAPI SPORT

A Hungária 5:1 arányu fölényes lipcsei győzelemmel bucsuzott el Németországtól

A Barátky helyén Hauerrel starthoz állt kék-fehérek 3:0-ás félidő után ismét iskolajátékot mutattak be

Lipcse, január 4.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Az 1930. évi német birodalmi bajnok *SC Hertha* elleni 7:0 arányban kiharcolt fölényes győzelme után az ország minden részéből kedvezőbbnél kedvezőbb ajánlatokkal árasztották el a Hungáriát, amely *Beuthen* után vasárnap

az egykori birodalmi bajnok, Verein für Bewegungsspiele Leipzig ellen játszotta le utolsó németországi turamérkőzését.

A kék-fehérek téli turája a lipcsei meccsel sem fejeződik be, mert az Admirához közelálló *Meisl Hugo* tárgyalásokat inditott dr. *Fodor Henrikkel* abban az irányban, hogy

keddre a Hungária és az Admira között hozzon létre Bécsben mérkőzést.

és ha az anyagi föltételek megfelelnek, a Hungária, Lipcséből hazatérőben, még Bécset is utba fogja ejteni, hogy a svájci és olaszországi turáját *szintén veretlenül* befejezett Admirával vegye föl a küzdelmet.

A Hungária a Nürnberg—Drezda—Berlin—Beuthen-sikersorozat után természetesen *Lipcsében is könnyü és impozáns győzelmet aratott* és igy

mostani turájával páratlanul szép rekordot állitott föl: 11 nap alatt öt remek győzelmet verekedett ki a legjobb német csapatok ellen 24:3 szenzációs gólaránnyal.

Pedig a kilátások a német földön lejátszott bucsumeccsen nem voltak a legrózsásabbak, mert

nem játszott Kléber, a Beuthenben megsérült Varga még mindig harcképtelen, az enyhén lerándult Barátky helyén pedig a tartalék Hauer játszott a csatársorban.

de igy is nagyszerüen ment a játék és a 8000 főnyi közönség, egy-egy remek akció után, valósággal ünnepelte a magyar fiukat, akik válogatottjaink drezdai veresége után nemcsak helyrebillentették a magyar futball jó hirét, de *kombinációs, kifinomult technikáju játékukkal szinte forradalmositották Németországot a professzionizmus felé.*

A Hungária a következő csapattal vonult föl:

Ujvári—Nagy, Mandl—Rebro, Wéber, Sebes—Ticska, Hauer, Skvarek, Kalmár, Hirzer.

A sáros talaj ellenére a Hungária *starttól kezdve nagy fölényben van*, a fölázott pályán azonban a rendszeres támadások csak nehezen alakulnak ki. Az első félidőben Skvarek inkább a jobbszárnyat küldi ütközetbe, de Ticska és Hauer kitünően megértik egymást, aminek rövidesen

Hauer két vezető gólja az eredménye.

Szünetig *Ticska* ujabb gólt szerez.

Félidő 3:0.

A második félidőben a lipcsei csapat óriási ambicióval fekszik a játékba. A küzdelem hevében

Strehl, a lipcseiek középfedezete harcképtelenné válik,

de a pihent játékos beállitása után *a német csapat szemlátomást följavult.*

Skvarek negyedik gólja után a Hungária lefékez,

amit ügyesen használnak ki a lipcseiek és *Richter*, a Fortunától kölcsönkért jobbszélső

4:1-re javit.

A kék-fehérek most rákapcsolnak és *Kalmár parádés gólja beállitja a végeredményt.*

Az olaszországi mérkőzéseknek csak a felét tudták megnyerni a turázó magyar csapatok

(A Reggel tudósitójától.) Háromféle csoportositásban adjuk itt *a magyar futballcsapatok külföldi turáinak mérlegét.* Az első csoportban

csapatok szerint

soroljuk föl az összes eredményeket, a másodikban

külön a professzionista és külön az amatőr klubok

mérkőzéseinek eredménytabelláját közöljük, a harmadikban pedig a turamérkőzések szinhelyéül szolgáló

országok szerint

ismertetjük a nyereség-veszteség statisztikát, amely *érdekes tanulságokkal szolgál.*

1.

Hungária:

December 25. Nürnberg: IFC Nürnberg ellen győz 2:0.
December 26. Drezda: Dresdner SC ellen győz 5:2.
December 28. Berlin: SC Hertha ellen győz 7:0.
Január 1. Beuthen: Sport u. Spielv. Beuthen ellen győz 5:0.
Január 4. Lipcse: Verein für Bewegungsspiele ellen győz 5:1.

Bocskay:

December 25. Milano SS Ambrosiana ellen veszt 4:7.
December 26. Parma: AS Parma ellen győz 4:3.
December 28. Firenze: US Fiorentina ellen győz 4:0.
Január 3. Montpellier: SO Montpellier ellen győz 5:3.
Január 4. Montpellier: SO Montpellier ellen veszt 1:4.

Ujpest:

December 25. Páris: Racing Club ellen győz 5:2.
December 27. Páris: Cercle Athlétique ellen győz 7:6.
December 28. Havre: AC Le Havre ellen győz 4:1.
Január 1. München: Müncheni kombinált ellen eld. 5:5.

Ferencváros:

December 25. Trieszt: HS Triestina ellen veszt 3:4.
December 26. Nápoly: AC Napoli ellen veszt 3:7
December 28. Génua: FC Genova ellen veszt 1:3.
Január 1. Bologna: FC Bologna ellen győz 4:2.

III. kerületi FC:

December 28. Madrid: Real FC Madrid ellen veszt 2:7.
Január 1. Sevilla: Sevillai kombinált ellen veszt 1:2.

Sabária:

December 21. Pávia: FC Pavia ellen veszt 3:6.
December 26. Róma: AS Roma—Lazio komb. ellen veszt 2:3.
December 28. Vigevano: FC Vigevanesi ellen győz 3:2.
Január 1. Trieszt: VS Triestina ellen eldöntetlen 5:5.

Nemzeti:

December 25. Verona: AC Veronese ellen győz 1:0.
December 26. Velence: US Serenissiana ellen győz 2:0.
December 28. Trieszt: Esperia ellen veszt 4:5.
Január 1. Vicenza: AC Vicenza ellen győz 4:1.

Vasas:

December 28. Torre Annunziata: US Savoya ellen veszt 2:3.
December 31. Nápoly: FC Vomero ellen győz 1:0.
Január 1. Lecce: US Lecce ellen eldöntetlen 0:0.

Budai „11":

December 25. Monfalcone: AS Monfalcone ellen győz 3:1.
December 26. Treviso: FC Treviso ellen eldöntetlen 2:2.
December 28. Bergamo: Atalanta Bergamasca ellen eld. 2:2.
Január 1. Spesia: FC Spesia ellen eldöntetlen 1:1.

Törekvés SE:

December 25. Monza: AC Monza ellen győz 2:1.
December 26. Como: US Comense ellen győz 2:1.
December 28. Parma: AS Parma ellen győz 4:0.
Január 1. Busto Arsizio: Pro Patria ellen veszt 2:5.

Népjóléti MSE

December 26. Bisceglie: US Bisceglie se ellen veszt 0:2.
December 28. Messina: AC Messinese ellen veszt 1:2.
December 31. Reggio Calabria: US Reggione ellen győz 2:1.
Január 1. Cantanzaro: FC Cantanzaro ellen eld. 1:1.

Bohn SC:

December 25. Ancona: FC Ancona ellen győz 7:1.
December 26. Foggia: US Foggia ellen győz 3:0.
December 28. Ascoli: AS Ascoli ellen győz 5:2.
Január 1. Cagliari: CS Cagliari ellen veszt 1:4.
Január 4. Sassari: Toress FC ellen győz 4:2.

Dunakeszi Magyarság:

December 25. Montevacchi: Aquila ellen győz 2:1.
December 26. Siena: Robur ellen győz 4:0.
December 28. Perugia: FC Perugia ellen veszt 0:1.

2.

Professzionista csapatok:

Hungária	5	5	—	—	24:3
Bocskay	5	3	—	2	18:17
Ujpest	4	3	1	—	21:14
Ferencváros	4	1	—	3	11:16
III. ker. FC	2	—	—	2	3:9
Sabária	4	1	1	2	13:16
Nemzeti	4	3	—	1	11:6
Vasas	3	1	1	1	3:3
Budai „11"	4	1	3	—	8:6
Összesen	35	18	6	11	112:90

Amatőr csapatok:

Törekvés SE	4	3	—	1	10:7
Népjóléti MSE	4	1	1	2	4:6
Dunakeszi Magyarság	3	2	—	1	6:2
Bohn SC	5	4	—	1	20:9
Összesen	16	10	1	5	40:24
Végeredmény	51	28	7	16	152:114

3.

Olaszországban:

Bocskay	3	2	—	1	12:10
Ferencváros	4	1	—	3	11:16
Sabária	4	1	1	2	13:16
Nemzeti	4	3	—	1	11:6
Vasas	3	1	1	1	3:3
Budai „11"	4	1	3	—	8:6
Törekvés SE	4	3	—	1	10:7
Népjóléti MSE	4	1	1	2	4:6
Bohn SC	5	4	—	1	20:8
Dunakeszi Magyarság	3	2	—	1	6:2
Összesen	38	19	6	13	98:81

Németországban:

Hungária	5	5	—	—	24:3
Ujpest	1	—	1	—	5:5

Franciaországban:

Ujpest	3	3	—	—	16:9
Bocskay	2	1	—	1	6:7

Spanyolországban:

III. ker. FC	2	—	—	2	3:9

Montpellierben sulyos vereséget szenvedett a Bocskay

S. O. Montpellier—Bocskay 4:1 (1:1)

Montpelier, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) Szombaton még 5:3-ra győzte le Montpelierben a Bocskay a helyi francia csapatot, de már

a vasárnapi revánsmérkőzésen, nehéztalaju pályán 4:1 (1:1) arányu vereséget szenvedet durva ellenfelétől.

A Bocskay e mérkőzésen *nélkülözte standard halfját, Vampetichet.* A debreceni csapat egyetlen gólját *Teleki* lőtte az első félidőben. A Bocskayt erősen nyomta a pártos biró, ami elősegitette a második félidőbeli összeomlást.

A bécsi WAC Párisban szombaton 2:0-ra győzött a Red Star Paris ellen, vasárnap pedig 5:2-re legyőzte a Stade Renais-t. — *Marseilles:* Az Olimpique Marseile 2:1 arányban legyőzte a München 1860-at. — *Valentigney:* A bécsi Wacker 2:1 arányban győzött az AS Valentigney ellen.

Páris 3:2 arányban legyőzte Prága futballválogatottjait

Páris, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) A Buffalo Stadionban 15.000 néző előtt vasárnap délután mérkőzött *Páris* és *Prága* válogatott futballcsapata. *Prága szineit a Slavia képviselte*, a csehek bajnokcsapata, azonban 0:0 félidő után 3:2 gólarányban

megérdemelt vereséget szenvedett.

A fölázott talajon mind a két csapat nehézkesen mozgott és igy eredményt egyik csapat sem tudott elérni. *Szünet után élénkült az iram*, de hiába védett fényes bravurral Planicka a prágaiak kapujában,

Ross (2) és Finot góljaival a franciák javára dőlt el a küzdelem.

A prágaiak két gólját *Swoboda* rugta. — Biró: Feron (Páris). — Itt emlitjük meg, hogy a prágai *Viktória Ziskov* Cannesban 2:1 (2:0) arányban legyőzte az AS Cannest.

Bécsi futball. Bécsben, kétheti szünet után, vasárnap folytatták a Téli Kupa-mérkőzéseket a következő eredménnyel: Slovan—Brigittenau 2:1 (0:1), Floridsdorf—Wiener Sport Club 5:3 (4:0).

„A futballszövetség nem vállalhatja a felelősséget külföldi turák betiltásáért, amikor e betiltás az illető egyesület anyagi összeomlását vonhatja maga után",

— mondja Kray István báró, a futballszövetség országos elnöke, aki hadat üzen a futballsportot megbénító adóterheknek

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futballcsapatok e héten befejezik téli turájukat.

A turamérleg, sajnos, csak ötven százalékban kedvező a magyar futballra, amelyet az idei turákon — nem a csapatok, hanem a mérkőzéseket lekötő menedzserek hibájából — csufos kudarcok is értek.

Ezeket mindenesetre el lehetett volna kerülni, ha a futballszövetség *nagyobb szigorral* ellenőrzi a turák lekötését.

— Soha turát ilyen lelkiismeretlenül még nem kötöttek le,

— e jellemző megállapitással kezdette meg például az olaszországi turáról szóló beszámolóját *Blum Zoltán*, a Ferencváros szombaton hazaérkezett csapatának trénere. Ezek után felmerül a kérdés:

ki a felelős ezért a lelkiismeretlenségért és miért mulasztotta el a futballszövetség a legszigorubb ellenőrzést?

Föltettük ezt a kérdést

Kray István bárónak,

a futballszövetség országos elnökének, aki a következőket mondta *A Reggel*-nek:

— *A turák ellenőrzése most is megvan, de a szövetségnek nehéz a helyzete, amikor a sulyos anyagi bajokkal küzdő egyesületnek külföldi turáinak engedélyezéséről van szó.* A klubokban télen nincsenek bevételeik,

müködésük anyagi alapját tehát külföldi turákkal kell biztositaniok.

Igy azután mindenekelőtt arra van szükség, hogy *adókönnyitéseket vivjunk ki a magyar futballnak,*

megszabaditsuk az egyesületeket anyagi bajaiktól és mihelyt ez megtörténik, nyomban szigorithatjuk és szigoritani is fogjuk a külföld turák lekötésének ellenőrzését.

A mai helyzetben *nem vállalhatjuk a felelősséget külföldi turák letiltásáért, amikor ez a letiltás esetleg az illető egyesület anyagi összeomlását vonhatja maga után.*

Induljon meg tehát a küzdelem az adókönnyitésekért.

A futballszövetség most alszövetségeivel együtt bevonul a szövetségi házba, ahol amortizáció fejében mindössze évi 5000 pengőt fog fizetni. Most sokkal nagyobb bért fizetünk, *itt tehát tetemes megtakaritás lesz.* A legelső feladat azután

a futballsportra nehezedő vigalmi adó eltörlése.

Erre van is kilátás, bár a főváros egyelőre elzárkózik jogos kivánságunk teljesitése elől. A kultuszkormánytól és az Országos Testnevelési Tanácstól azonban

konkrét és határozott igéretet kaptunk, hogy a vigalmi adó eltörlésére irányuló törekvésünkben támogatni fognak és igy minden reményünk meglehet a sikerre.

Második feladat *a testnevelési adó eltörlése* volna. Jól tudjuk, hogy ezt az adóbevételt az Országos Testnevelési Tanács a mai viszonyok között nem tudja nélkülözni, arra kell tehát törekednünk, hogy

e bevétel pótlására a költségvetésbe vegyen föl a kormány bizonyos összeget.

Sajnos, az idén erre már alig kerülhet sor...

A bécsi Bayer megjavitotta a 200 méteres melluszás munkás világrekordját

az MTE nemzetközi munkásuszóversenyén

(A Reggel tudósitójától.) A Munkás Testedző Egyesület vasárnap délután a margitszigeti Nemzeti Sportuszodában *Neubrandt Imre*, a MUSZ volt pénztárosa és a munkásuszósport lelkes támogatója emlékére

nemzetközi munkásuszóversenyt

rendezett, amelyen a rendező egyesület uszóin kivül a bécsi *Arbeiter Schwimm Verein*, a gráci *Central Verein*, az aussigi *Sportverein* és a szegedi *MTE* versenyzői indultak. A jól sikerült verseny nagy tömegeket állitott starthoz.

29 külföldi, 42 szegedi és 150 budapesti, összesen 221 versenyző indult.

Az érdekes versenynek 2500 nézője volt, akik zsufolásig megtöltötték a födött uszodát.

A főbb versenyszámokban a külföldiek győztek, a rövidebb távokon azonban az MTE nemrégiben ujjáalakult uszószakosztályának tagjai is *szép előrehaladásról tettek tanubizonyságot.* Az uszóverseny egyetlen kiemelkedő eseménye

a bécsi Bayer uj munkás világrekordja a 200 m.-es melluszásban,

amely csaknem megközeliti a magyar országos rekordot. A részletes eredmények a következők:

200. m. melluszás: 1. Bayer (Bécs) 2 p. 58.4 mp. (Munkás világrekord!) 2. Frisch (MTE) 3 p. 32 mp. 3. Müller (MTE) 3 p. 37 mp.

200 m. gyorsuszás: 1. Hawlin (Bécs) 2 p. 39.4 mp. 2. Czapek (Bécs) 2 p. 40.6 mp. 3. Páhok II. 2 p. 59.8 mp.

100 m. melluszás: 1. Bayer (Bécs) 1 p. 21.2 mp. 2. Asen (Graz) 1 p. 25 mp. 3. Tschech (Aussig) 1 p. 27.4 mp.

100 m. női melluszás: 1. Schnitzler Margit (MTE) 1 p. 41.2 mp. 2. Rózsa Magda (MTE) 1 p. 49.4 mp. 3. Schnitzler Sári (MTE) 1 p. 50 mp.

66⅔ m. női gyorsuszás: 1. Zimmermann (Szegedi MTE) 1 p. 08 mp. 2. Irczl (MTE) 1 p. 09 mp. 3. Csapkovics (MTE) 1 p. 15.2 mp.

66⅔ m. gyorsuszás: 1. Páhok II. (MTE) 44.6 mp. 2. Domstauder (Bécs) 45 mp. 3. Huber (Aussig) és Lafza (Szegedi MTE) holtversenyben 45.2 mp.

33⅓ m. propaganda gyorsuszás: 1. Balogh (MTE) és Biegl (MTE) holtversenyben 22.8 m. 3. Nagy (MTE) 23.4 mp. 4. Németh (MTE) 24.2 mp.

33⅓ m. gyorsuszás: 1. Wiesner (MTE) 28.8 mp. 2. Keleti (MTE) 31 mp. 3. Schnéhof (MTE) 31.2 mp.

66⅔ m. női hátuszás: 1. Schnitzler Margit (MTE) 1 p. 09 mp. 2. Irczl (MTE) 1 p. 10.4 mp. 3. Klein (MTE) 1 p. 17. 2 mp.

5×66⅔ m. gyorsuszó staféta: 1. ASV (Bécs) 3 p. 48.2 mp. 2. MTE 4 p. 09.2 mp. 3. Szegedi MTE 4 p. 09.4 mp. 4. Aussig, 5. Graz.

5×66⅔ m. melluszó staféta: 1. ASV (Bécs) 4 p. 55 mp. 2. Graz 5 p. 01 mp. 3. MTE 5 p. 13 mp.

3×66⅔ m. vegyes staféta: 1. ASV (Bécs) 2 p. 39 mp. 2. Aussigi SV 2 p. 45.4 mp. 3. Szegedi MTE 2 p. 48.8 mp. 4. Graz 2 p. 49 mp.

3×33⅓ m. női vegyes staféta: 1. MTE A-csapata 1 p. 35.2 mp. 2. MTE B-csapata 1 p. 40.8 mp. 3. Szegedi MTE 1 p. 41.2 mp.

5×33⅓ m. gyorsuszó staféta (az MTE társszakosztályai részére): 1. Atletikai szakosztály 2 p. 19 mp. 2. Turista szakosztály 2 p. 23 mp. 3. Tornászszakosztály 2 p. 28.2 mp.

A bemutató műugrásban Szedő Dezső (MTE), Rudolf Markgraf (Aussig), József Güttel (ASV Bécs), Else Markgraf (Aussig), Franz Schüssel (Aussig), Franz Bernt (Aussig) és Karl Stadlmayer (ASV Bécs) indult.

Vizipólómérkőzések: Szegedi MTE—Atus (Aussig) 3:0 (0:0). Biró: Rudas. ASV (Bécs)—MTE 9:2 (5:1). Biró: Halász. A kiforrott bécsi együttes fölényes győzelmet aratott az MTE ifju gárdája fölött.

A mátrai sifutóversenyben nagy meglepetésre a kezdő Sajgál futotta a legjobb időt

A favorit Csekey a hetedik helyre szorult

Gyöngyös, január 4.

(A Reggel tudósitójától.) A Magyar Turista Egylet és a Mátra Egylet *háromnapos siversenye* vasárnap kezdődött meg Mátraháza közelében, ahol

fölavatták a legutóbb épitett siugrósáncot

is. Szombaton este ismerkedési vacsora volt, amelyen a 180 versenyző mind megjelent. A versenyzőket Gyöngyös város és a Mátra Egylet nevében *Puky Árpád* polgármester üdvözölte, a vallás- és közoktatásügyi miniszter és az OTT nevében pedig dr. *Prém Lóránd*. Az első napon a sífutóversenyeket, a másodikon a sikló-, a harmadikon pedig az ugróversenyeket bonyolitják le. *A hóviszonyok nagyon rosszak*, mert szombat este óta a hőmérséklet állandóan +5—6 Celsius között mozog. A hó elég magas, de *olvad*, a terep egyes részein a viz utat vájt magának, ami a versenyzőket nagyon fárasztotta.

A verseny első napján

az első- és másodosztályu férfi futóversenyt, a hölgyek futóversenyét és az ifjuságí futóversenyt rendezték meg. Az eredmények a következők:

A férfi futóverseny (18 km.) befutásának sorrendje a következő volt: 1. Sajgál Gyula (TTE) 1 ó. 44 p. 06 mp. 2. Szendey András (Magyar Sí Club). 3. Mezey Ferenc (BBTE). 4. Sipos Lajos (Magyar Sí Club). 5. Dierolf Ágoston (Magyar Sí Club). 6. Gróf Zichy Imre. 7. Csekey Gyula (BBTE). 8. Torma Lajos (MTE). 9. Szepes Gyula (MAC). 10. Osváth György (MTE).

Kategória eredmények:

I. osztály: 1. Szendey András (Magyar Sí Club). 2. Csekey Gyula (BBTE). 3. Szepes Gyula (MAC).

II. A) osztály: 1. Mezey Ferenc (BBTE).

II. B) osztály: 1. Sajgál Gyula (TTE). 2. Sipos Lajos (Magyar Sí Club). 3. Gróf Zichy Imre.

Szenior A) kategória: 1. Dierolf Ágoston (Magyar Sí Club). 2. Osváth György (MTE).

Hölgyek 5 km.-es futóversenye: 1. Kopeczky Anna (MTE) 38 p. 30 mp. 2. Stadler Istvánné (Magyar Sí Club) 39 p. 23 mp. 3. Héczey Mária 40 p. 04 mp.

Ifjuságí verseny három korosztály részére: 3 km. 12—14 éveseknek: 1. Auch Imre 21 p. 38 mp. — 3.5 km. 14—16 éveseknek: 1. Welter Károly (Toldi Reál) 18 p. 49 mp. — 6 km. 16—18 éveseknek: 1. Jakobovics Béla (Toldi Reál) 1 óra 06 p. 57 mp.

Helyezetlenül végeztek az előnyadók a BKE 100 méteres handicap gyorskorcsolyázó versenyében

(A Reggel tudósitójától.) A BKE vasárnap reggel a müjégpályán rendezte *ötödik gyorskorcsolyázó háziversenyét.* Ezuttal *az 1000 méteres handicapverseny* került sorra, amelyben az előnyöket tulbőkezüen osztogatták, ugy, hogy

az előny nélkül induló Kimmerling és a többi klasszisversenyző nagyon lemaradt.

Az eredmények a következők:

1000 méteres handicapverseny (25 induló): **1. Lukovics 1 p. 35.7 mp. (15 mp. előny). 2. Leszl 1 p. 37 mp. (8.6 mp. előny). 3. Bihary 1 p. 37.1 mp. (11.1 mp. előny). 4. Lintner 1 p. 37.2 mp. (6 mp. előny). 5. és 6. holtversenyben: Brodszky és Tóth Lívió 1 p. 37.3 mp. (10.3—10.3 mp. előny). 7. Mosánszky 1 p. 37.4 mp. (11.8 mp. előny). 8. Kakas 1 p. 37.4 mp. (14 mp. előny). 9. Osterer 1 p. 37.5 mp. (15 mp. előny). 10. Molnár Gyula 1 p. 37.5 mp. (12.9 mp. előny). 11. Belházi 1 p. 37.6 mp. (10 mp. előny).**

Kimmerling, aki egyedül indult szkrecsről, *1 p. 39.4 mp.-cel, tizenkilencediknek érkezett be.*

A BKE vezet a krynicai jéghokkitornán. A bécsi válogatott jéghokkicsapat szombaton este 1:1 (0:0, 0:0, 1:1) arányban döntetlenül mérkőzött a BKE-vel. Vasárnap délben *a Troppauer EV 1:0 (1:0, 0:0, 0:0) arányban legyőzte a BKE-t.* A mérkőzést Sachs vezette. Az egyetlen gólt Mattern ütötte. A BKE nem szolgált rá a vereségre. A harmadik harmad első percében *a korong oly erővel találta fejen Jeneyt, hogy ájultan vitték ki a pályáról.* Az eddigi mérkőzések után *a BKE vezet* 5 ponttal (gólarány 6:3-hoz), 2. a lengyel a) csapat 4 ponttal (9:1), 3. Troppauer EV 4 ponttal (5:4), 4. a bécsi válogatott csapat 3 ponttal (5:2), 5. a lengyel b) csapat 0 ponttal (1:5), 6. a lengyel c) csapat 0 ponttal (1:12).

A BKE kombinált jéghokki csapata vasárnap este a városligeti müjégpályán 2:2 (2:1, 0:0, 0:1) arányban *döntetlenül mérkőzött a Klagenfurti AC jéghokki csapatával.* A BKE góljait *Weiner* és dr. *Lator* ütötte.

Külföldi jéghokkieredmények. A *bajorországi Füssenben* az Eislauf Verein Füssen 2:0 arányban legyőzte a bécsi Cottage Eislauf Vereint. — *Rissersee*-ben a kanadai Watson dr.-ral megerősitett *SC Rissersee* 3:0 gólaránnyal győzött a *Berliner Schlittschuh Club* tartalékcsapata ellen.

PERTRIX
VÉDJEGY
Szárazelemek és telepek zseblámpa és anódtelepek számára
Teljesitményük fölülmulhatatlan
Minden szaküzletben kapnatók

TÖRLEY PEZSGŐ
GOUT AMERICAIN

A BTK legyőzte a MÁV-ot,

az FTC és a B. Vasutas eldöntetlenül mérkőztek az ökölvivó csapatbajnokság első napján

BTK—MÁV 14:2. FTC—B. Vasutas 8:8

(A Reggel tudósitójától.) Magyarország ökölvivó csapatbajnokságainak küzdelmei vasárnap kezdődtek meg a BSzKRT Százados-uti pályáján. A hatalmas tribün alatt gyönyörü tornaterem van, amelyben *az első nap ötszáz főnyi közönsége kényelmesen láthatta a ringet az ujonnan épitett emelvényekről.* Látszott, hogy a BSzKRT rendezi a bajnoki versenyt, — a közönséget külön villamosok várták a verseny után. A programot a BTK és a MÁV csapatainak küzdelme vezette be.

A BTK, mint várható volt, nagy fölénnyel, 14:2 arányban ragadta magához a győzelmet.

Ezután az FTC és a Budapesti Vasutas összecsapása végződött

izgalmas menetek után 8:8 arányban eldöntetlenül.

Tavalyi csapatával az FTC biztosan győzött volna, *azóta azonban a zöld-fehérek nagyon meggyöngültek.* Amerikába távozott bajnokaik, *Kocsis* és *Széles*, valamint a pihenő *Szigeti* nélkül a zöld-fehérek nem győzhettek. Az előjelek tehát azt mutatják, hogy

az idén is a BTK lesz a bajnok,

sőt talán könnyebben, mint tavaly. A nap legérdekesebb küzdelmét *Énekes* (B. Vasutas) és *Márton* (FTC) vivták. *Énekes pontozásos győzelmét nagy szimpátiával fogadta a közönség*, amelynek sorait föltünően sok hölgy tarkitotta. *Knock-out mindössze egy akadt: Csáky (GTK) ütötte ki Gált (MÁV).*

BTK—MÁV 14:2

A mérkőzés nagyszerüen kezdődik: *már az első pár összecsapása kiütéses győzelmet hozott*, ami a közönséget nagyon fölvillanyozta, ugy, hogy ezután minden meccsen knock autot követelt. Ha ez nem is következett be, azért mindenki megelégedetten távozott, mivel

sok szép küzdelmet élvezhetett végig.

A legnagyobb érdeklődés *Szabó* Európabajnok startját előzte meg. A várt nagy küzdelem azonban elmaradt, mivel *Szabó szinte játszva győzött gyönge ellenfele ellen.* Részletes eredmények a következők:

Légsuly: Csáky (BTK) kiütéssel győz Gál (MÁV) ellen. Az első menetben egyenlő erők küzdenek, a másodikban Csáky egy jól sikerült egyenessel földreteriti ellenfelét.

Bantamsuly: Lovas (BTK) pontozással győz Harangi (MÁV) ellen. A két első menetben egyik versenyző sem tud fölénybe kerülni. A harmadik menetben fokozódik az iram. Mindenki döntetlent vár, de a zsüri Lovasnak itéli a győzelmet, mire a közönség nagy füttykoncertet rendez.

Könnyüsuly: Szabó (BTK) fölényesen győz Kantel (MÁV) ellen. Szabó ugy játszik ellenfelével mind a három menetben, mint macska az egérrel.

Könnyüsuly: Fogas (BTK) pontozással győz nagyerejü, de technikátlan ellenfelével, Mészárossal (MÁV) szemben.

Weltersuly: Pajor (BTK) győz Rideg (MÁV) ellen. Pajort sorozatos durvaságai miatt többször figyelmeztetik.

Középsuly: Káloczky MÁV győz Berkessy BTK ellen. Az első menetben Berkessy van fölényben, de később erősen lankadt és a végén teljesen groggy lesz.

Kisnehézsuly: Rózsa BTK győz Györki MÁV ellen. Györki az első két menetben „sehol sincs", a harmadikban nagy fölénybe kerül, de ponthátrányát már nem tudja behozni.

Nehézsuly: Kéri BTK győz Kárpárti MÁV ellen. Kárpáti kétszeri figyelmeztetést kap kézlefogás miatt.

FTC—B. Vasutas 8:8

Légsuly: Szakáll FTC győz Gera B. Vasutas ellen.

Bantamsuly: Erős B. Vasutas győz Szilágyi FTC ellen. Erős árnyalati fölényének köszönheti pontozásos győzelmét.

Pehelysuly: Énekes B. Vas., nagy fölénnyel győzi le Mártont FTC az est legszebb küzdelmében.

Könnyüsuly: Berkesi FTC nehezen győz Berkes B. Vas. ellen.

Weltersuly: Csengei B. Vas. győz Ecsegi FTC ellen. A két nagyerejü versenyző óriási iramban kezd. Az első menet első percében Ecsegi mélyütést vét, ugy, hogy ellenfele összeesik. Természetesen Csengei lesz birói itélettel a győztes.

Középsuly: Szabó FTC győz Lénárt B. Vas. ellen.

Kisnehézsuly: Nagy B. Vas. győz Gonda FTC ellen, aki földalta a mérkőzést. Nagy a ringben győzött ugyan, de tullépte a sulyhatárt, a győzelem tehát Gondát illeti meg.

Nehézsuly: Bokody B. Vas. könnyen veri Pásztort FTC.

A B. Vasutas, az MTK, a Debreceni TE, az FTC és az MTE megosztozkodtak az ifjusági birkózóbajnokságokon

(A Reggel tudósitójától.) Magyarország *ifjusági birkózóbajnoki versenyének döntőjét* vasárnap délután bonyolitották le a Müegyetem aulájában. Már az előmérkőzések során, amelyek szombaton este és vasárnap délelőtt a Müegyetem tornatermében folytak le, *több szép küzdelemre került sor.* A vasárnapi döntőben

a vidéki birkózók ismét szép sikerrel szerepeltek.

Az élvezetes küzdelmeket a 400 főnyi közönség nagy lelkesedéssel nézett végig. A MBSZ rendezőgárdája *Hegedüs* főtitkárral az élén, mindent megtett a verseny sikeres lebonyolitása érdekében. A részletes eredmények a következők:

Pehelysuly: 1. Koltay (B. Vasutas). 2. Dékány (Szegedi AK). 3. Balogh (MTE). 12 induló.
Könnyüsuly: 1. Ferenczy (MTK). 2. Fehér IV. (FTC). 3. Fecske (MTE). 21 induló.
Kisközépsuly: 1. Kratzer (Debreceni TE). 2. Mátyás (Debreceni Vasutas). 3. Bienenstock (MTK). 22 induló.
Nagyközépsuly: 1. Bodolay (FTC). 2. Balázs (Testvériség). 3. Tományi (UTE). 14 induló.
Nehézsuly: 1. Tarányi (MTE). 2. Weisz (UTE). 3. Vitális (B. Vasutas). 11 induló.

Vasárnap jelölték ki Csehszlovákia birkózóválogatottjait Magyarország ellen

(A Reggel tudósitójától.) A Magyar Birkózók Szövetsége jövő vasárnap délelőtt a Royal Orfeumban rendezi meg *Magyarország és Csehszlovákia birkózóválogatottjainak mérkőzését*, amelyre a MBSZ pénteken jelölte ki reprezentánsait. A csehszlovák birkózó szövetség, amint Prágából jelentik,

vasárnap válogatóversenyt rendezett,

amelynek eredménye alapján Csehszlovákia szineit jövő vasárnap Magyarország ellen a következők fogják képviselni:

Légsuly: Nic. *Pehelysuly:* Maudr. *Könnyüsuly:* Kratochwill. *Kisközépsuly:* Samek. *Nagyközépsuly:* Haala. *Kisnehézsuly:* Wawra. *Nehézsuly:* Urban.

Maszlay (Tiszti VC) izgalmas küzdelemben nyerte az MTK kizárásos vivóversenyét

(A Reggel tudósitójától.) A Magyar Testgyakorlók Köre *kizárásos tőr-, kard- és összetett országos vivóversenyét* vasárnap este a kardversennyel fejezték be a Fodor-féle vivóteremben. A nagyszerüen sikerült összetett versenyt

a fiatal vivónemzedék egyik legkiválóbb tagja, Maszlay Lajos (Tiszti VC) nyerte.

Első helyen végzett a szombati tőrversenyben és a vasárnapi kardversenyben *igen erős küzdelemben, hármas holtverseny után megérdemelten győzött.*

A kardversenyben az elsőség kérdése az utolsó asszókig bizonytalan volt.

Két-két vereséggel állottak a döntő befejezése után *Maszlay*, dr. *Szilasy* és *Eckl.* A holtversenyben dr. Szilasy nehéz küzdelem után 5:4-re verte Ecklt és Maszlay is csak nehezen 5:4-re tudta Ecklt legyőzni. Végül

Maszlay már könnyebben győzött dr. Szilasy ellen 5:2-re és igy ő lett a kardverseny győztese.

A vasárnapi kardverseny selejtezőjében 42-en indultak. Hét selejtezőcsoport után 21-en mentek tovább, akikhez csatlakozott a szombati tördöntő 8 résztvevője. *Ezeket 5 csoportba sorolták, ahonnan a 2—2 legjobb jutott a 10-es döntőbe.* Délután 5 órára volt a versenykiirás szerint a döntő kezdete kitüzve, a döntőt azonban nem kezdhették el, mert többen elkéstek. Végül is a szövetségi képviselők *Kalnitzky Gusztáv* és *Schwartz Tibor* döntése alapján 6 órakor a versenyt elkezdték, az addig meg nem jelent *Rajcsányi László* (Wesselényi VC) és *Fiala Ferenc* (MAC) kizárásával.

Nagyszámu és előkelő közönség előtt folyt le a döntő küzdelem, amely *igen sok érdekes és élvezetes versenyt hozott.* A jóformán egyenrangu mezőnyben alig volt biztos asszó.

Maszlay nagy nyugodtságával, biztos pengevezetésével és rugalmasságával igen nagy jövő előtt áll.

Szilasynál nagy képességei mellett látszik a versenyrutinhiány. *Eckl* biztos szemü és biztos kezü versenyző, de egy kissé lassu.

A kardverseny végeredménye:

1. Maszlay Lajos (Tiszti VC) 5 győzelemmel.
2. Dr. Szilassy Pál (Szolnoki VC) 5 győzelemmel.
3. Eckl Viktor (Rendőrtiszti AC) 5 győzelemmel.
4. Tabajdy László (Wesselényi VC) 4 győzelemmel.
5. Gözsi Sándor (BEAC) 3 győzelemmel. 27 kapott tuss.
6. Erdélyi Jenő (MTK) 3 győzelemmel. 28 kapott tuss.
7. Horváth Kálmán (BEAC) 3 győzelemmel. 30 kapott tuss.
8. Dr. Dietz István (MTK) 0 győzelemmel.

Az összetett versenyben:

1. Maszlay Lajos (Tiszti VC) 2 ponttal (kardban 1, tőrben 1).
2. Eckl Viktor (Rendőrtiszti AC) 6 ponttal (3—3).
3. Gözsi Sándor (BEAC) 7 ponttal (5—2).
4. Tabajdy László (Wesselényi VC) 12 ponttal (4—8).
5. Dr. Horváth József (BEAC) 14 ponttal (10—4).
6. Arvay Béla (MTK) 15 ponttal (10—5).
7. Hajós József (BSE) 16 ponttal (10—6).
8. Keresztes Árpád (Pécsi AC) 17 ponttal (10—7).
9. Erdélyi Jenő (MTK) 19 ponttal (6—13).
10. Horváth Kálmán (BEAC) 20 ponttal (7—13).

A Bohn SC ujabb olaszországi győzelme. A Bohn SC vasárnap 4:2-re legyőzte Sassariban a Torres FC-t.

Olasz labdarugóeredmények: Modena—Juventus (Turin) 1:2, Ambrosiana—Genova 99. 2:0, Pro Patria—FC Milan 2:1, Torino—Casala 1:0, Roma—Legnano 3:0, Pro Vercelli—US Triestina 2:2, Alessandria—Livorno 2:2, Napoli—Bologna 2:0, Brescia—Lazio (Róma) 2:0.

Németországi futballeredmények *Berlin:* Rapid Bécs—Minerva 4:2 (3:2). 20.000 néző. — *Stuttgart:* Vienna—Stuttgarter Kickers 6:2. — *Regensburg:* Jahn—Teplitzer FK 4:3. — *Frankfurt:* FSV—Zidenice Brünn 7:1. — *Délnémet bajnoki eredmények:* Schwaben Augsburg—I. FC Nürnberg 2:1, Spielvereinigung Fürth—Sirmasens 2:0, Eintracht Frankfurt—Union Böckingen 3:2.

Sorozatos magyar asztali tenniszgyőzelmek Frankfurtban. Hessen és Hessen-Nassau asztali tenniszbajnokságának frankfurti mérkőzései *sorozatos magyar győzelmekkel végződtek.* A háromnapos versenyt az olasz és magyar konzul is végignézte. A férfi egyes bajnokságot *Szabados* (MTK) nyerte, második *Kelen (BSE)* lett, a harmadik és negyedik helyre pedig *Nyitrai* és *Dávid* került (mindkettő BSE). A döntő mérkőzésben *Szabados 3:2 arányban verte Kelent.* A férfipáros döntő mérkőzését feszült küzdelem után *Szabados—Nyitray nyerte 3:1 arányban Kelen—Dáviddal szemben.* A vegyespárosban *a Kelen—Berg kisasszony-pár győzött a Szabados—Hedvig kisasszony-pár ellen.*

LÓSPORT

Szánversenyek az ügetőn

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap még hó boritotta a pályát és a kocsik helyett szánkák kerültek elő. A szánversenyek mezőnyei nagyon leapadtak, de a délután sportja igy is kielégitő volt. A jeges pályán a fogadott lovak jól viselték magukat, mert öt futamból a három elsőben a favorit, mig kettőben a másodsorban fogadott ló végzett elől. A nap főversenyét a jelentékeny térhátránnyal induló *Eion* nyerte, miután a két kőrön át vezető *Ravasz* és *Epos* hibáztak. A hajtók közül *Jónás* ügyeskedett két győzelemmel, de az igazgatóság mindkét futam után megbüntette, elsőizben szabálytalan ostorhasználat, másodizben erőszakos hajtás miatt. Az Ügetőversenyegyesület legközelebb Vizkereszt napján, kedden rendez versenyeket.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Fuss (Jónás). 2. Hiába (Maszár I.). Im.: Ibrány, Dombóvár. Tot.: 10:20; olasz 10:29.
II. futam: 1. Rézi (Maszár I.). 2. Pogány (Kovács I.). Im.: Epos. Tot.: 10:14; olasz 10:18.
III. futam: 1. Eber B. (Steinitz). 2. Cyklon (Friedmann). Im.: Hullám, Ipse. Tot.: 10:23; olasz 10:37.
IV. futam: 1. Kadenczia (Jónás). 2. Hajnalka (Zwillinger). 3. Nota-bene (Kovács I.). Im.: Nótás, Dávid.
V. futam: 1. Eion (Wiesner). 2. Jutalom (Feiser). 3. Epos (Marschall). Im.: Öcskös, Rámás, Ravasz. Tot: 10:71, 20, 16; olasz 10:36.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.
Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Müszaki igazgató: Deutsch D.